

Adviesnota NRD
NRD Windenergie Noorder IJ-plas/ 5.1.2.e Douwesterrein

Datum: 28 april 2022
Status: concept

1. Inleiding

1.1 Proces NRD

Van 13 december tot en met 10 februari 2022 heeft de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor het MER Windenergie Noorder IJ-plas/ 5.1.2.e Douwesterrein ter inzage gelegen.

De initiatiefnemers, de coöperaties NDSM Energie en de in Amsterdam Wind verenigde burgercoöperaties hebben de NRD laten opstellen en de gemeente Amsterdam verzocht om advies. De initiatiefnemers zich sinds publicatie van de NRD hebben verenigd in Wind ontwikkeling Amsterdam Noord B.V.

De NRD beschrijft het voornemen van de initiatiefnemers om windturbines te realiseren en het detailniveau en de reikwijdte van de onderzoeken die zij laten onderzoeken in een milieueffectrapportage (MER). Het MER biedt informatie over de gevolgen voor de omgeving zodat deze informatie kan worden betrokken bij besluitvorming over het initiatief.

Als het MER gereed is, beschrijft het de milieueffecten van verschillende varianten. Het MER is een bijlage bij een aanvraag voor een vergunning om een uitgewerkt plan te mogen realiseren. De informatie in het MER wordt betrokken bij besluitvorming over een dergelijke aanvraag.

De initiatiefnemers doorlopen een proces voor de uitwerking van hun initiatief waarin de resultaten van het MER worden verwerkt. Informatie over de initiatiefnemers, het voornemen van de initiatiefnemers en de voortgang en tussentijdse resultaten van het participatieproces zijn op de website van initiatiefnemers te vinden (www.amsterdam-wind.nl).

Bijlagen bij deze nota zijn:

- zienswijzen (geanonimiseerde versies van natuurlijke personen)
- Rapportage Signalen uit de stad
- Adviezen expertgroepen gezondheid en natuur (zie links in reactienota)

1.2 Adviesnota en zienswijzen

Deze nota betreft het advies van de provincie Noord-Holland in samenwerking met de gemeente Amsterdam. Daarbij is aangegeven hoe de ingebrachte adviezen zijn betrokken bij het advies op de NRD. Daarbij is het volgende relevant op te merken. In de tabel met zienswijzen (2) is aangegeven in de laatste kolom welke aanvullende informatie (of verduidelijking) gewenst is voor het MER. Daarbij is tevens aangegeven welke zienswijzen geen aanleiding geven tot aanvulling.

De NRD is geen besluit in het kader van of over het plaatsen van windturbines. In de zienswijzen wordt regelmatig een visie of standpunt ingenomen met betrekking tot het plaatsen van windturbines in het gebied waar de initiatiefnemers plaatsing gaan onderzoeken. Van deze opmerkingen en standpunten wordt kennisgenomen. Dat is ook aangegeven in de tabel. Dit heeft geen relatie met de inhoud van de NRD en het op te stellen MER en daarom is bij zienswijzen die een standpunt of een visie op het projectinitiatief van de initiatiefnemers in de laatste kolom aangegeven 'nvt' (niet van toepassing).

Op de NRD zijn 71 zienswijzen ingediend (3 zienswijzen zijn dubbel geregistreerd. 40 zienswijzen zijn gelijklopend (identiek, met soms een toevoeging).

1.3 Vervolg

De initiatiefnemers laten een MER opstellen. De provincie geeft in samenwerking met de gemeente Amsterdam advies aan de initiatiefnemers ter aanvulling op de NRD en heeft daar de zienswijzen bij betrokken. De zienswijzen zelf worden tevens aangeboden aan de initiatiefnemers om hier kennis van te nemen. De zienswijzen zijn geanonimiseerd beschikbaar gesteld.

Als het MER gereed is kunnen de initiatiefnemers goedkeuring vragen, in de vorm van een vergunning of ruimtelijk plan, voor het mogen realiseren en exploiteren van een of meerdere windturbines. De resultaten van de onderzoeken in het MER worden betrokken bij de besluitvorming over het verzoek. In de NRD is toegelicht dat bij besluitvorming ook reactiemogelijkheden zijn in de vorm van ter inzagelegging. Op dat moment kan iedereen kennis nemen van de resultaten in het MER en daarop reageren. Het MER wordt tevens voor advies voorgelegd aan de bij wet ingestelde onafhankelijke commissie voor de MER.

De initiatiefnemers hebben een participatieplan opgesteld (hier te vinden: <https://amsterdam-wind.nl/noorder-ij-plas/>) waarin is beschreven over de wijze waarop zij het proces uitvoeren om hun initiatief uit te werken. Onderdeel hiervan is ook het uitwerken van financiële participatie. Dit staat los van de onderzoeken naar de effecten op de omgeving die in het MER worden onderzocht.

1.2 Advies initiatiefnemers NRD

De provincie en gemeente Amsterdam hebben de NRD eveneens beoordeeld. Daarbij zijn de inzichten uit 'Signalen uit de stad' en de adviezen van de expertgroepen gezondheid en natuur verwerkt. In dit document zijn vraag- en zorgpunten rondom windenergie in Amsterdam gebundeld. Het document is als bijlage bij deze nota gevoegd. In de tabel bij de nota is aangegeven welke eventuele aanvullende informatie wordt verwacht in het MER. De zienswijzen zijn integraal opgenomen in de tabel. De zienswijzen zijn geanonimiseerd bijgevoegd. Figuren, voetnoten en bijlagen zijn terug te vinden in de zienswijzen en niet in de tabel opgenomen.

Naar aanleiding van de rapportage 'Signalen uit de stad', de adviezen van de Amsterdamse expertgroepen gezondheid en natuur, de beoordeling van NRD en de ingebrachte zienswijzen hebben provincie en Amsterdam de volgende adviezen om mee te nemen in het MER. Met deze adviezen wordt invulling gegeven aan vragen en zorgen die leven rondom de gevolgen van het plaatsen van windturbines zodat de informatie die dit oplevert kan worden betrokken bij besluitvorming.

De Signalen uit de Stad en de adviezen van de expertgroepen gezondheid en natuur zijn beschikbaar.

Tabel 1 Advies NRD

1.	Samenvatting
	Geef een goede samenvatting van de resultaten van het MER en het doorlopen participatieproces en laat zien hoe de inbreng van belanghebbenden is betrokken bij de totstandkoming van het voorkeursalternatief.
2.	Beleid
	Geef in het MER een actueel overzicht van toepassing zijnde landelijke, provinciale en gemeentelijke wetgeving en beleidskaders en betrek deze bij de duiding van effecten. . Betrek daar ook de ontwikkeling van de rijksmilieuregels "Nationale windturbinebepalingen leefomgeving" bij.

3.	Natuur
	De NRD laat zien dat effecten van zowel aanleg- als exploitatie worden beoordeeld. Beschrijf in het MER de gevolgen van het benodigde ruimtegebruik en de diverse effecten die zijn te verwachten, zoals verstoring, aantasting leefgebied naast aanvaringslachtoffers. Betrek daarbij de aanwezige ecologische waarden en het beleid van de gemeente ten aanzien van de hoofdgroenstructuur.
	Breng niet alleen gevolgen voor beschermde natuurwaarden in beeld maar ook voor soorten die onder druk staan, de zgn. Rode Lijst geeft een overzicht van deze soorten. Betrek daar ook het advies van de expertgroep natuur bij ¹
	Beschrijf in het MER mogelijke maatregelen om effecten op natuur te beperken en de afspraken die de windsector heeft gemaakt met provincies en diverse natuurorganisaties. Geef aan welke effecten hiervan mogen worden verwacht bij toepassing bij het initiatief (zie: https://www.regionale-energiestrategie.nl/bibliotheek/ruimtegebruik/res+natuur/1888743.aspx)
4.	Gezondheid
	Breng voor het onderdeel geluid de geluidsbelasting inclusief mitigatie in beeld voor verschillende geluidswaarden bij geluidsgevoelige objecten, minimaal Lden 47 (de norm uit het Activiteitenbesluit die voorheen gold), Lden 45 dB (de advieswaarde van de WHO & advies grenswaarde expertgroep gezondheid) en een lagere waarde van Lden 42 dB (advies standaardwaarde expertgroep gezondheid ²). Laat zien welke mitigatiestrategieën gevolgd kunnen worden voor het realiseren van de onderzochte waarden bij geluidsgevoelige objecten bij het voorkeursalternatief.
	Geef in het MER een vergelijking van de bepaalde geluidswaarden met de geldende geluidsnormering van andere geluidsbronnen en duidt de verschillen.
	Bepaal daarnaast het laagfrequent geluidsniveau bij geluidsgevoelige objecten en vergelijk dit met bijvoorbeeld de normstelling uit Denemarken, de Vercammen-curve of normstelling die voor duiding gebruikt kan worden.
	Ga in op het aanwezig zijn van tonaliteit in het geluidsbronvermogen van een windturbinetype. Indien voor de geluidsberekeningen wordt uitgegaan van een windturbinetype met tonaliteit - pas een 5 dB straffactor toe. indien een windturbinetype zonder tonaliteit wordt gehanteerd - ga in op de gevolgen in geval een windturbinetype met tonaliteit wordt gehanteerd.
	Ten aanzien van cumulatie van geluid: verantwoord in het MER de gehanteerde methode van cumulatie en geef een duiding van de verandering van cumulatieve geluidsniveaus.
	Ga in het MER na op welke wijze ritmisch geluidskarakter van windturbinegeluid kan worden verminderd. De regelmatige variatie in het geluidniveau wordt ook wel amplitudemodulatie genoemd: het hangt samen met het toerental en kan variëren van een altijd aanwezig zoevend geluid dicht bij een windturbine tot een minder vaak voorkomend stampend geluid op grotere afstand.
	Ga bij het aspect gezondheid in op vragen over potentiële gezondheidseffecten door windturbines uit Signalen uit de stad, zoals ten aanzien van verlichting, vrijkomen van emissies van windturbines en verspreiding van fijnstof.

¹ https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/11378014/1/Advies_expertgroep_Energie_en_Natuur_Amsterdam_definitief_-_5_april_2022

² https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/11378017/1/Advies_expertgroep_gezondheidseffecten_windturbines

	In aanvulling op hetgeen hierover in par. 5.11 van de NRD is vermeld ga in op mogelijke mitigerende maatregelen om negatieve gezondheidseffecten te beperken.
5.	Slagschaduw
	Breng voor het onderdeel slagschaduw de mogelijkheid en te volgen mitigatiestrategie in beeld van verschillende slagschaduwduren bij slagschaduwgevoelige objecten, met in achtneming van het aantal slagschaduwuren in het advies van de expertgroep gezondheid.
6.	Water
	Ga in het MER in op de potentiële effecten op de doelstellingen voor het gebied van de Kaderrichtlijn water voor de Noorder IJ-plas en op de eventueel benodigde watercompensatie.
7.	Ruimtelijke ontwikkelingen
	Conform hetgeen in de NRD is benoemd is het wenselijk om in het MER inzicht te bieden in de gevolgen voor bekende plannen en projecten, ongeacht de fase van besluitvorming, zoals opgesomd in de NRD. Dit betreft bijvoorbeeld de ontwikkelingen in het ontwikkelkader 5.1.2.e Noorder IJ-plas en de 5.2.1. Beschrijf en beoordeel de potentiële effecten van het plaatsen van windturbines en geef waar mogelijk suggesties voor mitigatie, optimalisatie cq onderlinge integratie of afstemming van de betreffende plannen met varianten voor het plaatsen van windturbines. Voor het kunnen beoordelen van bijvoorbeeld de potentiële effecten in de vorm van geluid, slagschaduw en externe veiligheid (woningen, fietsverbinding) kan op verzoek nadere informatie worden aangeleverd ten behoeve van het hanteren van uitgangspunten over bijvoorbeeld locaties.
8.	Landschap
	Breng in beeld welke verlichting is vereist ten behoeve van scheep- en/of luchtvaartverkeer en beoordeel dit bij het aspect landschap. Ga daarbij in op mogelijke mitigatie in geval lichten dienen te worden toegepast. Betrek daarbij ook mogelijkheid van toepassing van een transpondersysteem en dimbare verlichting.
	5.2.1.
9.	Veiligheid
	Benoem veiligheidsrisico's van een windturbine voor de omgeving, in de vorm van risico's van incidenten, ijs of slagschaduw (ivm verkeersveiligheid)
10.	Overig
	Geef in het MER een overzicht van vermeden CO2-emissies bij de varianten
	Benoem mogelijke effecten op volkstuinen, stadslandbouw, scholen, hotel, recreatie en bedrijven" En dan in de beschrijving dat er hinder kan zijn vanuit geluid en slagschaduw.
	Geef een doorkijk naar mogelijke autonome ontwikkelingen, zoals woningbouw en dam-tot-dam fietspad
	Beschouw in het MER de eventuele gevolgen op recreatie en verblijf in en om het windpark, zoals Hotel 5.1.2.e IJ-plas en stadstuinderij NoordOogst
	Vergelijk in het MER de verschillende alternatieven met een nul-alternatief: de huidige situatie plus alle te realiseren autonome ontwikkelingen, maar zonder de windturbines

5.2.1.

5.2.1.
5.2.1.

Tabel 2 Reactie zienswijzen voor advies NRD

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
I0001NRD			
1a.	Er wordt volgens ons te weinig rekening gehouden met de bewoners in dit gebied en de natuur. Absoluut een slecht idee! Hopelijk kan dit project worden gestopt!	In de NRD is aangegeven welke effecten onderzocht worden. Dit betreft onder meer gevolgen voor omwonenden en natuur.	nvt
I0002NRD			
2a.	Hierbij mijn zienwijze op de concept NRD Allereerst even, los van deze zienswijze, mijn persoonlijke situatie/visie in relatie tot de plannen: Ik woon op ongeveer 500 meter afstand van de geplande locatie. Enkele burens wonen zelfs op 350 meter afstand! Ik maak mij ernstig zorgen over de gezondheid van mijn gezin en van iedereen in mijn omgeving. Ik vind het eigenlijk bizar dat meerdere windmolens van deze omvang zo dicht bij bebouwing worden geprojecteerd. Ook al is er geen winstoogmerk bij de initiatiefnemers, zoals zij pretenderen, vind ik het ongelofelijk dat er aan deze plek wordt gedacht. Volksgezondheid is van ondergeschikt belang. Hoe meer ik over de gevolgen van deze grote windmolens lees, des te treuriger ik wordt. Dit wil je de inwoners van je gemeente toch niet aandoen. Maar ja...	Er zijn nog geen windturbineplekken besloten. Er worden varianten van opstellingen onderzocht in het MER. Gevolgen voor de gezondheid maakt onderdeel uit van het onderzoek, dit is opgenomen in paragraaf 4.4 van de NRD. Daarbij wordt uitgegaan van de meest recente inzichten. Op grond van het advies van de expertgroep gezondheid zijn nadere eisen aan het onderzoek gesteld (zie de tabel 1 in paragraaf 1.2 hiervoor)	nvt
2b.	2.5 => Gemeentelijk beleid. In de 3e alinea, 4e regel staat dat de gemeente onder voorwaarden meewerkt. (Zienswijze 1) Graag deze voorwaarden in het document opnemen.	De gemeente besluit over medewerking aan windinitiatieven op basis van de gevolgen voor de omgeving. Op basis daarvan kunnen voorwaarden worden gesteld. Verder geldt het gemeentelijk beleid zoals in paragraaf 2.5 van de NRD opgenomen	nvt
2c.	3.3 => 2e alinea: "Vanuit sociaal-maatschappelijk perspectief vinden initiatiefnemers het echter niet wenselijk om het windenergie technische maximum van zeven windturbines in het zoekgebied te onderzoeken. Initiatiefnemers hebben in de omgevingsberaden zorgen gehoord over windturbines nabij een dicht bewoond gebied en zien het maximum van zeven windturbines in dit gebied daarom niet als een reëel alternatief". Blijkbaar is er toch oog voor de omgeving en wordt de hinder voor de omgeving in deze alinea onderkend.(Zienswijze 2). Graag het afwegingskader toevoegen aan de notitie. Wanneer de hinder voor de omgeving wordt onderkend lees ik graag (onderbouwd) waarom er dan toch wordt gekozen hinder te veroorzaken.	De alinea beschrijft de visie van initiatiefnemers m.b.t. hun voornemen. De gemeente verlangt op grond van het participatieplan een motivering van het voorkeursalternatief dat initiatiefnemers kiezen op basis van de resultaten van het MER.	Conform het participatieplan wordt een gemotiveerde keuze voor een uitgewerkt plan voor windmolens verwacht waarbij de uitkomsten van het MER worden betrokken

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
2d	4.4 => Gezondheid. Ik zou willen pleiten voor een vergelijking met al gebouwde windmolens. Waarom het wiel opnieuw uitvonden (Zienswijze 3). Graag toevoegen locatiebezoek vergelijkbare situatie/molens in Nederland in nabijheid van woningen. Effecten zijn daar namelijk al bekend.	Suggestie wordt ter kennisgeving aangenomen. Een beoordeling van potentiële gezondheidseffecten dient te worden uitgevoerd op basis van de best beschikbare kennis. Dit is reeds opgenomen in de NRD. Indien er kennisleemtes zijn die relevant zijn voor de besluitvorming dienen deze te worden beschreven. Dit is onderdeel van het MER.	Geen aanpassing
2e	4.5 => Soortenbescherming. Ik zou willen pleiten voor meer aandacht voor de aanwezige zoogdieren en vogels in het gebied. Vooral de zinssnede: "Voor de effecten op soorten die zijn beschermd wordt gekeken naar effecten in de aanlegfase en in de gebruiksfase (met name aanvaringsslachtoffers vogels en vleermuizen)" maakt mij ongerust. Het gebied waar de molens bedacht zijn is onder andere het habitat van meerdere broedparen van de nachtegaal, cetti's zanger, goudvink en veel andere soorten. De tellingen van de broedvogels in het gebied van de afgelopen 5 jaar zijn bij mij op te vragen. De voet van een molen van 250 meter hoog moet dermate groot zijn (het bouwterrein is nog groter!) dat een compleet habitat vernietigd wordt. (Zienswijze 4) Graag onderzoeken hoe hier mee om wordt gegaan en hoe dit eventueel wordt gecompenseerd. Alleen aanvaringsslachtoffers voorkomen is in dit prachtige ongerepte gebied bij lange na onvoldoende. Hier moet voldoende aandacht voor zijn/komen.	In de NRD is aangegeven dat de gevolgen van zowel aanleg- als exploitatiefase worden onderzocht. Daarmee is ook bedoeld op bijvoorbeeld aantasting van leefgebied. Ten overvloede zal dit benadrukt worden.	Aandacht voor gevolgen op beschermde soorten door diverse vormen van ruimtegebruik die onderdeel zijn van het voornemen wordt gevraagd.
2f	5.5 => Ecologie. Ik zou willen pleiten voor meer aandacht voor de aanwezige zoogdieren en vogels in het gebied. Vooral de zinssnede: "De betekenis van het gebied voor deze soorten wordt onderzocht en er wordt een inschatting gemaakt van het aantal aanvaringsslachtoffers" maakt mij ongerust. Het gebied waar de molens bedacht zijn is onder andere het habitat van meerdere broedparen van de nachtegaal, cetti's zanger, goudvink en veel andere soorten. De tellingen van de broedvogels in het gebied van de afgelopen 5 jaar zijn bij mij op te vragen. De voet van een molen van 250 meter hoog moet dermate groot zijn (het bouwterrein is nog groter!) dat een compleet habitat vernietigd wordt. (Zienswijze 5) Graag onderzoeken hoe hier mee om wordt gegaan en hoe dit eventueel wordt gecompenseerd. Alleen aanvaringsslachtoffers voorkomen is in dit prachtige ongerepte gebied bij lange na onvoldoende. Hier moet voldoende aandacht voor zijn/komen.	Zie 2e	
I003NRD			
3a.	Ik verstuur mijn zienswijze tegen de plaatsen van de windturbines op de Noorder IJ-Plas. Een aantal coöperaties heeft het voortouw ingenomen om dit plan te realiseren en te komen tot het plaatsen van deze windturbines op Noorder IJ-plas terrein. Helaas is er tot nu toe niet of nauwelijks gecommuniceerd door deze coöperaties en ontbreekt het duidelijk aan het creëren van draagvlak in Oostzaan als buurgemeente. Als bewoner(s) op de Zuideinde te Oostzaan wordt mijn/ons leefgenot door de realisatie van deze plaatsing van de windturbines behoorlijk aangetast. Het gaat hierbij niet alleen om milieuaspecten als geluid, waarvan ik mij afvraag of deze	De landschappelijke gevolgen van het initiatief, waaronder de zichtbaarheid en invloed op landschappelijke structuren, worden onderzocht in het MER. Dit is in paragraaf 5.8 van de NRD aangegeven.	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	binnen acceptabele grenzen blijft, maar ook om steeds maar weer visueel geconfronteerd te worden met deze torenhoge windturbines. Wij genieten nu van het mooie natuurgebied de Twiske die aangewezen is als Natura 2000. Er is sprake van grootschalige openheid. De omgeving Zaanstreek heeft zelfs in haar omgevingsvisie vastgesteld dat dit gebied aangeduid is als grootschalig open landschap. Met dit voorgenomen plaatsing van windturbines wordt deze openheid volledig te niet gedaan.		
3b.	Kortom: dit plan past niet in de doelstelling van dit gebied en doet sterk afbreuk aan het karakter ervan en verstoort ons woongenot. Al met al concludeer ik dat het plan niet voldoet aan de eisen van een goede ruimtelijk ordening. Het plan heeft dusdanige negatieve ruimtelijke, landschappelijke en maatschappelijke gevolgen voor ons gebied en daarmee ook voor mij, dat ik verzoek vraag om de plannen te herzien.	De NRD beschrijft welke gevolgen voor de omgeving in het MER worden onderzocht. Deze onderzoeken moeten nog worden uitgevoerd en de resultaten zijn nog niet bekend.	nvt
I004NRD			
4a.	In de bijlage vindt u onze zienswijze die we bij deze indienen, zodat u deze in behandeling kan nemen. Wij hopen dat deze plannen voor megawindturbines van tafel gaan voor wat betreft Noorder IJ-plas en 5.1.2.e terrein. Het is niet reëel dat een dichtbevolkte stad als Amsterdam zelf een groot deel van zijn energie dient op te wekken. En als dat toch moet dan kunnen deze Windmolens door Amsterdam in de haven geplaatst worden (zoals gepland), of dat U een betere oplossing vindt. Dergelijke hoge windmolens in een stedelijk gebied plaatsen is gezien de ernstige overlast waanzin, en nadelig voor de bewoners van Oostzaan, woningen en het leefgenot. Als U het toch door wilt zetten, dan gaan we er vanuit dat het proces met alle vereiste onderzoeken, procedures en stakeholders (oa met Gemeenten, Windalarm-organisatie, etc) juist zal verlopen, waarbij we verwachten dat uw juridische afweging (of via extern ingrijpen daarvan) het project met deze voorstellen definitief afwijst. Voor meer detail verwijzen we naar de bijlage.	Ter kennisgeving aangenomen. Zie ook overige reacties	nvt
4b	Bijlage, met toevoeging hierna	Zie zienswijzenr. I0030NRD (gelijke inhoud)	
4c	Als redelijk normale burgers (zoals wij ons beschouwen) is het volgen van dit soort onderwerpen en geven van zienswijzen naast onze werkzame leven en dagelijkse activiteiten een moeilijk en bijna onmogelijke opgave. Normaal gaan wij er vanuit dat het normale proces op juiste juridische wijze verantwoord en juist zal verlopen met waarborging van de belangen van de burgers en omwonenden. Na het horen van wat gemeentelijke feedback en het lezen van de informatie van de windalarm-organisatie en hun concept zienswijze, werd de situatie en status helder en degelijk uitgelegd, en vonden dat we iets extra moesten doen om een zienswijze in te dienen. Wij als bewoners (direct omwonenden) steunen de inhoud van deze specifiek aangepaste zienswijze, vooral met de gestelde reële punten op blz 2 en de openvragen op blz 6 en 7. Wanneer U een persoonlijke reactie of aanvullende vragen heeft tav deze zienswijze mbt dit complexe onderwerp dan worden wij ondersteund en vertegenwoordigd door de windalarm-organisatie, zodat u deze vragen direct met hun mag en kunt bespreken via: 5.1.2.e @gmail.com ().	Ter kennisgeving aangenomen	nvt
4d	In deze fase is het voor ons en de windalarm-organisatie niet mogelijk om alle detailinformatie te (laten) onderzoeken. U mag dat ook niet verwachten van een normale werkende burger. Daarom laten	Ter kennisgeving aangenomen	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	we ons tav dit complexe onderwerp ook adviseren en vertegenwoordigen door de windalarm-organisatie. We gaan er vanuit dat de Windalarm-organisatie het recht behoud om bij de vervolprocedure -zienswijze aan de initiatiefnemers / gemeente(-raad) Amsterdam hierop terug te komen, eventueel met behulp van een juridisch adviseur. En dat ze het recht voor houden om – met voortschrijdend inzicht en bij nieuwe ontwikkelingen- nog met aanvullende punten te komen.		
I005NRD			
5a.	Graag verwijs ik u naar de ingediende zienswijze van <zienswijze indiener I0063NRD> van de Amsterdam Farm Lodge, hotelhouder op het terrein van stadslandbouwproject NoordOogst. Het bestuur van NoordOogst maakt zich ernstig zorgen op het verstorende effect wat deze windmolens gaan hebben op de natuur en de mens en in het bijzonder op het stadslandbouwproject NoordOogst Met alle begrip dat Amsterdam ook zijn steentje wil bijdragen aan de energietransitie, dit is o.i. niet de juiste plek voor windmolens. Als in de Groenvisie de Noorder IJ-plas als recreatiegebied met hoge natuurwaarde wordt gepresenteerd is, dan kan ik u bijna verzekeren dat er van dit gebied minimaal gebruik gemaakt gaat worden als recreatiegebied, zodra deze enorme windmolens daar geplaatst gaan worden. De gemeente biedt dan in het kader van de HGS eigenlijk een fopspeen aan.	Verwezen wordt naar de reactie op zienswijzenr. I0063NRD	nvt
5b.	NoordOogst verwacht bij plaatsing planschade omdat de waarde als groenecologisch voedselpark flink achteruit zal gaan (door slagschaduw en geluid) en mensen minder graag NoordOogst zullen bezoeken.	Planschade is geen onderdeel van de onderzoeken van het MER. Voor het optreden van planschade geldt de wettelijke planschaderegeling. Ook als planschade wordt verwacht bij een ruimtelijk besluit dat windmolens mogelijk maakt kan hierop een beroep worden gedaan. De gemeente heeft op de volgende webpagina informatie hierover opgenomen: https://www.amsterdam.nl/veelgevraagd/?productid=%7BED9B9C7E-F2F4-4108-A51C-E83A8839C41C%7D	nvt
I006NRD			
6a.	Petitie getekend tegen windmolen	Ter kennisgeving aangenomen	nvt
I007NRD			
7a.	Zie inspraak op (vanuit Windalarm Oostzaan): Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorderlas en ^{5.1.2.e} Douwesterrein	Zie de reactie op zienswijzenr. I0030NRD (gelijke inhoud)	Nvt
I008NRD Damme Kunststoffen BV			
8a	Het is voor een leek haast onmogelijk om alles bij te houden.	Informatie ten aanzien van het initiatief en eerdere bijeenkomsten is op	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>Ik zie voorbij komen inspreken; Klankbordgroep, Provincie, RES, Raad Amsterdam, Havenstad en ik weet zeker dat ik er een paar vergeten ben.</p> <p>Ik heb eerder gezegd dat ik zeker weet dat heel veel ondernemers in ons gebied niet op de hoogte zijn van wat er speelt. Officieel hebben wij in CDgebied 1 brief ontvangen die ook nog op 1 adres terecht is gekomen. Verder is er niets meer in de brievenbus van eigenaren terecht gekomen. Ik maak me daar ernstig zorgen over. Ik verzoek u nogmaals om echt een goed overzicht op schrift te maken van wat er tot nu toe al voor inspraak is geweest, welke organisatie, de dag en waar. Wat de uitkomst is geweest. Tot wanneer er nog mogelijkheden zijn om in te spreken en tot wanneer er bezwaar of beroep getekend kan worden.</p> <p>Daarbij een plattgrond waar de turbines staan ingetekend en een lijst met Geïnteresseerden die het initiatief steunen. Dan krijgen eigenaren van de panden en grond een beeld van wat er speelt en krijgt de gemeente dat niet achteraf op hun bordje. Ik zal getuigen dat ik er regelmatig om heb gevraagd, daar is ook bewijs van, maar dat tot nu toe de informatieverstrekking onvoldoende is geweest.</p> <p>Ik heb het dan over bedrijven aan het IJ, zoals 5.1.2.e Bam, Roskamp, Mebin, houthandel 5.1.2.e 5.1.2.e BQ 5.1.2.e 5.1.2.e Hoop, eigenaren van de grond van Damen etc. Ook de bedrijven en woningen recht aan de overkant van het IJ zijn van groot belang. Er staan daar dure bedrijfstorens en woontorens die er gegarandeerd last van zullen krijgen.</p>	<p>verschillende manieren beschikbaar gesteld en gecommuniceerd. De NRD is ter inzage gelegd via een publicatie digitaal via de gemeente site, in lokale gedrukte media en in de directe omgeving via een brief. Informatie over het initiatief is te vinden op de website van initiatiefnemer (www.amsterdam-wind.nl)</p> <p>Ook in het vervolg zal gecommuniceerd worden over het initiatief en in geval van besluitvorming vindt publicatie hiervan plaats via de diverse kanalen.</p> <p>Ten aanzien van het initiatief heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden over de locaties van de windturbines. Initiatiefnemers stellen een MER op om te komen tot een onderbouwde keuze voor een aanvraag voor specifieke locaties.</p>	
8b	<p>Verder begrijp ik met geen mogelijkheid waarom 5.1.2.e Douwesterrein meedoet. Echt niet. We hebben een woningbouwopgave van 1 miljoen huizen, dat wil je niet in het groen dus dat zet je op plekken waar nu industrie zit. Dure huizen betekend ook mogelijkheid tot sociale huurwoningen. Dat zou gebeuren vanaf 2027 in dit gebied. Havenstad. Waarom dan 1 turbine? Waarvan heel veel Europese landen zeggen, minimale afstand 1500 meter. Waarom zadelt u bedrijven, personeel en straks bewoners op met nog meer geluidsoverlast. Zoals Keerkringpark dat moet rust geven. Het is bekend dat bewegen en natuur helpen om te ontstressen. Er maken nu ook mensen gebruik van dit park, het enige park. Voor personeel is dit belangrijk. Noorder IJ-plas is straks hard nodig voor recreatie en ontspanning. Duizenden woningen langs het IJ, waar geef je die mensen rust en ruimte zonder een auto te gebruiken? NDSM wil windenergie op een plek waar al jaren een visie ligt voor woningbouw. Het plan komt uit 2007, dat is 15 jaar geleden! De afschrijving van een turbine is 15 jaar. Maar nu in 2022 gaat over 5 jaar Havenstad van start. Als er een beroepsprocedure komt, dan halen jullie dit termijn nooit. Er lopen nu 2 plannen door elkaar heen en dat kan niet, daar hebben wij bezwaar tegen. Ik vertegenwoordig ondernemers die het absoluut niet zien zitten, één ervan zit nu dicht op de turbine in het 5.1.2.e en wordt gek van deze turbine. Daarnaast klopt het niet dat beleggers kunnen inschrijven die niet uit dit gebied komen. De energie die volgens u opgewekt moet worden, dient terug te vloeien naar de ondernemers in dit gebied en straks naar de bewoners. De vervuiler</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen.</p> <p>In het MER wordt ingegaan op de gevolgen op autonome ontwikkelingen en toekomstige woningbouw.</p> <p>Ten aanzien van planschade wordt verwezen naar 5b.</p>	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>betaalt en diegene die belast wordt met overlast moet gecompenseerd worden en/of goedkope energie krijgen. Ik zelf ga in dit gebied een horecazaak beginnen waar ik veel in geïnvesteerd heb en zie een windturbine als Industrie en zal bedrijfsmatig hier nadeel aan ondervinden. De gemeente heeft mij niets verteld dat dit op stapel stond, terwijl zo blijkt er al jaren plannen lopen. Ik zal dan ook bezwaar maken en planschade in gaan dienen. Ik heb eerder al verschillende vragen gesteld, nog nooit antwoord gekregen, misschien dat daar werk van gemaakt kan worden.</p> <p>Resume:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Geen turbines in het 5.1.2.e -Woningbouw langs de Iloever -Park handhaven en niet vervuilen met een windturbine -Geluidsoverlast in dit gebied minimaliseren (daarom wordt er gesaneerd en mogen er geen milieucategorie 3 en 4 bedrijven -Mocht er een turbine komen dan na afschrijving kosten/baten overige opbrengst terugvloeiën naar bewoners en bedrijven in dit gebied. -Informatie verstrekken naar alle bedrijven en eigenaren grond in het CDgebied en ook recht tegenover CD aan de overkant van het IJ -Bezwaar aantekenen en ik zal genoodzaakt zijn om planschade in te dienen. <p>Tot zover mijn zienswijze.</p>		
I009NRD			
9a	<p>hierbij wil ik wederom inbrengen dat m.i. er op dit moment te grote bezwaren kleven aan het plaatsen van, steeds groter wordende, windmolens/turbines in m.n. Amsterdam-Noord op de grens met de buurgemeentes in Noord.</p> <p>De heersende opvattingen omtrent de plaatsing van de windturbines maken steeds vaker gewag van onwenselijke en nare ervaringen die m.n. omwoners van de windmolens hebben. Daarom acht ik het nemen van beslissingen die tot onherroepelijke, lees schadelijke, gevolgen onrechtmatig.</p>	Ter kennisgeving aangenomen	nvt
9b	<p>Schadelijke gevolgen voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - (volks)gezondheid; op nationaal en Europees niveau worden thans al dan niet door tussenkomst van de rechter, besluiten opgeschort dan wel stopgezet en is de plaatsing van windturbines niet meer aan de orde. Erkend wordt de verschillende functionarissen dat de negatieve gevolgen voor omwoners zijn genegeerd dan wel onderschat. 	In de NRD is reeds aangeven dat gevolgen voor de gezondheid onderdeel zijn van het MER (paragraaf 4.4)	Nvt
9c	<ul style="list-style-type: none"> - financiën, wat zijn kosten en baten? Is de subsidie bepalend en voor wie? Wie profiteren van die subsidies voor plaatsing en exploitatie? Wat levert het nu echt op? En is plaatsing haalbaar zonder subsidies? 	De financiële kenmerken van het plan en benodigde subsidie zijn geen onderdeel van het MER. Deze informatie is niet nodig voor het kunnen beoordelen van de gevolgen voor de omgeving.	Nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
		De gemeente heeft in een overeenkomst met initiatiefnemer afgesproken dat er mogelijkheid komt voor financiële participatie. In het kader van de uitvoering van het participatieplan werken zij dit uit. Dit geen onderdeel van het MER. Op de website van initiatiefnemers is het participatieplan dat zij uitvoeren te vinden: https://amsterdam-wind.nl/noorder-ij-plas/	
9d	- infrastructuur, de netbeheerder laat weten dat miljarden nodig om het netwerk geschikt te maken voor de vele bronnen van energie die zich aandienen. Kunnen de turbines wel operationeel worden? Worden er nu al geen keuzes gemaakt wie wel stroom en wie niet? Stagneert de woningbouw niet omdat nieuwe huizen niet kunnen worden aangesloten? Kunnen houders van zonnepanelen hun energie blijven terug leveren aan het net, of is opslag van energie in wijken en buurten thans niet meer aan de orde voor een besluitvorming? Mogen (nieuwe) grootgebruikers, zoals datacenters wel ongelimiteerd aangesloten worden	De invloed van het initiatief op het publieke hoogspanningsnet en de aansluitmogelijkheden en energielevering (zoals met zonnepanelen) voor diverse activiteiten zijn geen onderdeel van de te onderzoeken gevolgen van het initiatief in het MER, maar komen wel terug in de verdere besluitvorming in de vergunning. De regionale en landelijke netbeheerders beheren en exploiteren het elektriciteitsnet. Daarbij geldt op grond van de elektriciteitswet 1998 een aansluitplicht.	nvt
9e	- samenwerking, de intentie van de MRA wordt met een unilaterale besluitvorming geweld aan gedaan. Waarom zoeken de leden van de MRA niet gezamenlijk naar oplossingen en waarom provincie en Rijk niet betrokken. Centrale regie is meer dan geboden. Wat gebeurt er op Europees niveau, want hoewel ook de inbreng van een kleine partij als Nederland wenselijk is, het echte klimaatprobleem kan alleen gezamenlijk worden met enig effect worden aangepakt.	Ter kennisgeving aangenomen. In de RES-regio zijn er afspraken over gemaakt.	Nvt
9f	milieu, wat is milieu? Is landschappelijke schade wel acceptabel voor de beslissers en hoe verhoudt die schade zich tot schade aan de natuur, ook op de rand van een Natura2000 gebied? Ik vind het indrukken van de pauzeknop de enige juiste beslissing op dit moment. De negatieve gevolgen van windenergie die we uitgemeten krijgen, verdienen een herbezinning alvorens er onherstelbare schade wordt aangericht.	In de NRD is aangegeven dat gevolgen voor landschap en natuur, waaronder Natura 2000-gebieden worden onderzocht	Nvt
I0010NRD Gemeente Zaanstad			

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
10a	<p>De gemeente Zaanstad heeft met belangstelling kennis genomen van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorder IJ-plas & Cornells Douwesterrein (hierna: NRD), welke u voor raadpleging en advies ter inzage heeft gelegd op 13 december 2021. In deze zienswijze geven wij onze reactie op de reikwijdte en het detailniveau van de concept NRD.</p> <p>Algemeen: de 'Zaanse lob' van groot-Amsterdam ontwikkelt zich tot een bijzonder waardevol deel van de agglomeratie. Het projectgebied voor het MER, waarbinnen de te onderzoeken windturbines zijn geprojecteerd, is gelegen in de noordwestelijke flank van de Amsterdamse agglomeratie, waar de stedelijke weefsels van de gemeenten Amsterdam en Zaanstad steeds meer met elkaar verweven raken. Deze stedelijke gebieden kunnen meer profiteren van elkaars nabijheid. Het Dam-tot-Damfietspad, de Regio Deal ZaanIJ (met Oostzaan, de provincie en het Rijk), de ontwikkeling van de Noorder IJ-plas en het onderzoek naar een verbeterde HOV ZaanIJ-verbinding zijn voorbeelden van betekenisvolle, gezamenlijke stappen hierin. Deels is dit ook een spontaan proces in een stedelijke omgeving waarin inwoners gebruik maken van voorzieningen in de andere gemeente, daar werken, recreëren of naar school gaan. Beide steden proberen barrières te slechten en een stedelijk gebied te creëren waarin sprake is van een vloeiende overgang van de ene naar de andere gemeente. Transformaties tot nieuwe woon-werkgebieden zijn in dit gebied in gang gezet. Haven-Stad in Amsterdam is daar een goed voorbeeld van en in Zaanstad zal de Achtersluispolder veranderen van een bedrijventerrein in een levendige en toekomstbestendig stadswijk, waar mensen kunnen werken én wonen. De raad van Zaanstad heeft op 3 februari 2022 de Principenota Ontwikkelstrategie Achtersluispolder en Thorbeckezone, met daarin de contouren voor die transformatie, vastgesteld. Naast deze opgave zijn ook de stedelijke vernieuwingsopgaven, bereikbaarheid, verduurzaming en klimaatadaptatie en de verhouding tot het omliggend landelijk gebied vraagstukken die in beide gemeenten spelen en die we zoveel mogelijk gezamenlijk op moeten pakken, juist vanuit die constatering dat het hier feitelijk één stedelijk gebied betreft.</p> <p>MRA en Rijk benadrukken belang van gezamenlijke opgave in Verstedelijkingsstrategie. Bovenstaande wordt ook nog eens benadrukt in de Verstedelijkingsstrategie. Hierin bepalen de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en het Rijk samen de koers voor de ontwikkeling van de MRA en de 'Zaanse Lob' op de middellange (2030) en lange termijn (2050).</p> <p>In de NRD staan vragen die aan de orde moeten komen in de MER, de ontwikkelingen vormen hierbij de basis.</p> <p>Het is goed dat gemeente Zaanstad in dit ZaanIJ-gebied betrokken was bij de beschrijving van de reikwijdte van de te onderzoeken milieueffecten van windturbines en het detailniveau hiervan in deze concept NRD. In de concept NRD staan vragen die aan de orde moeten komen in de Milieueffectrapportage (MER). In dit geval gaat het om de project MER Noorder IJ-plas & Cornells Douwesterrein, gebieden die grenzen aan de Zaanse ontwikkelingen. Na ambtelijke afstemming zijn de</p>	<p>Bij het uitwerken van de plannen blijft de gemeente Zaanstad betrokken. In het MER wordt aandacht besteed aan de genoemde autonome ontwikkelingen. Zie paragraaf 3.4 NRD</p>	<p>Nvt</p>

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>Zaanse relevante ontwikkelingen die moeten worden beschouwd in de MER opgenomen in de concept NRD. Het gaat hier om 'voorzienbare ruimtelijke ontwikkelingen' en voor 'enkele overige ontwikkelingen' wordt individueel nagegaan of de komst van windturbines zorgt voor een beperking of belemmering van deze ontwikkelingen. Hier wordt door Zaanstad meer duidelijkheid nodig geacht.</p> <p>Een aantal uitgangspunten in NRD roept vragen op in het licht van eerdere afspraken. In de concept NRD staan aspecten die vragen oproepen en waar wij ons zorgen om maken. In de concept NRD staan enkele inconsequenties in de uitgangspunten. Dit zijn belangrijke aspecten in het kader van de, zowel voor Amsterdam als Zaanstad waardevolle, ontwikkelingen in het ZaanIJ gebied.</p>		
10b	<p>Impact hogere turbines op ruimtelijke ontwikkeling en leefbaarheid Gemeente Amsterdam geeft aan dat zij rekening houdt met de woningbouwplannen in de aangrenzende gemeenten. In de NRD staat hierover: de referentiesituatie wordt gevormd door de huidige situatie inclusief autonome ontwikkelingen (zoals Achtersluispolder). Woningbouw in het Sluiskwartier (ook wel Barndegat, het noordoostelijk deel van de Achtersluispolder in Zaanstad) e.o. is onderdeel van de MER: hiervoor wordt onderzocht wat 'de impact is van windturbines op hogere gebouwen'. Onderzoek is hier echter nodig naar de impact op het woon- en werkgenot in de gebieden in ontwikkeling in Zaanstad, zoals bijvoorbeeld de Achtersluispolder. Dus niet alleen de impact op hogere gebouwen.</p>	<p>In paragraaf 3.4 van de NRD bij autonome ontwikkelingen is aangegeven dat in het MER de gebiedsontwikkeling van de Achtersluispolder wordt beschouwd. De verwijzing naar impact op hogere woongebouwen staat hier naar verwachting los van.</p>	<p>Ter verduidelijking wordt aandacht gevraagd voor de mogelijke effecten van het voornemen op de voorgenomen ontwikkeling van de Achtersluispolder, niet gelimiteerd tot hogere woongebouwen</p>
10c	<p>Maat en schaal windturbines wijkt af van beleid In de Regionale Energie Strategie Noord-Holland Zuid wordt voor het zoekgebied Noorder IJ-plas & Cornells Douwesterrein een hypothetisch aantal van drie windturbines van elk 2,2 è 3 MW inpasbaar geacht, met een tiphoogte van 146 meter (of lager) vanwege de aanvliegeroutes van Schiphol. Ook dit alternatief moet in de MER worden onderzocht. In de concept NRD staat echter het voorstel om in de MER de volgende twee alternatieven te onderzoeken: meer windturbines (vijf windturbines met een tiphoogte van 150 meter) en hogere windturbines (drie windturbines met een tiphoogte 200 meter). Onze grote zorgen zijn dan ook dat maximaal ruimte wordt geboden aan de windturbines, waardoor de volledige toekomstige ontwikkeling van de Achtersluispolder tot woon-werklocatie niet door kan gaan en de leefbaarheid onder druk komt te staan. Dat scenario is funest voor de door Amsterdam en Zaanstad breed gedragen ontwikkeling van ZaanIJ en de enorme opgave die er vanuit de MRA voor dit gebied ligt vanuit de MRA Verstedelijkingsstrategie.</p>	<p>De informatie in de Regionale Energie Strategie Noord-Holland Zuid is hypothetisch. De gemeente Amsterdam heeft voor het gebied geen minimum of maximum doelstelling gesteld. Besluitvorming vindt plaats op basis van een aanvraag onderbouwd met beschrijving van de gevolgen.</p>	nvt
10d	<p>Aangegeven wordt dat er overleg is geweest met Zaanstad. Dat kan suggereren dat Zaanstad akkoord is. De in Zaanstad te realiseren plannen en projecten zijn opgevraagd door gemeente Amsterdam. Gemeente Zaanstad heeft daarbij duidelijke randvoorwaarden aangegeven. Gezien de hierboven genoemde gewijzigde uitgangspunten op vlak van maat, schaal en impact op ruimtelijke ontwikkeling, zijn wij niet gerustgesteld over het inwilligen van deze randvoorwaarden. Omdat er nog geen concrete</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen</p>	Nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	locaties zijn, is het voor gemeente Zaanstad niet mogelijk hier gericht te reageren in het kader van o.a. de geluids-, slagschaduw- en gezondheidsonderzoeken en eventueel daaruit voortvloeiende effecten.		
10e	Betere afweging is nodig: Noorder IJ-plas & 5.1.2.e Douwesterrein meenemen in de op te stellen PlanMER Het gebied Noorder IJ-plas & 5.1.2.e Douwesterrein is in 5.1.2.e aangewezen als zoekgebied. Gezien de dynamiek en de vele ontwikkelingen op het gebied van ruimte en mobiliteit in de afgelopen 10 jaar in ZaanIJ wil de gemeente Zaanstad dat het zoekgebied Noorder IJ-plas & 5.1.2.e Douwesterrein meegenomen wordt in de op te stellen Plan-MER. Hierin worden alle, niet in de Windvisie opgenomen, Amsterdamse zoekgebieden onderzocht. Zo kan een betere afweging worden gemaakt van alle niet in de Windvisie aangewezen zoekgebieden. Hierna kunnen project m.e.r.-procedures worden opgestart voor individuele zoekgebieden, zoals onderhavige zoekgebied.	Het gebied is aangewezen in de door de raad vastgestelde Windvisie 2012, en vervolgens opgegaan in de Omgevingsvisie Amsterdam 2050 (vastgesteld 8 juli 2021). Voor de Windvisie 2012 is reeds een plan MER uitgevoerd. De plan MER voor de nieuwe zoekgebieden in Amsterdam heeft geen betrekking op reeds aangewezen gebieden. Voor de invulling van het gebied wordt het project MER opgesteld waarvoor de NRD is opgesteld	nvt
10f	Wij gaan uit van een goede voortzetting van de samenwerking en verwachten dat u de reactie met aandacht verwerkt. Afsluitend benadrukken wij dat we in dialoog willen blijven over de afstemming tussen het proces rond de plaatsing van windturbines en de ruimtelijke ontwikkelingen. Zo blijft de samenhang tussen de verschillende ontwikkelingen duidelijk en zichtbaar. Gemeente Zaanstad wil voorkomen dat er schade wordt toegebracht aan de gezondheid van haar inwoners én dat de plannen voor wonen en werken worden belemmerd. Wij verwachten dat u onze zienswijze terdege meeneemt in de advisering over de concept NRD en gaan ervan uit dat onze opmerkingen verwerkt worden in de definitieve NRD.	Ter kennisgeving aangenomen	Nvt
I0011NRD Stichting Beelease			
11a	Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar met betrekking tot de Nota van Reikwijdte Detailniveau (NRD) Windmolens Noorder IJ-plas en 5.1.2.e Douwesterrein De realisatie van windmolens in het gebied Noorder IJ-plas (NIJP) zal een nadelige invloed hebben op de bedrijfsvoering de Stichting Beelease, waarvan ik bestuurslid ben en verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur. De invloed heeft tevens betrekking op een sterk verminderde natuur en recreatieve waarde van het stadspark NIJP, een toekomstig stadspark aan het IJ. In het bijzonder richt mij bezwaar zich op de volgende hoofdpunten: 1. Het voornemen om een vergunning te verstrekken zonder wijziging van het bestemmingsplan. 2. Het voornemen om de bovenwettelijke normen met betrekking tot afstand van 600 meter tot gevoelige bestemmingen van de OVN2020 los te laten.	Ter kennisgeving aangenomen In de NRD is aangegeven bij de autonome ontwikkeling dat in het MER ook de planvorming voor de Noorder IJ-plas als stadspark wordt beschouwd Bij het onderzoek wordt rekening gehouden met bestaande functies in en om het gebied. Voor de volledigheid wordt hierop gewezen.	Beschouw in het MER de eventuele gevolgen voor het natuureducatie en kweekstation van honingbijen op het terrein van het stadslanbouproject NoordOogst

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>3. Het voornemen om bij de referentiesituatie met betrekking tot de project-MER geen rekening te houden met de plannen voor een NIJP stadspark, omdat deze plannen nog niet concreet zijn.</p> <p>4. Er bij het vaststellen van de contouren waarbinnen windmolens geplaatst zouden kunnen worden en geen rekening is gehouden met de aanwezigheid van een natuureducatie en kweekstation van honingbijen op het terrein van het stadslanbouproject NoordOogst.</p> <p>5. De gemeente Amsterdam zelf normen gaat stellen ten behoeve van de milieubeoordeling en niet de algemene normen uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling wil afwachten. Vooral normen met betrekking tot geluid en mentale en fysieke gevolgen door steeds zicht te hebben op draaiende rotorbladen van windmolens.</p>		
I0012NRD Bestuur Noorderbos			
12a	<p>Hierbij maak ik mijn zienswijze kenbaar met betrekking tot de Nota van Reikwijdte Detailniveau (NRD) Windmolens Noorder IJ-plas en 5.1.2.e Douwesterrein. De realisatie van windmolens in het gebied Noorder IJ-plas (NIJP) zal een nadelige invloed hebben op het welzijn en de gezondheid van de bewoners groep 'Noorderbos' gevestigd op het NoordOogst terrein. De natuurbeleving en recreatiewaarde van stadspark NIJP komt door de plaatsing van windturbines ernstig onder druk te staan. Het is een plek waar wij als bewoners waarde aan hechten.</p> <p>In het bijzonder richt mij bezwaar zich op de volgende hoofdpunten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het voornemen om een vergunning te verstrekken zonder wijziging van het bestemmingsplan. 2. Het voornemen om de bovenwettelijke normen met betrekking tot afstand van 600 meter tot gevoelige bestemmingen van de OVN2020 los te laten. 3. Het voornemen om voor het zoekgebied NIJP en 5.1.2.e Douwesterrein geen nieuwe MER / ecologisch rapport te maken en een oude MER te gebruiken. De oude MER voldoet niet meer aan de huidige eisen en de situatie is veranderd. 4. Er bij het vaststellen van de contouren waarbinnen windmolens geplaatst zouden kunnen worden en geen rekening is gehouden met de aanwezigheid van de bewoners van het Noorderbos. 5. De gemeente Amsterdam zelf normen gaat stellen ten behoeve van de milieubeoordeling en niet de algemene normen uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling wil afwachten. Vooral normen met betrekking tot geluid en mentale en fysieke gevolgen door steeds zicht te hebben op draaiende rotorbladen van windmolens. Ik verzoek u, op grond van het bovenstaande, af te zien van de realisatie van windmolens bij de Noorder IJ-Plas, of om zijn minst concrete plannen voor het NIJP stadspark en nieuwe normen met betrekking tot het plaatsen van windmolens af te wachten voordat er een vervolg aan de plannen voor het plaatsen van windmolens bij de NIJP wordt gegeven. Ik ga ervan uit dat u mij van het verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt. 	<p>Ter kennisgeving aangenomen</p> <p>In de NRD is aangegeven bij de autonome ontwikkeling dat in het MER ook de planvorming voor de Noorder IJ-plas als stadspark wordt beschouwd. Bij het onderzoek wordt rekening gehouden met bestaande functies in en om het gebied. Voor de volledigheid wordt hierop gewezen. Voor het windpark wordt een nieuw MER opgesteld.</p> <p>Ten aanzien van het verloop van de procedure wordt verwezen naar 8a.</p>	<p>Beschouw in het MER de gevolgen voor de recreatie en verblijf rondom het windpark</p>
I0013 NRD gemeente Landsmeer			
13a	<p>Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorder IJ-plas & 5.1.2.e Douwesterrein (NRD). Bij de publicatie van het voornoemde document is onder andere aangegeven dat voor belanghebbenden de mogelijkheid bestaat om – van</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen</p>	<p>Nvt</p>

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	13 december 2021 tot en met 10 februari 2022 – zienswijzen in te dienen. Middels voorliggend schrijven maken wij graag gebruik van deze mogelijkheid en voorzien wij u van onze zienswijze.		
13b	Aantasting van de zichtlijnen Windturbines in het projectgebied zijn duidelijk zichtbaar vanuit de Landsmeerse wijk Luijendijk. De grote openheid van het natuurgebied is zeer kwetsbaar omdat in en rond het vlakke land bijna elke ruimtelijke ingreep zichtbaar is. Zowel gedurende de dag als 's nachts leiden windturbines tot verstoring van het uitzicht. Opgemerkt wordt dat in de RES een hypothese is opgenomen van 3 windturbines in het windzoekgebied met een tiphoogte van maximaal 146 meter. De NRD wijkt hier vanaf door uit te gaan van 5 windturbines met een tiphoogte van 150 meter of 3 windturbines met een tiphoogte van 200 meter. Dit betekent een nog verdere teruggang van de landschappelijke kwaliteit. .	In het MER worden de gevolgen op het landschap, ondermeer op zichtbaarheid en bestaande landschappelijke structuren. Met betrekking tot de hypothese in de RES wordt verwezen naar 10c	nvt
13c	Nabijheid Natura-2000 gebied De NRD geeft aan dat onderzocht wordt of windturbines in het projectgebied afbreuk doen aan de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura-2000 gebied. Het projectgebied bevindt zich nabij het Natura-2000 gebied Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske. Het Twiske en het Ilperveld vallen beiden onder het Vogelrichtlijngebied en spelen een belangrijke rol in het instandhouden van meerdere beschermde vogelsoorten. Onzes inziens dient de bijzondere waarde van het open (en deels beschermde) veenweidelandschap voor zowel bewoners als voor weidevogels niet verstoord te worden door de realisatie van windturbines.	In de NRD is aangegeven dat gevolgen voor Natura 2000-gebieden worden onderzocht ten einde deze informatie te kunnen betrekken bij besluitvorming.	nvt
13d	Ook onze gemeenteraad heeft uitgesproken dat het realiseren van windturbines zeer nabij de gemeentegrens onwenselijk is, ter bescherming van de gezondheid en de leefomgeving van onze inwoners en het open veenweidelandschap. Wij verzoeken u dan ook om deze bezwaren mee te wegen in de advisering over de Concept-NRD en in het verdere proces, en worden graag op de hoogte gehouden van het verdere verloop van de procedure	Ter kennisgeving aangenomen	Nvt
I0014NRD Motorhuis de doelen			
14a	Zie inspraak op (vanuit Windalarm Oostzaan): Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorderlas en 5.1.2.e Douwesterrein	Zie zienswijzenr. I0030NRD (gelijke inhoud)	Nvt
I0015NRD			
15a	Zie inspraak op (vanuit Windalarm Oostzaan): Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorderlas en 5.1.2.e Douwesterrein	Zie zienswijzenr. I0030NRD (gelijke inhoud)	Nvt
I0016NRD Ronstalling BV/ Sieben Vastgoed BV			
16a	Zie inspraak op (vanuit Windalarm Oostzaan): Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorderlas en 5.1.2.e Douwesterrein	Zie zienswijzenr. I0030NRD (gelijke inhoud)	Nvt
I0017NRD			
17a	Zie inspraak op (vanuit Windalarm Oostzaan): Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorderlas en 5.1.2.e Douwesterrein. Overige opmerking: geluidsoverlast en	Zie zienswijzenr. I0030NRD (gelijke inhoud)	Nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	waardevermindering van onze woning. Als wij ons huis willen verkopen leggen wij de waardeverminderingen bij de gemeente Amsterdam neer.	Ten aanzien van waardeminderung, hiervoor is de wettelijke planschaderegeling beschikbaar. Zie 5b	
I0018NRD t/m I0023NRD			
18a	Zie inspraak op (vanuit Windalarm Oostzaan): Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorderlas en 5.1.2,e Douwesterrein	Zie zienswijzenr. I0030NRD (gelijke inhoud)	Nvt
I0024NRD Hemwood/ 5.1.2,e			
24a	<p>De directie van 5.1.2,e Hotel Oostzaan (het "Hotel") heeft kennisgenomen van het voornemen om in of rondom de Noorder IJplas te Amsterdam windturbines te realiseren. Het Hotel is vlakbij deze plek, aan de andere kant van de A8 (met adres 5.1.2,e te Oostzaan), gevestigd. Hoewel de planvorming aangaande de windturbines nog niet definitief is, blijkt uit recente stukken en visualisaties dat de uitgedachte voorkeurspositie van een aantal van deze windturbines pal tegenover het Hotel op zeer korte afstand is. Gelet op de afstand van de windturbines tot het Hotel en de hoogte ervan (minimaal 146 meter) voorzien wij ernstige en verstreckende gevolgen voor het Hotel en de exploitatie ervan. Als Bijlage 1 aan deze brief hechten wij een impressie waaruit de locatie van de windturbines blijkt, met direct daarachter het Hotel.</p> <p>Hierbij willen wij de Gemeenteraad reeds in dit (voor)stadium laten weten dat wij grote bezwaren hebben tegen de komst van de windturbines in/bij de Noorder IJ-plas. De plannen maken een ernstige inbreuk op het Hotel. Concreet voorzien wij dat het Hotel te kampen zal hebben met geluidsoverlast, overlast door (slag)schaduw, een verslechterd uitzicht en mogelijk ook nadelige psychische en fysieke effecten voor onze bezoekers. Dit zal een negatief effect hebben op zowel de waarde van het Hotel, als op de bedrijfsexploitatie/resultaat. Hieronder zullen deze punten nader worden uitgewerkt.</p> <p>Tot slot willen wij nog aandacht vragen voor het feit dat in het participatieplan dat door de initiatiefnemers is opgesteld d.d. 21 maart 2021 met geen woord is gerept over het Hotel en wij ook niet als organisatie zijn betrokken in de afweging omtrent het draagvlak. Dit vinden wij merkwaardig nu het Hotel waarschijnlijk het dichtste bij de windturbines is gelegen. Bovendien is op 8 maart 2021 door Provinciale Staten een motie aangenomen waarbij uitdrukkelijk aandacht is verzocht voor een goede en adequate afstemming tussen de aangrenzende buurgemeenten in het kader van effecten op de (leef)omgeving. Toelichting bezwaren tegen windturbines bij Noorder IJ-plas</p>	Ter kennisgeving aangenomen	Beschouw in het MER de gevolgen voor de recreatie en verblijf rondom het windpark
24b	(Slag)schaduw Naast een verslechterd uitzicht en geluidsoverlast, zal het Hotel hinder ondervinden van schaduw veroorzaakt door de windturbines. Met name de slagschaduw door de zon die op bewegende wieden schijnt, zal voor overlast door schaduw op de horecaterrassen van het Hotel zorgen. De schaduwoverlast voor het Hotel blijkt ook uit de visualisatie die als Bijlage 2 aan deze brief is gehecht. Voor een succesvolle exploitatie van een horecaterras is zonligging essentieel. Schaduwvorming door	In de NRD is aangegeven dat slagschaduw wordt onderzocht. Daarnaast is de aanwezigheid van het 5.1.2,e hotel onderkend.	Zie 24a

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	de windturbines zal een direct gevolg hebben op de aantrekkelijkheid van het horecaterras, en daarmee op de bezoekersaantallen.		
24c	<p>Geluidsoverlast</p> <p>Gezien de afstand tussen het Hotel en de windturbines is de kans op geluidsoverlast reëel. In de buurt van een windturbine is zoals bekend een zovend geluid te horen door de wieken. Overdag zal cumulatie van geluid optreden door de aanwezigheid van de autosnelweg A8 met meer overlast van omgevingsgeluid tot gevolg.¹ 's Nachts wordt daarentegen het geluid van de windturbines meer hoorbaar doordat het geluid van de autoweg minder aanwezig is. Daarbij wordt geluid van windturbines het best waargenomen bij meewind. Er bestaat dus geen twijfel over of geluidsoverlast waarneembaar zal zijn op ons terrein, nu de overheersende windrichting in Nederland zuidwest</p> <p>Slaapverstoring als gevolg van geluidsoverlast kan op dit moment simpelweg niet worden uitgesloten. Als blijkt dat dit probleem optreedt, zal dit een grote impact hebben op de nachtrust van onze hotelgasten. Ook zal dit een negatief effect hebben op de beleving van onze terrassgasten.</p>	In de NRD is aangegeven dat de geluidseffecten wordt onderzocht. Daarnaast is de aanwezigheid van het 5.1.2.e hotel onderkend.	Zie 24a
24d	<p>Verslechterd uitzicht</p> <p>De horecaterrassen van het Hotel alsook de helft van de hotelkamers hebben uitzicht op de Noorder IJ-plas, een gebied dat als bestemming natuurgebied heeft. Door het plaatsen van windturbines aan de Noorder IJ-plas zal het uitzicht vanuit het Hotel verslechteren. Dit maakt het Hotel minder aantrekkelijk als uitvalslocatie voor hotelgasten.</p>	In de NRD is beschreven dat de landschappelijke gevolgen waaronder zichtbaarheid worden onderzocht. Daarnaast is de aanwezigheid van het 5.1.2.e hotel onderkent	nvt
24e	<p>Onzekere gevolgen</p> <p>Over de fysieke en psychische gevolgen voor omwonenden van windturbines is nog veel onzeker. In 2013 is door het RIVM een rapport gepubliceerd waarin werd geconcludeerd dat er een verband is tussen geluid van windturbines en overlast die optreedt. Er wordt echter geen eenduidig antwoord gegeven omtrent de mogelijkheid van slaapverstoring als gevolg van het geluid windturbines. Ook een ander onderzoek komt tot dezelfde conclusie.⁶ De geplande windturbines aan de Noorder IJ-plas worden naar verwachting meer dan 146 meter hoog en komen op zeer korte afstand van het Hotel te staan. De gezondheidseffecten van windturbines van dit formaat en binnen deze straal zijn nog maar weinig onderzocht. Uit een onlangs door de artsen 5.1.2.e en Anne-Marika Smit uitgevoerd onderzoek is gebleken dat het echter zeer aannemelijk is dat windturbines, die zo hoog zijn en op een dergelijke korte afstand, negatieve fysieke en psychische gevolgen hebben voor mensen en kinderen</p>	Ten aanzien van gezondheid wordt verwezen naar 2a	
24f	<p>Gevolgen voor het Hotel</p> <p>De bovengenoemde effecten als gevolg van windturbines langs de Noorder IJ-plas zullen een grote impact zullen hebben op het Hotel. Ten eerste voorzien wij een daling in de waarde van het Hotel (vastgoed) tussen de 4-20%. Daarnaast zullen wij te maken krijgen met terugloop van de aantallen terrasbezoekers en verhoogde ontevredenheid door schaduwvorming en geluidsoverlast. Ook is een</p>	Ter aanzien van planschade wordt verwezen naar 5b. Ten aanzien van de verwachte gevolgen wordt verwezen naar de voorgaande punten waaruit	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>terugloop in het aantal hotelgasten te verwachten, die een hotellocatie in de regel uitzoeken op basis van comfort. Nu de windturbines (door schaduwvorming, geluidsoverlast en verminderd uitzicht) een verminderd comfort tot gevolg hebben zal dit concreet tot uiting komen in een lagere bezettingsgraad van het Hotel, met bedrijfsschade als gevolg. De onzekerheid omtrent de gevolgen voor de gezondheid en met name de effecten op de nachtrust, baart ons grote zorgen. De schade daarvan is bij gebreke van een goed onderbouwd onderzoek niet eens te overzien.</p> <p>Gelet op voorgaande verzoeken wij u om de Noorder IJ-plas niet langer als zoeklocatie aan te duiden. Mocht de planvorming desalniettemin verder vorm krijgen, melden wij hierbij alvast dat wij als directe belanghebbende voornemens zijn om bezwaar aan te tekenen tegen de desbetreffende besluiten. Wij zullen de initiatiefnemers, alsook de Gemeenteraad per gelijke post op de hoogte stellen.</p>	naar voren kom dat gevolgen voor de omgeving onderdeel zijn van de NRD.	
I0025NRD en I0026 NRD (Autobedrijf 5.1.2.e)			
25a	Zie inspraak op (vanuit Windalarm Oostzaan): Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorderlas en 5.1.2.e Douwesterrein	Zie zienswijzenr. I0030NRD (gelijke inhoud)	Nvt
I0027NRD gemeente Zaanstad (dubbelnummerd, I0010NRD)			
I0028NRD			
28a	Zie inspraak op (vanuit Windalarm Oostzaan): Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorderijplas en 5.1.2.e Douwesterrein	Zie zienswijzenr. I0030NRD (gelijke inhoud)	Nvt
I0029NRD			
29a	<p>1. SLOTCONCLUSIE OP BASIS VAN ALLE COMMENTAREN HIERNA</p> <p>In de paragrafen hierna geven wij aan wat onze opmerkingen zijn bij de "Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor de project-MER Noorder-IJplas/5.1.2.e (hierna: NIJP/CD NRD). Die opmerkingen laten zich bundelen in één samenvattende conclusie.</p> <p>Een m.e.r. (de procedure en het onderzoek) en een MER (het eindrapport) op basis van de onderhavige NRD zal zodanige defecten en leemtes hebben dat het bevoegd gezag – <i>in casu</i> de Gemeente Amsterdam – bij het nemen van besluiten over het plaatsen van nieuwe windturbines op basis van deze m.e.r. en MER handelt in strijd met het Unierecht, in het bijzonder de SMB-richtlijn uit 2001, en de artikelen 3:2 en 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Zodat die besluiten in rechte aanvechtbaar zullen zijn op dezelfde of vergelijkbare gronden als de windturbinebepalingen uit 2010/2011 die nu buiten toepassing moeten blijven wegens strijd met het Unierecht en de Awb. Wij verwijzen in dit verband ook naar de brief die wij op 18 augustus 2021 hebben gestuurd naar Wethouder 5.1.2.e van Doornick. Deze brief is als bijlage toegevoegd.</p>	<p>Het MER moet nog worden opgesteld en besluitvorming heeft nog niet plaatsgevonden. Deze conclusie wordt ter kennisgeving aangenomen.</p> <p>Ten aanzien van betreffende brief heeft indiener september 2021 een reactie ontvangen.</p>	nvt
29b	<p>Deze NRD faalt omdat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het geen objectief en onafhankelijk onderzoek is • de onderzoeken baseert op onwettig verklaarde normen • niet aangeeft hoe lokale normen worden verkregen waaraan de MER kan worden getoetst 	Een NRD beschrijft de reikwijdte en het detailniveau van de uit te voeren onderzoeken van de milieueffecten van verschillende opties van het	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<ul style="list-style-type: none"> • nieuwe wetenschappelijke inzichten over het effect van turbines op de leefomgeving buiten beschouwing laat. 	voornemen voor de plaatsing van windturbines. Ten behoeve van het MER worden benodigde onderzoeken uitgevoerd en ingegaan op relevante wetenschappelijke inzichten. Ook wordt ingegaan op de ontwikkeling van eigen normen. Daarbij wordt ook de ontwikkeling van de rijksmilieuregels "Nationale windturbinebepalingen leefomgeving" bij betrokken. Zie in dit verband ook blz. 25 NRD en hierna onder 29k.	
29c	<p>2. DE NRD GAAT VOORBIJ AAN HET FEIT DAT DEZE PROJECT-MER EEN PRIMEUR IS VANWEGE HET ONTBREKEN VAN LANDELIJKE NORMEN.</p> <p>Volgens informatie naar de gemeenteraad is dit plan gebaseerd op de Windvisie2012. Deze 10 jaar oude visie is echter volledig achterhaald. Volgens de grondslag voor die visie is wind op land noodzakelijk omdat wind op zee te duur is. Deze visie is achterhaald omdat wind op zee in de afgelopen 10 jaar 80% goedkoper is geworden en nu zelfs goedkoper is dan wind op land. Deze Windvisie2012 is ook achterhaald omdat in de afgelopen 10 jaar nieuw onderzoek is gepubliceerd waaruit blijkt dat windturbines een grote inwerking hebben op de directe leefomgeving van burgers. We komen hier later nog op terug.</p>	Ter kennisgeving aangenomen, zie ook 10e met betrekking tot de Windvisie	nvt
29d	<p>Het is daarom ook goed dat de Gemeente Amsterdam heeft aangekondigd een nieuwe plan-MER voor alle Amsterdamse zoekgebieden te gaan uitvoeren. Met deze nieuwe plan-MER komt dus impliciet de oude plan-MER voor de Windvisie2012 te vervallen. In dit kader is het dus niet juist dat de initiatiefnemers in paragraaf 1.4 melden dat er geen plan-MER hoeft te worden uitgevoerd. (Overigens gaan de initiatiefnemers met de uitspraak in deze paragraaf: "Omdat de initiatiefnemers voornemens zijn het windpark middels een afwijking van het bestemmingsplan (artikel 2.1 lid 1 onder c Wabo)" op de stoel van het bevoegd gezag zitten. Dit soort uitspraken toont aan dat deze NRD geen objectief onderzoek is. De staatssecretaris van EZK stelt in haar brief van 6 juli 2021 aan de 5.1.2,e over de gevolgen van de 30 juni uitspraak van de Raad van State zonder enige reserve dat ze verwacht nieuwe windturbinebepalingen te kunnen vaststellen binnen anderhalf tot twee jaar – terwijl haar Vlaamse collegae die geconfronteerd worden met hetzelfde probleem rekenen op minstens drie jaar. Uiteraard moet er in die anderhalf tot twee jaar van de staatssecretaris ook een plan-MER worden uitgevoerd want het ontbreken van een plan-MER was immers juist de reden dat de oude windturbinebepalingen onderuitgingen. Als nationale overheden meerdere jaren nodig hebben om tot</p>	Ter kennisgeving aangenomen, zie ook 10e met betrekking tot de plan-MER. Ondertussen zijn er al meerdere windparken vergund met door gemeente bepaalde normering.	

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	normen voor windturbines te komen is het des te ongelooftwaardiger dat de Gemeente Amsterdam dit even in een paar maanden kan uitvoeren. Hier lijkt politiek wensdenken het te winnen van een zorgvuldig proces.		
29e	Tussenconclusie: De NRD laat op tal van manieren zien dat het haastwerk is geweest: overbodige informatie, zaken die niet worden uitgewerkte en veel onduidelijkheid over opzet en inhoud van het uit te voeren onderzoek. De NRD NIJP/CD is duidelijk geënt op m.e.r. onderzoeken voor landelijk gebied. Op geen enkele manier wordt in de beschreven onderzoeken rekening gehouden met het feit dat we hier te maken hebben met stedelijk gebied, stedelijke parken en duizenden gehinderden.	In paragraaf 3.4 van de NRD is de referentiesituatie toegelicht zijnde de omliggende woonbebouwing, bedrijvigheid en planvorming. De referentiesituatie wordt toegepast bij de effectbeoordeling in het MER.	nvt
29f	<p>3. DEZE NRD LEIDT NIET TOT ONDERZOEK DAT ONAFHANKELIJK EN OBJECTIEF IS</p> <p>Als een m.e.r. en een MER aan één eis moeten voldoen, dan is het wel: onafhankelijkheid en objectiviteit. Essentieel is dan een transparante en duidelijke rolverdeling tussen de partijen die betrokken zijn bij het uitvoeren van de m.e.r. en het opstellen van de MER. Kern daarvan is dat na het vaststellen van de NRD de onderzoekers in alle vrijheid hun gang kunnen gaan om te onderzoeken wat onderzocht moet worden en dat zowel belanghebbende partijen als overheden lopende het onderzoek afstand houden.</p> <p>Dit principe wordt in deze NRD met voeten getreden. In juli 2020 heeft Wethouder 5.1.2,e van Doorninck op eigen gezag een Intentieovereenkomst getekend met een samenwerkingsverband van vijf energie coöperaties voor de ontwikkeling van windturbines in het zoekgebied NIJP/CD. De wethouder heeft de ambitie om binnen de gemeentegrenzen van Amsterdam windturbines te plaatsen. In de energie coöperaties heeft zij een partner gevonden om die ambitie waar te maken.</p> <p>Om het hele proces te begeleiden heeft de wethouder een consultant van adviesbureau Pondera ingehuurd als proces manager. Deze consultant van Pondera is ingehuurd als ambtenaar in dienst van de gemeente Amsterdam en ondersteunt de coöperaties. Pondera is niet onafhankelijk en heeft op verschillende plaatsen in Nederland uit windprojecten moeten stappen vanwege belangenverstremgeling.</p>	<p>Er is geen aanleiding om aan de onafhankelijkheid van de onderzoekers te twijfelen vooruitlopend op de uitvoering van de onderzoeken. Verder wordt het MER voorgelegd aan de bij wet ingestelde onafhankelijke Commissie voor de m.e.r. om de inhoud van het MER te beoordelen.</p> <p>Ten aanzien van personeel van de gemeente Amsterdam, al dan niet gedetacheerd, geldt dat ook hier geen aanleiding te twijfelen aan de integriteit. Bovendien wordt een onafhankelijk advies van de Commissie m.e.r. gevraagd over het project-MER.</p>	Nvt
29g	<p>De coöperaties hebben begin juli 2020 de "omgeving" uitgenodigd om in twee virtuele sessies hun plannen bekend te maken. Omwonenden werden overvallen door het feit dat er reeds een intentieovereenkomst was afgesloten en hebben daarover bezwaar aangetekend. Een van de coöperaties in het samenwerkingsverband had al in 2016 een omgevingsvergunning aangevraagd voor de bouw van windturbines in dit gebied. Die vergunning is toen geweigerd op grond van provinciale verordeningen ter bescherming van de leefomgeving. Toen al bleek dat er geen draagvlak voor windturbines bij de omwonenden is. Dit feit is met dit nieuwe project volledig genegeerd.</p> <p>De online sessies in juli 2020 werden door een handvol omwonenden bijgewoond. Allen tegenstander van het voorgestelde project.</p>	Ter kennisgeving aangenomen	Nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
29h	<p>In het klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt over de omgang met de omwonenden bij windturbine projecten. Initiatiefnemers moeten samen met omwonenden een participatieplan schrijven en gemaakte afspraken vastleggen in een omgevingsovereenkomst. In oktober 2020 presenteerden de initiatiefnemers in een online sessie hun participatieplan. Dit plan werd in december 2020 ter goedkeuring voorgelegd aan het college van B&W 5.1.2.e zijn niet betrokken geweest en er is dus ook geen omgevingsovereenkomst opgesteld. Wij hebben in een brief van 14 december 2020 bij de wethouder bezwaar gemaakt tegen deze gang van zaken.</p>	<p>Indiener van de zienswijze heeft mei 2021 reactie ontvangen op de genoemde brief (en vervolgbrief)</p>	<p>Nvt</p>
29i	<p>Hoewel wij in verschillende gesprekken met de proces manager onze bezwaren kenbaar hadden gemaakt bleek na publicatie van het participatieplan niets van onze inbreng terug te vinden. Het bleef stil rond het participatieplan. Een paar maanden nadat het participatieplan was ingediend werden wij benaderd door de proces manager voor dit windturbineproject met het verzoek om een gesprek aan te gaan met de initiatiefnemers. Wij hebben daar toen mee ingestemd onder de voorwaarde dat het gesprek op geen enkele manier mocht worden gezien als instemming met het participatieplan. Het liep anders. In weervil van de expliciet door ons aan het participatieplan onthouden instemming, is het participatieplan kort daarna wel zonder voorbehoud in april 2021 aan het college voorgelegd en in mei 2021 goedgekeurd. Zodoende wensen wij te benadrukken dat er primair sprake is van schending van gemaakte afspraken. In dit participatietraject zijn zowel de afspraken in het klimaatakkoord als de afspraken met de omgeving geschonden.</p> <p>In het kader van het participatieplan zijn de initiatiefnemers gestart met Omgevingsberaden. Hiervoor werden burgers in een straal van 2 km rond de beoogde turbine locaties uitgenodigd. Uit het grote aantal aanmeldingen werden 40 aanmeldingen door loting geselecteerd. Het eerste omgevingsberaad vond plaats op 5 juli 2021 en het tweede op 20 september 2021. Alle vragen van de omwonenden werden genoteerd en later schriftelijk beantwoord. In totaal zijn vanuit de twee omgevingsberaden 350 vragen schriftelijk beantwoord.</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen</p>	<p>Nvt</p>
29j	<p>In de NRD tekst wordt regelmatig gerefereerd naar wensen van de omgeving die in deze NRD worden onderzocht. De NRD is echter inhoudelijk nooit in de omgevingsberaden besproken. Waarnaar wordt gerefereerd is een selectie van een dertigtal vragen, gemaakt door de initiatiefnemers, die al dan niet toevallig pasten in de standaard NRD onderzoeken. Specifieke onderzoeksvragen door de omwonenden werden geweigerd, maar daarover later meer.</p> <p>In de bewonersberaden worden de initiatiefnemers bijgestaan door windturbine adviesbureaus Bosch & van 5.1.2.e en de proces manager van de gemeente Amsterdam, die tevens consultant van Pondera is. Een kongsi van adviesbureaus samen met de verantwoordelijke wethouder en de initiatiefnemers hebben het hele proces van participatie, opzet van de NRD, nota van beantwoording van de zienswijzen en de samenstelling van de uiteindelijke vergunningsaanvraag volledig in de hand.</p> <p>Het is de slager die zelf de keuringseisen voor het keuren van zijn eigen vlees opstelt.</p> <p>Tussenconclusie</p>	<p>Zie 29f</p>	<p>nvt</p>

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>De NRD schendt een essentieel uitgangspunt van het gehele m.e.r.-systeem: dat de onderzoekers bij het uitvoeren van het onderzoek als voorzien in de NRD in onafhankelijkheid en objectiviteit hun werk kunnen doen. Deze NRD voegt het uitvoeren van de m.e.r. en de ambitie van wethouder 5.1.2,e van Doorninck samen in één interactief proces. Dit is manifest in strijd met bovenstaand uitgangspunt. In deze aanpak kunnen het onderzoek van het Project-MER en de uitkomsten daarvan nooit aanspraak maken op onafhankelijkheid en objectiviteit. Een m.e.r. moet het beleid informeren en niet het beleid de m.e.r.</p>		
29k	<p>4. WETTELIJK KADER Op bladzijde 25 van deze NRD wordt het wettelijk kader voor de m.e.r. onderzoeken beschreven. Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in een uitspraak van 30 juni 2021 geoordeeld dat de algemene normen uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling over geluid, slagschaduw en veiligheid niet langer ter beoordeling van nieuwe windparken mogen worden gehanteerd, totdat hiervoor wel een milieubeoordeling is gemaakt. De NRD voor NIJP/CD stelt op bladzijde 25: "Aangezien de verwachting is dat het nog lang zal duren voordat een milieubeoordeling voor de algemene normen uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling heeft plaatsgevonden, wordt het voornemen voor het beoogde windpark op de Noorder IJ-plas en het 5.1.2,e Douwesterrein aan lokale, door de gemeente Amsterdam te stellen normen getoetst. Wanneer de omgevingsvergunningaanvraag wordt ingediend, vindt toetsing aan de normen plaats. Om die reden worden de lokale normen betrokken bij de afweging van het voorkeursalternatief waarop de omgevingsvergunningaanvraag is gebaseerd." En verder: "Omdat de lokale normen voor geluid, slagschaduw en externe veiligheid op dit moment nog niet zijn bekend zijn, kunnen deze in dit hoofdstuk of hoofdstuk 5 nog niet worden beschreven. Voor de volledigheid wordt in dit hoofdstuk nog wel beschreven welke (nu buiten toepassing verklaarde) algemene normen voor geluid, slagschaduw en veiligheid in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling waren opgenomen" In de eerste citaat paragraaf wordt gesteld dat de resultaten van de m.e.r. zullen worden getoetst aan lokale normen. Er wordt in deze NRD niet duidelijk gemaakt wat die lokale normen zijn of hoe die tot stand zullen komen. Dit ondermijnt de basis voor deze NRD.</p>	<p>De NRD beschrijft de milieueffecten die onderzocht gaan worden. Dit geldt ongeacht de van toepassing zijnde normen.</p> <p>Bij besluitvorming op een aanvraag kunnen milieueffecten op basis van de vastgestelde effecten in het MER worden betrokken bij de afweging voor het besluit. Waar nodig kunnen daarbij normen door het bevoegd gezag worden vastgelegd als voorwaarde om onaanvaardbare hinder te voorkomen, en daarbij wordt ook afgewogen of het project hieraan kan voldoen. Aangezien door de genoemde uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een aantal specifieke windturbinebepalingen niet meer uniform gelden in Nederland betreft dat iig de betreffende onderwerpen (geluid, slagschaduw, externe veiligheid, lichtschildering). Het project-MER levert onder meer de onderbouwing voor die toe te passen normen.</p>	nvt
29l	<p>In een voetnoot wordt verwezen naar de "Reflectiefase". Vanwege de massale protesten van de burgers van Amsterdam tegen de windturbineplannen van de wethouder heeft de raad gevraagd om een reflectie fase. Er werden 7 klankbordgroepen samengesteld om te reflecteren en tot een afwegingskader te komen. Na drie sessies zijn de burgers uit deze klankbordgroepen gestapt. De organisatie kon niet duidelijk maken waarover gereflecteerd werd en hoe dit zou moeten leiden tot</p>	Ter kennisgeving aangenomen.	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>een afwegingskader. De organisatie heeft wel een document geproduceerd "Signalen uit de stad". Dit document weerspiegelt niet de uitkomst van de klankbordgroepen omdat het document wegens tijdgebrek in een parallel proces is geproduceerd. Op dit moment (01/01/2022) is het nog onduidelijk of de gemeenteraad dit document zal accepteren. Het document is in ieder geval geen afspiegeling van de uitkomsten van de klankbordgroepen. De gehele reflectiefase wordt georganiseerd onder de verantwoordelijkheid van dezelfde wethouder die ook de intentieovereenkomst met de initiatiefnemers voor dit project heeft getekend. Van enige objectieve lokale normstelling voor windturbines (als die er al zou zijn) kan dan ook geen sprake zijn. Er zijn in Amsterdam geen lokale normen om de uitkomst van deze m.e.r. onderzoeken aan te toetsen.</p>		
29m	<p>In het tweede citaat hierboven lezen we dat de onderzoeken in deze NRD gebaseerd gaan worden op buiten toepassing verklaarde normen. Dit haalt meteen de wettelijke bases van deze NRD onderuit. Door de uitspraak van de Raad van State is duidelijk dat de huidige normen die 10 jaar lang gehanteerd zijn niet gehanteerd hadden mogen worden. Dat deze NRD die oude normen als vertrekpunt neemt is dus onjuist.</p> <p>Tussenconclusie</p> <p>Een m.e.r. en een MER zijn alleen van waarde als het onderzoek – binnen de kaders van de NRD – in onafhankelijkheid en objectiviteit wordt uitgevoerd. Niet alleen voorziet deze NRD niet in waarborgen voor onafhankelijkheid en objectiviteit, maar de aanpak die de NRD voorstelt, is op meerdere punten manifest in strijd met de eis van onafhankelijkheid en objectiviteit. Er zijn in Amsterdam geen lokale normen om de uitkomst van deze MER aan te toetsen.</p>	<p>Het betreffende citaat geeft aan dat de betreffende normen zijn beschreven. Zoals in het eerste citaat aangegeven wordt hier niet aan getoetst. De conclusie die getrokken wordt over de uitspraak van Raad van State is niet correct. De regels hadden niet vastgesteld mogen worden zonder plan-MER, inhoudelijk heeft Raad van State geen reactie gegeven op de normen.</p> <p>Zoals in 29k aangegeven beschrijft het MER de milieueffecten. Toetsing vindt plaats in het kader van besluitvorming</p>	nvt
29n	<p>5. GELUID</p> <p>In dit hoofdstuk 4.2 wordt uitvoerig ingegaan op de niet meer bestaande normen. De 47dB norm staat al heel lang ter discussie. Vooral het feit dat deze norm een jaargemiddelde is maakt het onmogelijk om deze te handhaven. In deze NRD wordt dan ook toegegeven dat het meten van geluidsniveaus op locatie niet mogelijk is.</p> <p>Vanwege het ontbreken van geluidsnormen zal deze NRD onweerlegbaar moeten aantonen welke norm van toepassing is in het stedelijk gebied van deze NRD.</p> <p>Provinciaal onderzoek heeft al aangetoond dat er voor de NUP/CD 8000 ernstig gehinderden zijn. Dit onderzoek was gebaseerd op gegevens van 10 jaar geleden. Intussen zijn er binnen 2 km van de beoogde opstelplaatsen voor dit project de nieuwe wijken Houthavens en NDSM gebouwd. Ook de geplande wijk Haven-Stad komt binnen de hinderzone van dit windturbineproject te liggen. Geluidsonderzoek is essentieel in dit stedelijk gebied omdat het direct samenhangt met de afstand van de turbines tot woningen en dus ook met de gezondheid van de omwonenden.</p>	<p>Het MER dient uit te gaan van de meest recente inzichten. Het MER is nog niet opgesteld. Voor de duidelijkheid wordt dit benadrukt.</p> <p>De NRD beschrijft welke milieueffecten worden onderzocht. Correct is de status van de norm aangegeven (zie ook 29k)</p>	<p>Bij de effectbeoordeling moet worden uitgegaan van de meest recente inzichten, bijvoorbeeld over de effecten van windturbinegeluid. Daarbij wordt ook gekeken naar andere mogelijke normen. Het advies van de expertgroep gezondheid wordt daarbij betrokken.</p> <p>Voor het overige nvt</p>

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>Er is veel nieuw onderzoek beschikbaar waarin naar voren komt dat vanwege de gezondheid van omwonenden de afstand tussen windturbines en kwetsbare objecten minimaal 10x de ashoogte van de turbine behoort te zijn.</p> <p>De NRD geeft niet aan dat deze ontwikkelingen in het nieuwe onderzoek worden meegenomen. Konden windturbine projecten in landelijk gebied het kleine aantal gehinderden nog financieel compenseren, in stedelijk gebied is dit niet meer mogelijk. Het is daarom zeer essentieel dat hinder door turbinegeluid zeer zorgvuldig in kaart wordt gebracht.</p> <p>De NRD toont onvoldoende aan hoe men de geluidshinder voor tienduizenden burgers in kaart gaat brengen.</p>	<p>In paragraaf 5.2 van de NRD is uitgewerkt hoe geluidseffecten worden beoordeeld</p>	
29o	<p>De NRD stelt ook: " In de omgevingsvergunning van het voorgenomen windpark worden lokale normen voor toetsing van geluid van windturbines opgenomen". In deze uitspraak zit een 'conflict of interest'. De NRD of de m.e.r. gaat niet over de omgevingsvergunning maar is enkel input voor een omgevingsvergunning. Deze uitspraak toont ook weer aan dat deze project-MER geen onafhankelijk onderzoek is en dat er een sterke verwevenheid is tussen onderzoeksdoelstelling en besluitvorming.</p>	<p>In een omgevingsvergunning worden lokale normen voor geluid worden opgenomen. Dit gebeurt op basis van onderzoek in het MER. Daarin worden meerdere varianten onderzocht, alsmede verschillende mogelijke normen. Dit onderzoek wordt bij de besluitvorming betrokken.</p>	Nvt
29p	<p>SLAGSCHADUW Ook in deze paragraaf 4.3 wordt weer gerefereerd aan niet bestaande normen. Deze niet meer bestaande normen waren gebaseerd op één onderzoek uit 1999 in Duitsland – dus uit een tijd dat turbines een ashoogte hadden van circa 50 meter.</p> <p>Deze NRD moet nu dus ook voor slagschaduw onweerlegbaar aantonen wat de limiet voor blootstelling aan slagschaduw is om geen gezondheidsschade aan te richten.</p> <p>Ook hier is een verwijzing naar lokale door de gemeente te stellen normen voorbarig.</p>	<p>In paragraaf 4.3 van de NRD is aangegeven welke normen voor slagschaduw golden en is vermeldt da deze inmiddels buiten werking zijn verklaard. In paragraaf 5.3 is aangegeven dat in het MER de slagschaduw wordt bepaald evenals mogelijke gevolgen voor gezondheid.</p> <p>Correct is gesteld dat lokale normen gesteld zullen worden</p>	nvt
29q	<p>GEZONDHEID Dit hoofdstuk wordt behandeld in een aparte zienswijze vanuit de Expertgroep gezondheid</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen</p>	Nvt
29r	<p>8. ECOLOGIE EN NATUURWAARDEN Uit de tekst in dit hoofdstuk blijkt duidelijk dat deze NRD geënt is op landelijk gebied. Er wordt uitvoerig ingegaan op Natura 2000 en NNN-natuurgebieden terwijl die niet van toepassing zijn op het project gebied.</p>	<p>In paragraaf 5.5 van de NRD is benoemd dat de Noorder IJ-plas onderdeel is van de Hoofdgroenstructuur, aangegeven is dat de effecten op de natuurwaarden</p>	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>Waar geheel aan wordt voorbijgegaan is het feit dat het projectgebied stadsparken betreft. De Noorder-IJplas is onderdeel van de Amsterdamse Hoofdgroenstructuur waarin deze geclassificeerd is als 'Natuurpark'. Voor 'Natuurpark' geldt de bepaling dat er niet mag worden gebouwd en dat er geen verhardingen in mogen worden aangebracht. De andere mogelijke locatie voor een turbine uit dit project is het Keerkringpark. Dit kleine parkje ligt ingeklemd tussen bedrijfsgebouwen en water. Het is de enige plek waar burgers uit de achterliggende wijken bij het water van het IJ kunnen recreëren.</p> <p>In het Beleidskader Hoofdgroenstructuur van de gemeente Amsterdam schrijft de wethouder in het voorwoord: "Amsterdam groeit. De stad heeft de ambitie om tot aan 2050 minimaal 150.000 woningen voor 250.000 nieuwe inwoners te bouwen. Juist daarom is voldoende groen in de stad essentieel voor de leefbaarheid van mens en dier, juist nu het drukker en voller wordt. Groen biedt ruimte voor recreatie, sport, spel, ontmoeting, ontspanning, dieren, natuureducatie en -beleving. Het draagt bij aan de gezondheid van Amsterdammers, het dempt hitte in hete zomers, helpt wateroverlast te voorkomen en vergroot de biodiversiteit."</p> <p>De bouw van windturbines (200m tiphoogte) in de stadsparken is niet eerder gebeurd. In hoeverre de bouw van windturbines de primaire functie van de stadsparken beïnvloed is onbekend. Wat is het effect op het welzijn en dus de gezondheid van burgers.</p> <p>Onderzoek op dit onbekende terrein moet in deze NRD nader worden gedefinieerd. Een ander aspect van de bouw van windturbines in stadsgroen is de aanslag op datzelfde groen t.b.v. de bouw van de windturbines. Een reguliere bouwplaats is 5000m2. In het geval van een cluster opstelling moeten er toegangswegen voor zwaar transport worden aangelegd. De bouwplaatsen moeten ook onderling worden verbonden door verhardingen geschikt voor zwaar transport.</p>	<p>worden bepaald zodat deze bij besluitvorming kunnen worden beoordeeld. Daarbij hoort ook de effecten vanuit de aanleg. Zie ook 2^e Overigens volgt uit de hoofdgroenstructuur dat windturbines niet inpasbaar worden geacht tenzij deze bij gemeenteraadsbesluit als zoekgebied voor windenergie zijn aangemerkt en blijkt dat er geen onaanvaardbare effecten zijn.</p>	
29s	<p>De beoogde bouwplaats in het kleine Keerkringpark zal het gehele park beslaan. Dit betekent vernietiging van het bestaande groen. Het Noorder-IJplas park is niet ontsloten door wegen. Het is een woest en zeer geaccidenteerd terrein. De opstel mogelijkheden voor turbines zijn beperkt vanwege een hoogspanningsleiding ter plaatse. De beoogde bouwplaatsen in het Noorder-IJplas park met toegangswegen zullen een grote aanslag zijn voor de natuur in dit gebied. Voor een goede afweging van de resultaten van deze m.e.r. is het noodzakelijk dat het onderzoeksresultaat een goede 3D visualisatie laat zien van de aanslag op de stadsnatuur t.b.v. dit project.</p>	<p>In paragraaf 5.8 van de NRD is aangegeven dat vanaf verschillende standpunten visualisatie worden gemaakt. Daarbij is aangegeven dat dit samen met omwonenden in het omgevingsberaad dat onderdeel is van het participatieproces wordt bepaald.</p>	<p>Stel een visualisatie op vanuit de groenzone aan de oostzijde van de Noorder IJ-plas, indien een dergelijke positie niet reeds wordt voorgesteld in het Omgevingsberaad</p>
29t	<p>Tussenconclusie Deze NRD houdt onvoldoende rekening met het feit dat het project gebied schaarse en waardevolle stadsnatuur betreft die nodig is voor het welzijn van de burgers.</p>	<p>De NRD beschrijft de uit te voeren onderzoeken naar effecten. De effecten op natuur en landschap zijn beschreven in de NRD</p>	<p>Nvt</p>
29v	<p>EXTRA ONDERZOEKEN</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen</p>	<p>Nvt</p>

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	In het kader van de omwonenden beraden zijn door de deelnemers gevraagd om de volgende extra onderzoeken uit te voeren. Vooral nog zijn deze onderzoeken geweigerd door de initiatiefnemers.		
29w	<p>Draagvlak onderzoek</p> <p>Al bijna twee jaar voeren de Amsterdamse burgers actie tegen de plannen van de wethouder voor windturbines in de Amsterdamse natuur- en tuinparken. Er is geen draagvlak voor deze plannen in Amsterdam.</p> <p>Hoewel in het Klimaatakkoord grote waarde wordt gehecht aan draagvlak is er nooit goed draagvlak onderzoek uitgevoerd in Amsterdam. In alle literatuur over de energietransitie waaronder ook het Klimaatakkoord wordt gewezen op de noodzaak van draagvlak voor een succesvolle energietransitie. Ook de huidige coalitiepartijen in de Amsterdamse raad hebben in hun coalitieakkoord vastgelegd dat ze draagvlak essentieel vinden. Een gedegen draagvlakonderzoek is ook essentieel voor het gezondheid onderzoek. Immers een grote weerstand tegen dit project bij de directe omgeving heeft gevolgen voor het welzijn van diezelfde getroffen burgers.</p> <p>Opdat de Amsterdamse raad een goede afweging kan maken voor een eventuele vergunningverlening moet een draagvlak onderzoek onderdeel zijn van deze MER.</p>	Een draagvlakonderzoek valt buiten het kader van de onderzoeken in het MER dat gericht is op de effecten op de fysieke leefomgeving (het milieu). De gemeente voert periodiek onderzoek naar draagvlak voor windenergie uit. Meer informatie over hoe de gemeente aankijkt tegen draagvlak, participatie en maatschappelijke acceptatie leest in u de RES 1.0 die door de gemeenteraad is vastgesteld.	Nvt
29x	<p>Inventarisatie woningwaardedaling</p> <p>In een brief aan de Tweede kamer van december 2019 heeft de toenmalige minister Wiebes een geactualiseerd wetenschappelijk onderzoek gepresenteerd waarin wordt aangetoond dat binnen een straal van 2 km rond windturbines een gemiddelde woningwaardedaling van 5% plaatsvindt. (bij turbines met 200m tiphoogte) Omdat dit project in stedelijk gebied ligt en dus een groot aantal burgers te maken krijgen met woningwaardedaling moet deze schade worden gekwantificeerd om meegenomen te kunnen worden in de afwegingen voor een vergunningverlening. De kamerbrief is toegevoegd als bijlage 2.</p>	Onderzoek naar woningwaardedaling valt buiten het kader van de onderzoeken in het MER dat gericht is op de effecten op de fysieke leefomgeving (het milieu). Voor planschade is een wettelijke regeling. Een verzoek om planschade kan worden gedaan naar aanleiding van een genomen besluit.	nvt
29y	<p>5.1.2,e Analyse</p> <p>Zoals we eerder al hebben aangegeven is deze NRD niet echt toegerust voor een m.e.r. onderzoek voor windturbines in stedelijk gebied. Mogelijk komt dit omdat de betrokken adviesbureaus geen ervaring hebben met windprojecten in stedelijk gebied. Het kan ook zijn dat een milieueffectrapportage niet het juiste gereedschap is om alle maatschappelijke aspecten in stedelijk gebied te onderzoeken. Uit alle protesten in de afgelopen twee jaar tegen de windplannen van de gemeente is wel duidelijk geworden dat de maatschappelijke impact zeer groot is. Het huidige participatietraject, waarin de meeste omwonenden tegen dit project zijn, draagt ook niet bij aan de maatschappelijke acceptatie. Ondanks alle goede bedoelingen blijkt ook een reflectie fase de maatschappelijke onrust in Amsterdam niet weg te nemen.</p> <p>Wij zijn ervan overtuigd dat een MKBA door een onderzoeksbureau dat niet is betrokken bij de windindustrie en in die zin dus onafhankelijk, de maatschappelijke onrust kan wegnemen.</p>	Een maatschappelijke kosten baten analyse valt buiten het kader van de onderzoeken in het MER dat gericht is op de effecten op de fysieke leefomgeving (het milieu). De gemeente is er voorstander van om bij de uitvoering de effecten op de leefomgeving in het MER zoveel mogelijk te kwantificeren zodat bij besluitvorming bijvoorbeeld de gevolgen op de leefomgeving en de natuur kunnen worden betrokken bij de afweging. Voor het kunnen beoordelen van de gevolgen van de	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
		uitwerking van het plan en besluitvorming hierover is monetaarisatie niet nodig.	
29z	Milieuprestatie gebouwen berekening Windturbines dragen bij aan het tegengaan van klimaatverandering. Toch zou het goed zijn meer inzicht te krijgen in de milieueffecten van de bouw van een windturbine installatie zelf. Hoe milieuvriendelijk en circulair is de windturbine installatie. Een MPG-berekening kan hier inzicht in geven.	Met het opwekken van windenergie wordt uitstoot van CO2 vermeden. In paragraaf 5.9 van de NRD is aangegeven dat dit onderdeel is van het MER. De CO2 die vrijkomt in de levenscyclus van een windmolen kan hieraan worden toegevoegd. De wijze waarop dit wordt bepaald kan divers zijn. Voor de hand ligt gebruikt te maken van een LCA analyse van een windmolentype.	Beschrijf de CO2-emissie die vrijkomt bij oprichting, exploitatie en verwijdering van een windmolen en vergelijk dit met de vermeden CO2-emissie
29aa	BESLUITVORMING 9 In dit hoofdstuk op bladzijde 48 van de NRD worden 2 belangrijke punten gemist die beiden belangrijk zijn omdat deze m.e.r. onderzoeken worden uitgevoerd zonder landelijke normen waarop kan worden teruggefallen. 1. Er wordt niet vermeld dat deze NRD inclusief alle zienswijzen wordt voorgelegd aan de Commissie MER	De NRD is voor advies aan de gemeente toegezonden door initiatiefnemer. Een advies van de commissie m.e.r. op de NRD is niet nodig. Beoordeling van het MER door de commissie m.e.r. waarborgt de volledigheid van de informatie in het MER	nvt
29ab	2. Hoe de uitkomsten van deze MER getoetst gaan worden aan de 'lokale normen' blijft ook in dit hoofdstuk onbesproken. Als de toetsingsnormen voor deze MER niet transparant worden gedocumenteerd heeft deze MER geen waarde. Er is op dit moment geen enkel zicht op wat die lokale normen zouden kunnen inhouden en hoe deze tot stand moeten komen.	Het MER beschrijft de gevolgen van het initiatief. Toetsing vindt niet plaats in het MER maar in besluitvorming.	nvt
10030NRD			
30a	Op 27 mei 2021 stemde het college in Amsterdam voor het definitief aanwijzen van zoekgebieden voor de plaatsing van 17 windmolens. Gemeente Amsterdam overweegt tot 3-5 windmolens van c.150-200m hoog te plaatsen in de Noorder-IJplas en op het 5.1.2.e Douwesterrein, ondanks protesten van - onder meer- buurgemeenten Oostzaan en Zaandam en de Amsterdamse bewoners van Zij-Kanaal H. Ze hanteert hierbij een afstand van min 350m van woonhuizen (=huidige norm provincie Noord-Holland & landelijk, eerder was dit 600m, maar elke afstandsnorm lijkt te worden losgelaten, internationale afstandsnorm: Nederland op 350 meter, Wallonië 800m, Vlaanderen 875m, Duitsland >950m, Denemarken 1050m en sommige landen zelfs 10* tiphooogte) en een max toegestane geluidsnorm van gemiddeld 47 dB Lden gevelgeluid overdag van het RIVM.	De Noorder IJ-plas en het 5.1.2.e Douwesterrein zijn reeds in 2012 aangewezen als zoekgebied voor windenergie met de vaststelling van de Amsterdamse Windvisie die als structuurvisie geldt. Zoals in de NRD aangegeven worden in het MER de milieu-effecten van diverse varianten in beeld gebracht. Deze worden bij de besluitvorming betrokken.	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>Ruim 60% op jaarbasis is de windrichting uit westzuidwest (kleine cirkel = 500 mtr, grote cirkel = 1.000 mtr); een recente Milieueffectenrapportage van een windpark geeft aan dat de contouren van geluid ruimschoots 1.000 meter verder dragen, het effect draagt verder bij hogere windturbines. Hetzelfde effect is van toepassing voor slagschaduw.</p> <p>Met zuidwestenwind (=meest voorkomende windrichting in Nederland) lijken volgende punten reëel:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) ernstige geluidshinder: 'Een ander belangrijk gezondheidseffect is ernstige hinder door geluid die wordt veroorzaakt door windturbines op land, mede gezien de verwachte forse groei van deze vorm van energiewinning in de komende decennia.' ii) slagschaduw hinderlijk zichtbaar, groot en aanwezig iii) bijkomende, resulterende gezondheidsklachten en enige, tot matige, en zelfs ernstige, overlast en een aanzienlijke afname van woongenot iv) aanzienlijke waardedalingen van woningen, (>) 5% lijkt aanneemelijk v) nieuwbouwplannen van Oostzaan en Zaandam welke geen doorgang zullen kunnen vinden of grote hinder van plaatsing van windmolens hebben (alook Havenstad en de Noorder IJ-plas als recreatiegebied in Amsterdam zelf) ; goed nabuurschap van gemeente Amsterdam is anders!! vi) één windmolen doodt per jaar gemiddeld 20 vogels en 1-5 vleermuizen (en wordt daarom ook wel 'gehaktmolen' genoemd) . 	<p>Het overige is ter kennisgeving aangenomen.</p>	
30b	<p>Lering trekken uit andere, vergelijkbare situaties</p> <p>Op andere plekken in Nederland wordt inmiddels lering getrokken uit reeds geplaatste windmolenparken en de effecten op de directe omgeving. Zo is daar bijvoorbeeld windmolenpark Spui in Zuid-Holland (2019) ; dit is inmiddels een van de meest beruchte locaties in Nederland geworden vwb geluidshinder icm gezondheidsklachten, slagschaduw, etc. en woningwaardedalingen – ook al blijft het netjes binnen alle Nederlandse, wettelijke normen. Belangrijk om vast te stellen is dat daar de afstand van windmolens tot dichtstbijzijnde woonhuizen 600m was....dus groter dan de 350m (danwel geen) minimum-afstand dan Amsterdam cq provincie Noord-Holland nu wil gaan hanteren. Rondom Windmolenpark Spui wordt er nu 1) financieel gecompenseerd / tegemoetgekomen / over planschade-vergoeding gesproken met een Compensatie 5.1.2.e 2) gevel- en raambekleding aangebracht bij huizen, 3) draaischema windmolens aangepast voor dag en nacht, (overdag harder draaien, 's nachts juist minder, etc. etc). Dit lijkt erg op acties in de trant van 'als het kalf verdronken is, dempt men de put'. De coalitiepartijen in Zuid-Holland hebben inmiddels een voorstel aangenomen om hiervan te leren: 'dit/zo niet/nooit weer'...voor overige locaties in de provincie. Bij daadwerkelijke plaatsing van windmolens wordt Oostzaan mogelijk nieuw berucht landelijk voorbeeld van overlastsituatie. Wat is de lering die gemeente Amsterdam/provincie Noord-Holland trekt uit de uitspraak van de Raad van State van 30 juni 2021) en de situatie in Zuid-Holland tav windmolenpark Spui ?</p>	<p>In het MER worden de milieueffecten onderzocht. Effecten op de omgeving zijn ook erg afhankelijk van de locatie, zoals aanwezigheid bebouwing, water, natuur en wegen.</p>	nvt
30c	<p>Regelmatig wordt – al of niet omfloerst – in de NRD de stelling geponeerd dat Noorder IJ-plas al sinds 2012 in zicht is voor de plaatsing van windmolens en dat daardoor de uitspraak van de Raad van State van 30 juni 2021 niet meer of minder relevant zou zijn – of voldoende geadresseerd door een op te stellen (plan-)MER in enigerlei vorm.</p>	<p>De betreffende uitspraak van de 5.1.2.e van State heeft betrekking op het</p>	Nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
		Activiteitenbesluit en -regeling en niet op de Amsterdamse Windvisie	
30d	<p>Vorzorgsbeginsel, nauwkeurigheid, een wens om spoed te maken met de plaatsing van windmolens, kennishiaten, voortschrijdende kennis</p> <p>Wij hechten eraan te melden dat het hier ook gaat om de gezondheid en het welzijn van mens en dier. Het voorzorgsbeginsel moet gelden – en uiterste voorzichtigheid zou dan moeten worden betracht. Ten aanzien van milieu en gezondheid geldt in Nederland het voorzorgsbeginsel. Dit houdt in dat de overheid beschermende maatregelen kan nemen tegen mogelijk schadelijke milieueffecten van een situatie, ook als die effecten nog niet onomstotelijk zijn bewezen. Het beginsel gaat dus over de vraag hoe te handelen bij wetenschappelijke onzekerheid. Provincies en gemeenten werd bijvoorbeeld geadviseerd om bij ruimtelijke ontwikkelingen zoveel mogelijk te vermijden dat kinderen langdurig in de magneetveldzone van een hoogspanningsleiding verbleven vanwege de aanwijzingen dat deze de kans op leukemie bij kinderen verhoogden – inmiddels is er voor deze relatie overigens voldoende bewijs . Daarom, tenslotte, nog 3 (gerelateerde) punten:</p> <p>a) Wettelijke geluidsnormstellingen lopen in Nederland in internationaal opzicht achter (lees: zijn erg ruim gesteld) en zijn gedateerd (2011) – en zullen eerder strenger worden dan losser. Zo is de Nederlandse geluidsnorm 47dB Lden gevelgeluid (Lden=overdag, sinds 2011; Lnight 41dB), maar de WHO ziet al ‘adverse health effects’ bij max 45dB Lden in een rapport uit 2018 (met een voorziene geldigheid van 10 jaar). Regeren is vooruitzien – en het is belangrijk de geest van de wet in het oog te houden. Een herziening van de normen door het RIVM -ook obv internationale ontwikkelingen- is aannemelijk en de richting van aanpassingen is dan ook duidelijk.</p>	<p>Zie 29n</p> <p>Daarnaast wordt ook het advies van de expertgroep gezondheid betrokken.</p>	Zie 29n
30e	<p>b) De afstandsnormen van windmolens ten opzichte van woonhuizen zijn laag in Nederland (eigenlijk geldt er slechts een jaar-gemiddelde RIVM geluidsnorm voor gevelgeluid overdag, resp ’s nachts); in het buitenland gelden aanzienlijk hogere minimum-afstanden als norm. Het is aannemelijk dat afstandsnormen ook in Nederland aangescherpt zullen gaan worden.</p>	De mogelijkheid van afstandsnormen wordt onderzocht. Verder ter kennisgeving aangenomen	nvt
30f	<p>c) “De exploitanten en het bevoegd gezag dat gaat over de wijziging van een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning dienen zich bij hun onderbouwing te baseren op de beschikbare kennis omtrent de bescherming van omwonenden. De onderbouwing moet, conform de uitspraak van de rechter, actueel, deugdelijk, op zichzelf staand en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden zijn. De kennisbasis die hieraan ten grondslag ligt, met name de beschikbare wetenschappelijke kennis, wordt continu aangevuld, bijvoorbeeld met het onderzoek naar de effecten van verschillende afstandsnormen, dat ik zal uitvragen naar aanleiding van de motie van de leden Erkens en Leijten (Kamerstuk 32 813, nr. 731).</p> <p>Ergo: de wetenschappelijke kennis ten aanzien van geluid neemt nog steeds toe, want er is nog veel onbekend – bijv. ten aanzien van laagfrequent geluid en de hinder die dat met zich meebrengt. WHO (2018) merkt terecht op dat windmolens een relatief nieuw fenomeen zijn, dat de hoogte van windmolens toeneemt en dat verder onderzoek benodigd is (bijv Tabel 53, p. 100, WHO (2018)). Hetzelfde merkt het RIVM op (2021-0054, p. 101, zie voetnoot 4) bij Kennishiaten: ‘Uit de verkenning blijkt verder dat er voor sommige maatregelen onvoldoende informatie is om een goede inschatting</p>	Ter kennisgeving aangenomen	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	van de gezondheidseffecten en veiligheidsrisico's te kunnen doen. Bij die onderwerpen is sprake van kennishiaten en is aanvullend onderzoek nodig om de effecten beter in kaart te brengen, niet alleen voor de huidige situatie maar ook door toepassen van mitigerende maatregelen. Dit gaat vooral om de gezondheidseffecten door verbranding van biomassa en biobrandstoffen en de gevolgen van geluidhinder door windturbines.'		
30g	De gezondheid van mensen brengt met zich mee dat er uiterste zorgvuldigheid moet worden betracht – en dat het goed is om met de jongste wetenschappelijke inzichten te werken, uiteraard inclusief die welke zijn opgedaan vanuit internationaal perspectief. De haast, waarmee provincie NH en gemeente Amsterdam windturbines in de Noorder IJ-plas er doorheen wil krijgen verdraagt zich slecht met de aanbevelingen van RIVM, WHO, Min EZ en Klimaat, Windalarm en de wetenschap, die allen zorgvuldigheid en meer diepgaand onderzoek bepleiten (o.a. naar afstandsnormen, laagfrequent geluid, etc). Hoe ziet de gemeente Amsterdam/directie Duurzaamheid de wetenschappelijke onzekerheden & wensen voor meer onderzoek ten opzichte van het voorzorgsbeginsel? Hoe verhoudt het voorzorgsbeginsel zich tot Europees recht?	In de NRD is aangegeven dat leemten in kennis worden benoemd. Bij besluitvorming kan dit worden betrokken. Ook wordt de actuele kennis ten aanzien van geluid in de besluitvorming betrokken. Zie in dit verband ook 29n.	nvt
30h	We hebben ook nog een aantal open vragen: 1. Wij vragen / verlangen een nulmeting van geluidsniveaus in de huidige situatie zonder windmolens (vergelijkbaar met hoe bijv Peutz BV dit continu meet in Amsterdam tav het verkeer op de Zuid-As) – met daarbij dus inbegrepen het huidige verkeerslawaai van de ringweg A10 en A8.	De huidige situatie wordt in beeld gebracht in het MER, dit is in paragraaf 3.4 van het NRD aangegeven. Daarbij worden ook geluidsmetingen gedaan op representatieve locaties. Deze worden gebruikt in het MER bij de alternatievenvergelijking en cumulatieve effecten, alsmede voor een geluidssimulatie die gedaan wordt door de Nederlandse Lucht- en Ruimtevaartcentrum. Dit wordt ook voor het aspect geluid gedaan.	Nvt
30i	2. Het coalitie-akkoord Rutte IV heeft het over (onderzoek naar) de bouw van 2 kerncentrales en langer openhouden van Borssele; beïnvloedt dit niet ook de nationale energie-vraag – en daarmee de behoefte aan windmolens?	De NRD is gericht op de onderzoeken die in het MER worden uitgevoerd. Nut en noodzaak is hier onderdeel van. In dit geval vindt het initiatief in het kader van de Amsterdamse doelstelling zoals omschreven in paragraaf paragraaf 2.5 van de NRD voor duurzame energie en staat los van de nationale energievraag.	Nvt
30j	3. Is het wel realistisch dat Amsterdam als zeer dichtbevolkte conglomeraat zelf een groot deel van zijn energie opwekt? Moet deze ambitie niet (wat) worden bijgesteld?	In de routekaart Amsterdam Klimaatneutraal is aangegeven dat Amsterdam zelf doelstellingen heeft voor eigen energie-opwekking.	Nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
		Hierover zijn ook in nationaal en regionaal verband afspraken gemaakt (Regionale Energie Strategie, RES). Hier is afgesproken om de landelijke doelstellingen te halen dat Amsterdam zelf ook voor hernieuwbare energie gaat zorgen.	
30k	4. De NWEA meldt het volgende: 'In Nederland geldt geen minimaal aan te houden afstand, omdat afstand houden niet doel op zich is. Het doel is hinder te voorkomen/ te beperken door het geluidsniveau op de gevel onder een bepaalde waarde te houden.' Het coalitie-akkoord Rutte-IV heeft het daarentegen over afstandsnormen voor windmolens: 'Er komen heldere afstandsnormen voor de bouw van windmolens op land en we stimuleren (financiële) participatie van omwonenden om het draagvlak te versterken.' Moeten deze nieuwe afstandsnormen van de nieuwe regering niet ook worden afgewacht?	Het MER brengt milieueffecten in beeld van het initiatief op de omgeving, daarvoor zijn afstandsnormen niet nodig. Als er afstandsnormen zijn die van toepassing zijn zullen deze bij vergunningverlening gehanteerd moeten worden.	Nvt
30l	5. De plaatsing van datacenters lijkt vaak gecorreleerd met windmolenparkplannen – door synergie in de aanleg van netwerkkabels, etc. Kan de gemeente Amsterdam en windenergiemaatschappijen opening van zaken geven of er al toezeggingen (commitments – financieel dan wel niet-financieel) zijn gedaan richting grote (toekomstige) energie-verbruikers of energiebedrijven (welke de plaatsing van windmolens mede beïnvloeden)? Zijn er nog andere belangen voor Amsterdam en energimaatschappijen bij de plaatsing van windmolens behalve het klimaat & fossiele energie-opwekkingsmethoden afbouwen?	In paragraaf 1.1 van de NRD is informatie over de initiatiefnemer opgenomen evenals de website van initiatiefnemers voor meer informatie. Voor Amsterdam zijn er geen andere belangen.	Nvt
30m	6. Hoofdrospelers in wind-energie-land zijn oa - het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM, rivm.nl), - de Nederlandse WindEnergie Associatie (NWEA, nwea.nl), - Planbureau voor de Leefomgeving (PBL, www.pbl.nl) - provincie cq stad (in deze casus natuurlijk Noord-Holland en Amsterdam) - energimaatschappijen/coöperaties Meer, cq volledig, aan de kant van de burger staan oa: - Nederlandse vereniging omwonenden windturbines (www.nlvow.nl), probeert belangen omwonenden en milieudoelstellingen te overbruggen door convenanten af te sluiten tussen alle betrokkenen bij een toekomstig windmolenpark - Windalarm (www.windalarm.org), november 2020 opgericht, met een kerngroep van c. 10 mensen, allen vrijwilligers – en uitsluitend afhankelijk van giften van donateurs, dus geheel losstaand van de overheid); Windalarm ondersteunt de energietransitie, maar wil uitsluitend windmolens op zee Neutraal – en als het goed is / onafhankelijk - is de wetenschap: zowel RIVM, PBL als Windalarm stellen alle wetenschappelijk verantwoord te werk te gaan cq zich op wetenschap te baseren tav klimaatverandering, energie-opwekking, gezondheid (KNO-artsen), etc.	Ter kennisgeving aangenomen	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>De NWEA en de energiemaatschappijen hebben financieel belang bij doorgang van windmolenplannen. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) zet zich in voor een gezonde bevolking en een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving. 'We zijn daarvoor de betrouwbare adviseur voor de overheid, professionals en burgers. Als kennisinstituut van de overheid adviseren we de rijksoverheid, andere overheden, professionals en burgers. Verzoeken om advies of onderzoek aan het RIVM, als rijksinstituut, kunnen gedaan worden door of via (regionale) overheden. Niet (rechtstreeks) door professionals, bedrijven of burgers.'</p> <p>Ook PBL en NLVOW worden gedragen door overheid EN natuurorganisaties en pogen de burger te verzoenen met de energietransitie (windenergie) – en hebben dus als het ware een gecombineerd, tweeledig doel (wat moeilijk verenigbaar is en vrijwel nooit leidt tot volle tevredenheid van alle betrokkenen). De organisatie Windalarm.org is veel meer eenduidig in haar stellingname ten aanzien van windenergie op land (=niet doen, windenergie opwekken alleen op zee, ook in het belang – en met het oog op gezondheid - van de burger).</p>		
30n	<p>De Raad van State heeft in een 17jan18 uitspraak over aanleg windmolenpark Spui gesteld dat '.....dat gelet op de Nota van toelichting het regelgevend bevoegd gezag bij de vaststelling van artikel 3.14a, eerste lid, van het Activiteitenbesluit een percentage ernstig gehinderden bij windturbines van 9 binnenshuis en 20 buitenshuis onder afweging van alle betrokken belangen aanvaardbaar heeft geacht' (zoals vastgesteld door het RIVM). Ook de afwijking voor de nachtelijke geluidsnorm (Lnight 41dB RIVM tov het WHO-advies van max 40dB 's nachts), handhaafbaarheid en controleerbaarheid zijn allemaal in de afweging betrokken. De NWEA meldt/bagatelliseert al weer wat 'Doorgaans wordt uitgegaan van 8% van de mensen die nadrukkelijk hinder ondervindt door geluid' op haar website .</p> <p>Lang verhaal kort maken (eindelijk de vragen): Deze regio is aanzienlijk dichter bevolkt dan die van windmolenpark Spui. Gezien (i) de meest voorkomende windrichting (West-zuid-west in NL 60% van de dagen , (ii) slagschaduw in het najaar door lage stand van de zon en (iii) geluid wat ook nog eens over vrij open gebieden onze leefomgeving bereikt (weiland en water: Kolkslot en Noorder IJ-plas) – zullen Oostzaan, Zaandam(-Zuid) en bewoners Zijkanaal H buitengewoon zwaar geraakt (lees: ernstig gehinderd) worden door plaatsing van mega-windturbines bij de Noorder IJ-plas. Bent u het met opstellers eens dat het percentage ernstig gehinderden de 9% binnenshuis en 20% buitenshuis ver gaat overschrijden? Kunt u aangeven hoe u 'ernstig gehinderd' definieert? Hoe gaat u deze percentages meten? Wat is de inspraak van omwonenden tot dusver geweest? 7. Wat is de huidige kritische grens voor 'ernstig gehinderden', waar ligt uw grens, wat is/vindt u moreel nog verantwoord?</p>	<p>In het MER wordt onderzoek uitgevoerd naar de geluidseffecten. Dit onderzoek is nog niet uitgevoerd. Beoordeling vindt plaats op basis van de onderzoeksresultaten en in een (ontwerp)vergunning.</p>	nvt
30o	<p>Wij hopen dat deze plannen voor megawindturbines van tafel gaan voor wat betreft Noorder IJ-plas en 5.1.2,e terrein. Windmolens kunnen door Amsterdam in de haven geplaatst worden (zoals gepland), maar niet in een dichtbevolkte metropoolregio, met ernstige overlast voor (een deel van) de</p>	Ter kennisgeving aangenomen	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	bewoners/buurgemeenten als gevolg. Wij zullen deze plannen in de toekomst met hand en tand aanvechten via alle wettelijk toegestane middelen.		
30p	Wij danken u voor uw aandacht en wensen u veel wijsheid bij de besluitvorming. We houden ons het recht voor om –met voortschrijdend inzicht en bij nieuwe ontwikkelingen- nog met aanvullende punten te komen.	Ter kennisgeving aangenomen	nvt
30q	Specifieke stellingen en vragen: Het is onze zienswijze dat u moet aangeven wat de effecten zijn van de beoogde windturbines Noorder IJ-plas voor mijn locatie. Ten aanzien van Gezondheid stellen wij: - Het is onze zienswijze dat de gemeente onderzoek moet doen naar ervaringen elders in Nederland en de ons omringende landen waar men een langjarige ervaring en onderzoeksresultaten heeft ten aanzien van windmolens in een stedelijke leefomgeving. De gemeente heeft vanuit het zorgvuldigheidsbeginsel de onderzoeksplicht om deze beschikbare gegevens mee te nemen in de besluitvorming.	Zie 2a, onderzoeken dienen te worden uitgevoerd op basis van de meest recente inzichten. Dat kan op basis van onderzoek naar gevolgen op andere locaties of bestaand onderzoek. Indien er leemten in kennis zijn worden deze benoemd, zoals aangegeven in de NRD	nvt
30r	- Het is onze zienswijze dat gezien de gevolgen voor bewoners, leefklimaat, gezondheid, landschap, natuur etcetera er geen sprake kan en mag zijn van een dergelijk project "zonder draagvlak". De gevolgen zijn te ingrijpend en het terugdraaien daarvan is praktisch gezien onmogelijk.	Ter kennisgeving aangenomen	nvt
30s	Vragen, svp specifiek te beantwoorden voor adres op vorige pagina: Geluid (inclusief laagfrequent / infrasoone geluid): - Welke geluidsnormen worden er gehanteerd, inclusief onderbouwing en bronvermelding? - Op basis van welke normering wordt de absolute en relatieve effectbeoordeling van het aspect geluid (aantal woningen binnen x contour) uitgevoerd, inclusief onderbouwing en bronvermelding? - Voor welke geluidsvormen worden er normen opgesteld, inclusief onderbouwing en bronvermelding? - Wat is de geluidslimiet, de maximale norm, inclusief onderbouwing en bronvermelding? - Welke geluidscumulaties (stapelgeluiden) worden meegenomen, inclusief onderbouwing en bronvermelding? - Bevestiging op het afschaffen van de gemiddelde geluidsbelasting per jaar. - Wordt er rekening gehouden met geluidsoverlast ten tijde van harde wind inclusief handhaving? - Welke stilstandsvoorzieningen worden er gebruikt op de NIJP windturbines? - Bevestiging op invoering NUL-norm op geluid voor alle woningen inclusief handhaving.	Zie 29k	Nvt
30t	Slagschaduw: - Op basis van welke normering wordt de absolute en relatieve effectbeoordeling van het aspect slagschaduw (aantal woningen binnen x contour) uitgevoerd, inclusief onderbouwing en bronvermelding? - Welke normen worden er gehanteerd, inclusief onderbouwing en bronvermelding? - Welke stilstandsvoorzieningen worden er gebruikt op de NIJP windturbines? - Bevestiging op invoering NUL-norm op slagschaduw voor alle woningen inclusief handhaving.	Zie 29k	Nvt
30u	Financieel:	Zie 5b	Nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>- Het is onze zienswijze dat de concept NRD breed en concreet in moet gaan op schadevergoeding omdat die schade een zekerheid is. Zoals gezegd is er schade door aantasting van het woongenot, waardevermindering van onroerend goed door die aantasting van het woongenot, maar ook door vernieling van de landschappelijke waarde, risico's op gezondheidsschade et cetera. Wij maken nadrukkelijk bezwaar tegen de totale afwezigheid daarvan.</p>		
30v	<p>We verwachten dat de gemeente Amsterdam, de gemeenteraad luistert naar de bewoners / omwonenden van de Noorder IJ-plas en uitgaat van het voorzichtigheidsbeginsel op het gebied van gezondheid voor de inwoners.</p> <p>In deze fase is het voor ons niet mogelijk om alle detailinformatie te (laten) onderzoeken. Wij behouden ons het recht voor om bij de vervolprocedure -zienswijze aan de initiatiefnemers / gemeente(-raad) Amsterdam hierop terug te komen, eventueel met behulp van een juridisch adviseur. We houden ons eveneens het recht voor om – met voortschrijdend inzicht en bij nieuwe ontwikkelingen- nog met aanvullende punten te komen.</p>	Ter kennisgeving aangenomen	nvt
I0031NRD Hemwood/ 5.1.2,e ; tweemaal ingediend en geregistreerd			
I0032NRD 33 t/m 37			
32a	<p>Zie inspraak op (vanuit Windalarm Oostzaan): Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorderrijplas en 5.1.2,e Douwesterrein</p>	Zie zienswijzenr. I0030NRD (gelijke inhoud)	Nvt
I0038NRD Hemwood/ Volkerwessels bouw en Vastgoedontwikkeling			
38a	<p>Namens VolkerWessels Bouw en Vastgoedontwikkeling Nederland B.V. (VolkerWessels) en BMB ontwikkeling B.V. (BMB) dien ik hierdoor zienswijzen in die betrekking hebben op de Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor de Windturbines Noorder IJ-plas & 5.1.2,e Douwesterrein (NRD). VolkerWessels heeft in de Samenwerkingsovereenkomst uit 2018 met de gemeente afspraken gemaakt over de herontwikkeling van de NDSM-werf West. Als gedelegeerd ontwikkelaar is BMB ontwikkeling B.V., een dochteronderneming van VolkerWessels, verantwoordelijk voor de ontwikkeling en realisatie van de zogeheten B-kavels. Samen met de gemeente wordt er gewerkt aan een nieuwe bruisende stadswijk met een mix aan functies die nieuw leven geeft aan de NDSM-werf West.</p> <p>Indien de windturbines uiteindelijk zullen worden gerealiseerd in het projectgebied Noorder IJ-plas en 5.1.2,e Douwesterrein, dan is die realisatie van directe invloed op het fysieke woon-, leef- en ondernemersklimaat op de NDSM-werf West. Dit kan gevolgen hebben voor de verhuurbaarheid en de mogelijkheden tot verkoop van de woningen en commerciële ruimtes die door BMB op de NDSM-werf West worden gerealiseerd. De toekomstige bewoners zullen immers hoe dan ook gevolgen ondervinden van de eventuele aanwezigheid van de windturbines in de nabijheid van hun woon- en leefgebied. Ook ondernemers die commerciële ruimtes in gebruik zullen nemen, gaan de gevolgen van de aanwezigheid van de windturbines merken.</p>	In het MER wordt ook ingegaan op autonome gebiedsontwikkelingen.	In het MER wordt ook ingegaan op autonome gebiedsontwikkelingen.

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>De impact die de bouw van de windturbines zal hebben op de directe (leef)omgeving van de woningen die BMB volgens afspraak met de gemeente de komende jaren zal bouwen, zal zeker ook van invloed zijn op de uitgangspunten van de Samenwerkingsovereenkomst uit 2018. Het is allesbehalve ondenkbaar, dat de woningen moeilijker te verhuren, respectievelijk te verkopen zijn, als er in de directe omgeving windturbines worden gebouwd. Dit effect is in strijd met de uitgangspunten van de Samenwerkingsovereenkomst en kan bovendien in de weg staan aan het kunnen realiseren van de woningbouwopgave voor de komende jaren. VolkerWessels en BMB vinden dit zeer onwenselijk en hadden bovendien verwacht, dat de gemeente de plannen voor de windturbines en de gevolgen voor de gebiedsontwikkeling ook rechtstreeks met hen zou bespreken. Ik bericht als volgt.</p>		
38b	<p>Zoals bekend wordt verondersteld heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State in de uitspraak van 30 juni 2021 bepaald dat de algemene regels voor windturbines uit het Activiteitenbesluit milieubeheer (Abm) en de Activiteitenregeling milieubeheer (Arm) buiten toepassing moeten blijven. In de brief van 6 juli 2021 aan de Kamer heeft de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat uiteen gezet wat de gevolgen voor de praktijk van deze uitspraak zijn.</p> <p>In de brief wordt aangegeven dat voor nieuw te vergunnen windturbineparken de mogelijkheid bestaat om zelf gekozen normen te hanteren. Het kan nog wel 1,5 tot 2 jaar duren voordat de planner voor de algemene regels klaar is, aldus de Staatssecretaris in de brief van 6 juli 2021. Zolang wil de gemeente Amsterdam kennelijk niet wachten met het vergunnen van een windturbinepark. Vanuit het oogpunt van rechtszekerheid is dit geen wenselijke situatie. Er ontbreekt immers een wettelijk toetsingskader aan de hand waarvan de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het windturbinepark kan worden beoordeeld. Naar de mening van VolkerWessels en BMB moet de planner voor de algemene regels eerst worden afgewacht, voordat men gaat onderzoeken welke ruimtelijke effecten een windturbinepark heeft en of deze effecten (ruimtelijk) aanvaardbaar worden geacht.</p> <p>Voor zover aanvaardbaar wordt geacht dat de gemeente zelf gekozen normen gaat hanteren, moet volstrekt helder zijn wat deze normen zijn. Zover is het ook nog niet, zodat de beoogde vaststelling van de NRD op zijn minst prematuur is.</p>	Zie 29k	nvt
38c	<p>In de NRD wordt op pagina 19 aangegeven dat in het MER wordt toegelicht welke dosismaat wordt gehanteerd voor de toetsing van geluid, maar die dosismaat en andere normen zouden in beginsel al moeten zijn vastgesteld voordat met het onderzoek wordt begonnen. Nu bestaat immers het risico, dat de dosismaat en ook andere normen achteraf worden vastgesteld op basis van de meet- en onderzoeksresultaten, zie daarvoor ook pagina 26 van de NRD. Dat is niet zoals het zou moeten gaan. Er wordt dan naar het beoogde doel toe gereguleerd.</p> <p>In het verlengde hiervan wordt er op gewezen, dat op pagina 25 van de NRD met zoveel woorden is aangegeven, dat er nog geen lokale normen voor geluid, slagschaduw en externe veiligheid bekend zijn, zodat deze ook niet in de NRD kunnen worden beschreven. Om die reden kan er op dit moment weinig worden gezegd over de uitgangspunten van de NRD, want het kan nog alle kanten op.</p>	Zie 29k	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
38d	<p>De (toekomstige) bewoners, eigenaren en ondernemers van NDSM-werf West</p> <p>6. Zoals aan het begin opgemerkt, wordt er door VolkerWessels en BMB gewerkt aan een nieuwe bruisende stadswijk met een mix aan functies. In dat verband moeten de gevolgen van het geluid, de slagschaduw en de gezondheid voor de bewoners en ondernemers goed worden onderzocht. Dat geldt ook voor de gevolgen voor de ecologie voor zover het gaat om de bescherming van planten en dieren waarvan mag worden aangenomen dat die zich bevinden binnen de fysieke leefomgeving van de betrokkenen op de NDSM-werf West. De opsomming van de milieuthema's die zijn genoemd in paragraaf 5.1.1 van de NRD is op zichzelf volledig genoeg.</p> <p>Wat betreft het onderzoek naar de gevolgen voor de gezondheid van omwonenden wordt namens VolkerWessels en BMB (ook) verwezen naar de Factsheet gezondheidseffecten van windturbinegeluid van het RIVM van juli 2021. VolkerWessels en BMB zijn in ieder geval van mening dat verder onderzoek naar de gevolgen van de slaapverstoring als gevolg van het windturbinegeluid noodzakelijk is. Uit algemeen kenbare bronnen is immers bekend dat slaapverstoring, anders dan waarvan de Factsheet lijkt uit te gaan, wel degelijk hartfalen, een onregelmatige hartslag, een hoge bloeddruk, een beroerte en diabetes type 2 kan veroorzaken.</p> <p>Ook zijn er (indirecte) gezondheidseffecten aangetoond tussen hinder van geluid, slagschaduw en knipperende lichten en gezondheidsklachten als chronische pijn, migraine/hoofdpijn, oorsuizen, duizeligheid en misselijkheid. In de Factsheet wordt tenslotte ook nog gewezen op niet-akoestische factoren zoals de aanwezigheid van andere geluidbronnen (i.c. bedrijvigheid op het 5.1.2,e terrein), de aantrekkelijkheid van het gebied en het type gebied.</p> <p>In verband hiermee wordt ook gewezen op het RIVM-rapport 2020-0214, betreffende de Gezondheidseffecten van windturbinegeluid. Op pagina 17 van dit rapport wordt verwezen naar studies waarin een reeks van medebepalende factoren voor hinder wordt besproken. Deze factoren bestaan naast geluid onder meer uit visuele aspecten (slagschaduw en invloed op het landschap), vastgoedprijzen en veiligheid. Ook deze medebepalende factoren voor hinder moeten worden onderzocht en de bevindingen en conclusies uit het RIVM-rapport moeten in de onderzoeken worden betrokken. De aanwezigheid in de directe omgeving van woningen van de windturbines kan van (grote) invloed zijn op de prijzen van het vastgoed dat VolkerWessels en BMB realiseren en deze effecten kunnen als hinder worden ervaren, zie nogmaals het RIVM-rapport.</p>	Zie 2a	nvt
38e	<p>Samenvatting</p> <p>10. Omdat er nog geen normen zijn vastgesteld aan de hand waarvan zal worden beoordeeld of de effecten op het milieu van de beoogde windmolens (ruimtelijk) aanvaardbaar zijn, is nog behoorlijk onduidelijk wat er nu precies onderzocht gaat worden. In het kader van de rechtszekerheid moeten naar de mening van VolkerWessels en BMB eerst de ruimtelijke normen worden bepaald waar de gevolgen van de windturbines aan worden getoetst. Pas dan kan worden beoordeeld of de windturbines ruimtelijk aanvaardbaar zijn. Met de nu gekozen opzet wordt de volgorde omgedraaid</p>	Zie 38 b en d	

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>met als risico dat de normen worden bepaald aan de hand van de gebleken ruimtelijke effecten. Dat is onwenselijk en leidt tot rechtsonzekerheid.</p> <p>In het bijzonder moeten de gevolgen voor de (toekomstige) bewoners, eigenaren en ondernemers van de NDSM-werf West worden onderzocht. Aspecten als geluid, zichtbaarheid, veiligheid en ook de vastgoedprijzen moeten daarbij aan de orde komen. Er is op dit moment verder nog weinig over te zeggen, nu de lokale normen voor geluid, slagschaduw en externe veiligheid op dit moment nog niet bekend zijn. Het kan zoals eerder aangegeven echt nog alle kanten op en ook dat is in strijd met de rechtszekerheid.</p>		
I0039 NRD			
39a	Zie inspraak op (vanuit Windalarm Oostzaan): Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorderijplas en 5.1.2.e Douwesterrein	Zie zienswijzen nr. I0030NRD (gelijke inhoud)	Nvt
I0040 NRD			
40a	<p>H3 – 3.2 pag. 19 Randvoorwaarden voor de alternatieven</p> <p>* Graag toevoegen bij de vermelde randvoorwaarden: Dat de windparkopstelling: ☒ de gezondheid van de omwonenden niet in gevaar mag brengen of negatief beïnvloeden.</p> <p>Onder andere het effect op de gezondheid van laagfrequent geluid zou onderzocht moeten worden binnen een straal van minimaal 1,5 km van elke windmolen, gezien de landelijk reeds ervaren negatieve gezondheidseffecten van dit geluid en de grote straal waarin die effecten zich manifesteren.</p>	<p>In het MER worden effecten onderzocht. De beoordeling ervan vindt plaats op het moment dat een vergunning wordt aangevraagd.</p> <p>Voor gezondheidseffecten zie 2a</p>	Nvt
40b	<p>H4 – 4.1 pag. 25 Inleiding</p> <p>“Omdat de lokale normen voor geluid, slagschaduw en externe veiligheid op dit moment nog niet zijn bekend zijn, kunnen deze in dit hoofdstuk of hoofdstuk 5 nog worden beschreven.”</p> <p>* Hiermee het verzoek een nieuw concept NRD op een latere datum ter inzage te leggen, met daarin opgenomen alle relevante informatie, waarvan is vermeld dat deze in het huidige concept ontbreekt.</p> <p>Vanwege de ontbrekende informatie hebben inwoners/betrokken partijen nu niet de juiste informatie om een gedegen zienswijze in te kunnen dienen. Daarbij mag het niet zo zijn, dat het college de normen bepaalt op basis van de resultaten van de MER-onderzoeken. Dan is er geen sprake meer van een eerlijke overweging om de vergunning uiteindelijk wel of niet te verlenen</p>	Ten aanzien van normen voor geluid, slagschaduw en externe veiligheid zie 29k. Het MER dient inzicht te geven in de effecten op de omgeving, het normeren ervan vindt plaats bij besluitvorming, waarbij de invloed op de omgeving zoals die uit het MER blijkt wordt betrokken.	nvt
40c	<p>H 4 - 4.4 pag. 28 Gezondheid</p> <p>“De eventuele gezondheidseffecten van slagschaduw worden door de lage draaisnelheid van moderne windturbines, in combinatie met de strenge landelijke norm dermate beperkt dat het effect van slagschaduw op de gezondheid met zekerheid verwaarloosbaar is.”</p> <p>* Hiermee het verzoek bovenstaande te verwijderen.</p>	Aangezien er geen landelijke norm voor slagschaduw is, vereist dit een onderbouwing. Verzocht wordt dit in het MER te bepalen	Onderbouw in het MER hetgeen in de NRD is aangegeven op de gevolgen van slagschaduw op gezondheid en/of ga in op het gevolg van verschillende hoeveelheden slagschaduw

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	De onderzoeken moeten nog worden uitgevoerd. Het is m.i. niet aan de opsteller van de concept NRD deze aanname hierin op te nemen. Ook twijfel ik aan het gestelde, omdat er wordt gerefereerd aan de landelijke norm, terwijl gemeente Amsterdam haar eigen lokale normen gaat bepalen.		
40d	<p>H 5 – 5.3 pag. 39 Slagschaduw</p> <p>“Wanneer niet wordt voldaan aan door de gemeente te stellen lokale normen, kunnen windturbines tijdelijk worden stilgezet op momenten dat deze slagschaduw op gevoelige objecten zouden veroorzaken. Indien het MER wordt het effect van stilstand inzichtelijk gemaakt, inclusief de gederfde energieopbrengst.”</p> <p>Windturbines die zo dicht bij bewoning staan, zullen veel vaker stilgezet moeten worden vanwege normoverschrijdingen dan windturbines die bijv. in zee staan.</p> <p>* Hiermee het verzoek niet alleen het effect op de gederfde energieopbrengst van de stilstand a.g.v. slagschaduw inzichtelijk te maken, maar ook a.g.v. stilstand door normoverschrijding van geluid en andere die mij niet bekend zijn.</p>	In de NRD is bij het onderdeel energie aangegeven dat ook mitigatieverliezen worden betrokken; het is niet duidelijk dat dit betrekking heeft op maatregelen voor bijvoorbeeld geluid en slagschaduw. Dit wordt verzocht.	Betrek bij de mitigatieverliezen iig de invloed van mitigatie om aan verschillende geluids- of slagschaduwwaarden te voldoen
40e	* Ook graag inzicht in de rendabiliteit van de windturbines, gezien de tijdelijkheid van de mogelijke vergunningverlening (zie pag. 8 ‘tijdelijkheid is geborgd’). Hierbij moet gedacht worden aan de volgende zaken: de totale te verwachten gederfde energieopbrengst, de kosten voor het hele traject, voor plaatsing en later vernietiging van de windturbines, voor schadeclaims die (kunnen) komen, en de te verwachten juridische kosten (m.n. door het gebrek aan draagkracht bij de inwoners van Amsterdam, betrokken inwoners van de buurgemeenten, en gebrek aan draagkracht bij de colleges van B&W van diverse buurgemeenten).	De rendabiliteit van de windturbines is geen onderzoeksthema voor het MER. Het MER richt zich op de gevolgen voor de omgeving	nvt
I0041 NRD 5.1.2,e			
41a	<p>Namens 5.1.2,e BV en alle medewerkers wil ik u graag op de hoogte stellen van onze bevindingen t.b.v. de windturbine die mogelijk naast ons terrein wordt gerealiseerd in het Keerkringpark.</p> <p>Al jaren zijn verschillende partijen (gemeente Amsterdam / NDSM Energie / Provincie Noord-Holland) bezig om een windturbine te realiseren op of bij het werkterrein van onze firma. In eerste instantie zelfs op het terrein en nu al een aantal jaar de optie op het naastgelegen Keerkringpark. Wij als J. van Vliet by vinden deze ontwikkeling zorgwekkend, aangezien alle medewerkers aan de gevaren/negatieve effecten worden blootgesteld, zowel in kantoor als op het werkterrein.</p> <p>Door verschillende berichten in de media en een brief van omwonende zijn onze medewerkers in 2015 van deze ontwikkeling op de hoogte gesteld. Er is toen ook vanuit de werknemers een protestbrief gestuurd naar de provincie Noord-Holland. Een reactie op deze brief is als bijlage toegevoegd.</p> <p>Omdat ons bedrijf als eerst aan het Keerkringpark grenst en de windturbine binnen een afstand van nog geen 100m van ons kantoor en werkterrein zal worden geplaatst zijn wij hier ten zeerste op tegen,</p>	De NRD beschrijft de effecten die in het MER onderzocht gaan worden. Besluitvorming vindt plaats op het moment dat (ontwerp-) vergunning wordt verleend.	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	aangezien dit grote risico's met zich meebrengt op fysiek maar ook op mentaal gebied. Wij zijn door alle negatieve effecten die een windturbine met zich meebrengt (geluidhinder, schittering, slagschaduw, enz.) dan ook tegen de komst van een dergelijke windturbine naast ons terrein en willen hierbij bezwaar tegen maken. Wij vertrouwen erop dat dit bezwaar een bijdrage levert aan het voorkomen van een plaatsing van een windturbine in het Keerkringpark.		
I0042 NRD			
42a	Wat opmerkingen over de windmolens die op 5.1.2.e geplaatst zouden moeten worden: 1. Volgens mij is het zoekgebied niet 300 meter vanaf de woonschipbewoners op de Haparandasteiger en Haparandadam. Bij het REM-eiland ligt een schip met hierop een gezin. Graag het kaartje aanpassen.	Initiatiefnemer wordt gewezen op de woonschepen bij de Haparandasteiger, de Haparandadam en het REM eiland	Let op de aanwezigheid van woonschepen bij de Haparandasteiger, Haparandadam en het REM-eiland.
42b	2. De windmolens _in_ de stad plaatsen is (1) ontzettend duur, met de opbrengst van woningbouw op die plek kun je 10 windmolens in een landelijk gebied plaatsen; (2) je zit er voor decennia aan vast en het beperkt enorm wat we nog meer met die ruimte kunnen doen in een drukke stad; (3) het doorduwen van windmolens in de stad gaat leiden tot grote ontevredenheid bij burgers (al dan niet opportunistisch) en zou wel eens netto negatief voor het klimaat kunnen uitpakken: de afkeer van mensen die een windmolen door hun strot gedruwt krijgen (in een stad warempel) maakt hen minder geneigd andere klimaat-positieve keuzes te maken ("ze zijn helemaal gek geworden"); (4) her en der een verdwaalde windmolen plaatsen is zo inefficiënt op alle fronten (administratief, infrastructuur).	Ter kennisgeving aangenomen	Nvt
42c	Het dogma "de stroom opwekken waar deze gebruikt wordt" is valse logica of simpelweg een ondoordachte uitspraak. Hoezo? We verbouwen ook niet het eten, planten niet de bomen voor het hout, delven niet het ijzererts, winnen niet het water, etc, waar we het gebruiken. Waarom dan in hemelsnaam iets dat zoveel impact heeft op de leefomgeving als _windmolens_ in of nabij de stad zetten? De stad is een plek waar mensen wonen, werken en gedachten uitwisselen. Andere functies (landbouw, energieopwekking) doe je op de plek die daar het meest geschikt voor is. Het verbranden van bomen voor energie en windmolens in de stad: we zullen er in 2030 met verbazing en verbijstering op terugkijken. Grote windparken op zee, massaal zonnepanelen op distributiecentra, bv hier in de haven, flink werk maken van isolatie van cooperatiewoningen en/of alle woningen, groene daken: we zullen er in 2030 vol trots en met minder afhankelijkheid van boevenregimes naar kijken.	Ter kennisgeving aangenomen	Nvt
I0044NRD Damme Kunststoffen BV			
44a	Geacht college,	Ter kennisgeving aangenomen	Nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	Ik begin door te zeggen dat ik het recht voorbehoud om op een later tijdstip extra aanvullingen toe te zenden. Heel beknopt: Wij als eigenaar van grond en bedrijfspand zijn tegen een extra windturbine in het 5.1.2.e Douwesgebied.		
44b	Reden: - bij aankoop van de grond is hier niets over verteld, terwijl er al procedures hadden gelopen en men op de achtergrond daarmee doorging. -Havenstad woningbouw en windturbines stroken niet met elkaar. -Water geleid geluid en turbine staat op de zuidkant waardoor slagschaduw ernstig zal zijn -wij ons ongerust maken mbt wonen werken op 1 locatie en inwoners en personeel daardoor uren geluidshinder kan gaan ondervinden - wij ons zorgen maken over gezondheid personeel 5.1.2.e -meeste ondernemers uit het CDgebied hebben niets aan de opbrengst. -5.1.2.e	In de NRD is aangegeven dat gevolgen voor de omgeving worden bepaald, voor onder meer aspecten geluid, slagschaduw en gezondheid. Aandacht zal worden gevraagd voor gevolgen voor bedrijven	Beschouw in het MER ook de effecten op lokale bedrijven
I0045NRD Damme Kunststoffen BV			
45a	Er wordt door de politiek gedacht dat burgers altijd tegen iets zijn, dus daar hoeft u tussentijds niet naar te luisteren. Ze zeggen toch altijd nee! Maar dat is een groot misverstand, want als je burgers vraagt ben je tegen geluidsoverlast dan zeggen ze ja ! En dan zijn diezelfde mensen voor innovatie. Dat geldt hetzelfde voor ons als ondernemer. We zijn voor innovatie maar tegen geld over de balk gooien. Het moet bij de burger en ondernemer wel een logische keus zijn met een gedegen onderbouwing. En vooral niet met oude informatie. Als we stellen dat een paar ondernemers een hoge turbine willen in het CD-gebied terwijl het initiatiefnemers zijn van het NDSM terrein en zij de stroom, daar ook willen gaan gebruiken, dan zeggen de ondernemers van het CD gebied, niet hier want die ene turbine gaat in zo'n dichtbevolkt gebied niets opleveren, behalve overlast. Turbines moeten bij elkaar staan en op een rij en niet te pas en te onpas stil gezet hoeven worden vanwege licht en geluidsoverlast. Het moet ook geen gevaar opleveren. Bovendien is het belachelijk dat die turbine in het enige park komt, dat in de omgeving te vinden is en waar wij burgers en personeel buiten kunnen zitten en van lucht licht gras water en bomen kunnen genieten. De rest bestaat allemaal uit stenen en straks uit megafats. Het idee van die Turbine komt uit 2007 dat is 15 jaar geleden, toen klopte alle berekeningen en ook dat de turbine in 15 jaar kon worden afgeschreven. Nu gaan projectontwikkelaars plannen indienen die de gemeente heeft bedacht, en wil men vanaf 2027 beginnen met het bouwen van Havenstad, wij ondernemers zijn goed	Ter kennisgeving aangenomen	Nvt
I0046NRD			
46a	Wij willen geen windmolens voor onze deur. Wij wonen in een prachtig groen gebied met enorm veel	Ter kennisgeving aangenomen	Nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>beschermde vogelsoorten die hierdoor enorm veel hinder zullen ondervinden en zelfs dood kunnen gaan. Hoe kan je zulke niet milieu vriendelijke storende molens in een natuurlandschap plaatsen. Het vele protest en afkeur van gemeente Landsmeer moet toch wel genoeg zeggen. Daarnaast zal de geluidsoverlast nog meer toenemen bij onze woningen. Amsterdam hoeft helemaal geen extra windmolens te plaatsen hun quota is al voldaan. Zet die dingen ergens op zee of een groot meer waar niemand komt. Ook is onderzocht dat deze molens minimale stroom opwekken liever dan een zonnepanelen park dan deze afgrijselijk lelijk en milieu onvriendelijk ondingen. Dit is gewoon milieu vervuiling, geluidsvervuiling, natuurvervuiling en zichtvervuiling in een. Dit betreft overigens de molens die jullie willen plaatsen in amsterdam noord tegen Landsmeer aan.</p>		
I0047NRD Undercurrent			
47a	<p>Via uw website en op de digitale bijeenkomst op maandag 20 december 2021 werden we uitgenodigd (nadere) input te geven voor de inhoud van de NRD waar nu door u aan wordt gewerkt.</p> <p>Zoals u wellicht weet is Undercurrent een Horeca/Evenementenlocatie gelegen in het water van het Cornels <u>§.1.2.e</u> op de <u>§.1.2.e</u> van de TT Vasumweg en het Keerkringpark. Onze terrassen bevinden zich zowel aan de waterkant in het kanaal als in het noordelijke deel van het Keerkringpark.</p> <p>Het Keerkringpark is een van de locaties die nu in beeld is om een Windmolen te plaatsen (aan de zuidelijke kant van het park, nabij het IJ).</p> <p>Op een eerdere bijeenkomst op maandag 20 september 2021 gaf u al aan hoe om te gaan met bedrijven, kantoren, hotels etc. die als kwetsbare dan wel beperkt kwetsbare objecten aangemerkt kunnen worden. We begrepen dat welke kwalificatie passend is afhangt van het aantal personen dat gedurende een groot gedeelte van de dag in het gebouw aanwezig zal zijn en dat er minimale afstanden tussen windturbines en (beperkt) kwetsbare objecten zullen gelden.</p> <p>Nu hadden wij op de bijeenkomst van 20 september al het gevoel dat u op de hoogte bent van onze aanwezigheid als horecazaak in het kanaal. Op de grote kaart die op tafel lag stond een hoge windmolen op ca. 270 meter van onze horecazaak aan het Keerkringpark met een cirkel eromheen (ik meen met een straal van 250 meter). Bij het napraten heb ik daarnaar gevraagd en toen antwoordden zij dat die cirkel te maken had met de horecazaak aan de TT Vasumweg (= Undercurrent). Het woord 'horeca' stond er zelf niet bij, maar dat bleek dus uit hun toelichting. Waar het ons om gaat is dat de initiatiefnemers in hun onderzoek terdege rekening houden met onze aanwezigheid. Wij hopen met onze evenementenlocatie nog lange tijd op deze plek te kunnen blijven liggen en mogen buiten Corona tot maximaal 800 mensen in onze zaak ontvangen.</p>	Zie 44b	Zie 44b

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>Van belang is om te vertellen dat wij als Undercurrent niet bij voorbaat tegen de komst van een windmolen aan de IJ-zijde van het park zijn. We hebben daar bij voorbaat geen onoverkomelijke bezwaren tegen.</p> <p>Wel willen we graag dat goed in kaart wordt gebracht wat dit voor ons zou betekenen op gebied van eventuele overlast van geluid en slagschaduwen. Wellicht is het een idee om eens op een zonnige dag samen met u en de initiatiefnemers bij een al geplaatste windmolen te gaan kijken, om te ervaren wat dit voor ons zou betekenen. Afstand tot de windmolen en invalshoek van de zon zouden hier dan wel bij betrokken moeten worden.</p> <p>Graag willen we bevestiging dat ons bedrijf is of wordt meegenomen in de NDR en MER. Wanneer u of de initiatiefnemers voldoende onderzoeksresultaten beschikbaar hebben, zouden we het op prijs stellen om hier een keer apart over te worden ingelicht op onze locatie aan het Keerkringpark.</p>		
I0048NRD			
48a	Ik lees in de NRD over windmolens in Noord dat er technisch gezien 7 windturbines mogelijk zijn in het betreffende zoekgebied. Mijn verzoek is dan ook om die alle 7 te bouwen. De urgentie van de klimaatcrisis gaat boven alle andere overwegingen, wat mij betreft. De schade aan natuur en gezondheid door de escalerende klimaatverandering zal vele malen groter zijn dan eventuele schade door windmolens. Bij mij in de achtertuin mag er ook eentje, helemaal prima. Dat is mijn zienswijze.	Ter kennisgeving aangenomen	nvt
I0049-52 NRD			
49a	Zie inspraak op (vanuit Windalarm Oostzaan): Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorderijplas en 5.1.2.e Douwesterrein	Zie zienswijzenr. I0030NRD (gelijke inhoud)	Nvt
I0053NRD			
53a	Zie inspraak op (vanuit Windalarm Oostzaan): Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorderijplas en 5.1.2.e Douwesterrein	Zie zienswijzenr. I0030NRD (gelijke inhoud)	Nvt
53b	Als redelijk normale burgers (zoals wij ons beschouwen) is het volgen van dit soort onderwerpen en geven van zienswijzen naast onze werkzame leven en dagelijkse activiteiten een moeilijk en bijna onmogelijke opgave. Normaal gaan wij er vanuit dat het normale proces op juiste juridische wijze verantwoord en juist zal verlopen met waarborging van de belangen van de burgers en omwonenden. Na het horen van wat gemeentelijke feedback en het lezen van de informatie van de windalarmorganisatie en hun concept zienswijze, werd de situatie en status helder en degelijk uitgelegd, en vonden dat we iets extra moesten doen om een zienswijze in te dienen. Wij als bewoners (direct omwonenden) steunen de inhoud van deze specifiek aangepaste zienswijze, vooral met de gestelde reële punten op blz 2 en de openvragen op blz 6 en 7. Wanneer U een persoonlijke reactie of aanvullende vragen heeft tav deze zienswijze mbt dit complexe onderwerp dan worden wij	Zie 4b	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	ondersteund en vertegenwoordigd door de windalarm-organisatie, zodat u deze vragen direct met hun mag en kunt bespreken via: 5.1.2.e @gmail.com ()		
53c	Nogmaals kernpunt van onze zienswijze: Wij hopen dat deze plannen voor megawindturbines van tafel gaan voor wat betreft Noorder IJ-plas en 5.1.2.e terrein. Windmolens kunnen door Amsterdam in de haven geplaatst worden (zoals gepland). Dergelijke hoge windmolens in een stedelijk gebied plaatsen is gezien de ernstig overlast waanzin, en nadelig voor de bewoners van Oostzaan, woningen en leefgenot.	Ter kennisgeving aangenomen	nvt
53d	In deze fase is het voor ons en de windalarm-organisatie niet mogelijk om alle detailinformatie te (laten) onderzoeken. U mag dat ook niet verwachten van een normale werkende burger. Daarom laten we ons tav dit complexe onderwerp ook adviseren en vertegenwoordigen door de windalarm-organisatie. We gaan er vanuit dat de Windalarm-organisatie het recht behoud om bij de vervolgproucedure -zienswijze aan de initiatiefnemers / gemeente(-raad) Amsterdam hierop terug te komen, eventueel met behulp van een juridisch adviseur. En dat ze het recht voor houden om – met voortschrijdend inzicht en bij nieuwe ontwikkelingen- nog met aanvullende punten te komen.	Zie 4c	nvt
53e	Nogmaals kernpunt van onze zienswijze: Wij hopen dat deze plannen voor megawindturbines van tafel gaan voor wat betreft Noorder IJ-plas en 5.1.2.e terrein. Windmolens kunnen door Amsterdam in de haven geplaatst worden (zoals gepland). Dergelijke hoge windmolens in een stedelijk gebied plaatsen is gezien de ernstig overlast waanzin, en nadelig voor de bewoners van Oostzaan, woningen en leefgenot.	Ter kennisgeving aangenomen	nvt
I0054-57NRD			
54a	Zie inspraak op (vanuit Windalarm Oostzaan): Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorderijplas en 5.1.2.e Douwesterrein	Zie zienswijzennr. I0030NRD (gelijke inhoud)	Nvt
I0058NRD, ook geregistreerd als I0060NRD			
58a	Wij, mijn vriend en ik, wonen in Oostzaan. We wonen ten Noord-Oosten van het gebied waar de windmolens geplaatst worden en binnen een straal van 1000 meter. Wij verwachten met name geluidshinder. Nu zijn we beiden uit Amsterdam vertrokken vanwege geluidshinder onder andere. We zijn daarom zeer tegen de plaatsing van windmolens op een plaats die ons geluidshinder gaat opleveren. Dit gaat ten kostte van ons woongenot en van de waarde van onze woning. Daarom onderschrijven wij het volgende:	Ter kennisgeving aangenomen	nvt
58b	Zie inspraak op (vanuit Windalarm Oostzaan): Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorderijplas en 5.1.2.e Douwesterrein	Zie zienswijzennr. I0030NRD (gelijke inhoud)	Nvt
I0059NRD			
59a	Deze zienswijze richt zich alleen en bovenal op de gezondheidsaspecten met betrekking tot windturbines en de plaatsing in zeer dichtbevolkt, stedelijk gebied, zoals de Noorder IJ-plas en het 5.1.2.e Douwesterrein. Wij hebben ons daarbij niet laten beperken tot de gevolgen op de gezondheid van windturbinegeluid	Ter kennisgeving aangenomen	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>alleen; deze zienswijze omvat ook aspecten met betrekking tot overige invloeden op de gezondheid, zoals milieuvervuiling (door Bisfenol A) en cumulatie van negatieve gezondheidseffecten. Verder zijn de gezondheidseffecten van windturbines op kinderen in deze zienswijze opgenomen.</p> <p>In het navolgende stuk worden voorstellen voor onderzoek gedaan, die wij met het oog op de gezondheid van omwonenden noodzakelijk achten teneinde na zorgvuldig gezondheidsonderzoek tot een verantwoorde en wetenschappelijk onderbouwde afweging te komen binnen de MER alvorens tot eventuele plaatsing overgegaan zou kunnen worden.</p> <p>Een dergelijke onderbouwde afweging is noodzakelijk aangezien er na de uitspraak door de Raad van State in juni 2021 geen landelijke normen rondom windturbinegeluid meer gelden en gemeentes nu, mits zorgvuldig onderbouwd, een eigen afwegingen kunnen maken. Dit vraagt om de allergrootste zorgvuldigheid waarmee dit onderzoek uitgevoerd moet worden en tot zorgvuldige en uitgebreide raadpleging van de relevante beschikbare literatuur. Immers, een belangrijke aanpassing van de leefomgeving mag geen verslechtering voor omwonenden betekenen.</p> <p>Wij dringen verder aan op toepassing van het voorzorgbeginsel en moet er vanwege de risico's op gezondheidsschade gestreefd worden naar plaatsing alleen op de minst schadelijke locaties (bijvoorbeeld in het Westelijk Havengebied).</p> <p>In de beleidsafwegingen (incl MER) moeten de effecten op kinderen worden meegewogen, aangezien de gevolgen van een overmaat aan geluid kunnen leiden tot ontwikkelingsachterstanden en daarmee het hele leven kunnen doorwerken. Kinderen zijn niet meegenomen in de tot nu toe beschikbare RIVM rapporten hetgeen een strenge herevaluatie van het beleid noodzakelijk maakt.</p>		
59b	<p>WINDTURBINEGELUID EN GEZONDHEIDSGEVOLGEN VOOR KINDEREN</p> <p>Introductie - probleemschets</p> <p>Kinderen beneden de 18 jaar worden gewoonlijk geëxcludeerd uit het onderzoek naar de gevolgen van WTG, hoewel juist zij een kwetsbare groep zijn.</p> <p>Dit is de reden dat wij uitwijken naar de -vele- wetenschappelijke onderzoeken die zijn verricht naar de gevolgen van verkeerslawaai voor het welzijn en de gezondheid van kinderen. Dit betreft onderzoek naar verkeerslawaai in al zijn verschijningsvormen (vliegtuig-, trein-, en autolawaai) waarbij er inmiddels ruim voldoende bewijs is voor de nadelige effecten van omgevingslawaai op de cognitieve ontwikkeling van kinderen, en een aantal lichamelijke gevolgen.</p> <p>Op deze -afgeleide- wijze maken wij aannemelijk dat in de leef- en schoolse omgeving van kinderen extra strenge geluids-/ afstandsnormen moeten gelden voor bouw van windturbineparken.</p> <p>Voor ieder windturbinepark zou een analyse moeten worden gemaakt van locaties met veel kinderen (scholen, gezinsvervangende tehuizen) en van woonvormen met ouderen, inclusief de te verwachten gevolgen voor deze kwetsbare groepen.</p> <p>Er is veel onderzoek gepubliceerd naar de effecten van lawaai op de gezondheid van kinderen. Het meeste onderzoek is verricht met wegverkeer, treinen en vliegtuigen. Daarbij zijn duidelijk schadelijke effecten aangetoond.¹ Wij noemen de gevonden relaties met laag geboortegewicht en vroeggeboorte ², met verhoogde systolische bloeddruk, verhoogde catecholamine concentraties in de</p>	<p>Uit het advies van de expertgroep gezondheid komt naar voren dat uit literatuur naar voren komt dat negatieve gezondheidseffecten voor kinderen pas kunnen optreden bij aanzienlijk hogere geluidsniveaus dan de geluidsbelasting die optreedt ten gevolge van windturbines. Het is belangrijk in het MER deze informatie te betrekken ten behoeve van de belangenafweging. Op grond van voorgaande is er geen aanleiding aanvullend onderzoek uit te voeren volgens de in de zienswijze opgenomen onderzoeksopzet</p>	<p>Beschrijf in het MER de stand van de wetenschap ten aanzien van het optreden van gezondheidseffecten door geluid bij kwetsbare groepen, zoals kinderen. Beschouw indien relevant ook de effecten op scholen.</p>

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>urine, verminderde leerprestaties en geheugenstoornissen, verminderde kwaliteit van leven door het ervaren van hinder. Uit andere onderzoeken komt ook naar voren dat blootstelling van jonge kinderen aan geluid bijzonder nadelige effecten heeft op taal-, spraak- en leerontwikkeling.³ De effecten van slaapstoornissen zijn beschreven in een overzichtsartikel. Vastgesteld wordt dat dit gepaard gaat met neuronenverval.⁴ In de recente RIVM-rapporten 5 6 zijn de schadelijke effecten op de (hersens)ontwikkeling niet meegenomen; de conclusies in deze rapporten zijn daarom met betrekking tot de gezondheidseffecten op kinderen niet te verantwoorden. Ondanks de voortgaande bouw van windturbines, waarvan bekend is dat het geluid bij gelijke sterkte meer hinder geeft dan transportgeluid 8, en waarbij met name 's nachts meer geluid wordt gegenereerd vanwege thermische effecten⁹, wordt geen onderzoek gedaan naar de gevolgen voor (de slaap van) kinderen. Immers, kinderen (en ouderen) worden geëxcludeerd uit onderzoeken. 10</p> <p>Het heeft de hoogste urgentie dat er een goede onderzoeksagenda wordt opgesteld voor de gevolgen van windturbinegeluid voor kinderen (en laagfrequent geluid in het algemeen).</p> <p>ONDERZOEKSVORSTELLEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderzoeksvragen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat is de nachtelijke expositie aan infrasoen en laagfrequent geluid (ILFG), gemeten in dB(C), in de slaapkamers van kinderen en zwangeren in de omgeving van windturbineparken? Gemeten op afstanden vanaf 350 meter bij de meest gangbare typen windturbines. Met speciale aandacht voor de huidige generatie windturbines van 240-270 meter hoogte; 2. Valt het percentage ernstig gehinderden te verantwoorden wanneer het kinderen en zwangeren betreft? 3. Het onderzoeken van de slaapkwaliteit bij de diverse geluidsexposities, uitgedrukt in slaapdiepte, en -duur en slaapopbouw (stadia); 4. De invloed van de slaapkwaliteit op fysieke parameters (gewicht, systolische bloeddruk, hartritmevariabiliteit, catecholaminewaarden in de urine); 5. De invloed van de slaapkwaliteit op mentale- en gedragsparameters (stemming, concentratie, geheugen, leerproblemen, reactietijden); 6. In welke mate wordt er door kinderen hinder van windturbinegeluid aangegeven bij afstanden vanaf 350 m en wanneer de tiphoogte als variabele wordt meegenomen? 7. Het identificeren van kwetsbare objecten waar het risico op gezondheidsgevolgen van windturbinelawaai voor kinderen speelt (scholen, woonvormen voor kinderen); 8. Als er een (extra) negatieve invloed is op de slaap van zwangeren, is er een associatie met relatief lagere geboortegewichten of vroeggeboortes? • Onderzoekopzet: <ol style="list-style-type: none"> 1. De metingen in de slaapkamers vinden plaats zonder toepassing van een dB(A) filter, daar 		

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>deze niet geschikt is voor meting van ILFG;</p> <p>2. De metingen vinden plaats in de slaapkamers van kinderen en zwangeren, gedurende een voldoende aantal nachten waarin de windrichting vanuit de windturbines naar de woning toe is gericht. Het gaat er om de absolute geluidsdrukken van windturbines in de slaapomgeving te meten;</p> <p>3. De kinderen en eventuele zwangeren dragen een geschikte wearable voor de slaap- en hartritmerregistraties, welke direct de resultaten centraal opslaat;</p> <p>4. De geluids- en slaapregistraties worden gekoppeld aan de gemeten prestaties van de turbines; waarbij gekeken wordt of er aanwijzingen zijn voor (micro-)arousals in relatie tot amplitudomodulatie;</p> <p>5. Op scholen wordt het leerlingvolgsysteem benut, op anonieme basis, om veranderingen te meten na het in werking treden van windturbineparken</p> <p>6. Kinderen kunnen met behulp van de ORS aangeven hoe ze zich voelen;</p> <p>7. Als afgeleide van slaapproblematiek kan de reactietijd gemeten worden. Dit kan in de vorm van minimaal 15 single-case studies. Iedere 4 maanden wordt met behulp van een gevalideerd reactietijdspelletje gemeten wat de reactietijd van het betreffende kind is. De selectie vindt plaats a.d.h.v. afstand van de woning tot turbines (waarbij tiphoogte als variabele wordt meegenomen), maar ook een groep op basis van afstand van de school tot windturbines.</p>		
59c	<p>BISFENOL A EN MICROPLASTICS UIT WIEKENMATERIAAL Introductie - probleemschets</p> <p>Uit de wetenschappelijke literatuur komt naar voren dat het meest voorkomende technische probleem bij windturbines de slijtage van de wieken is. Als gevolg van erosie door regendruppels, stof en als secundaire schade door blikseminslag, wordt de snijdende kant (leading edge erosion, LEE) van de wieken ruw, met toenemende luchtweerstand als gevolg.</p> <p>Als gevolg van de steeds groter wordende turbines en wieken neemt de omtreksnelheid van de wieken toe, waardoor het fenomeen steeds dringender wordt.</p> <p>Echter verontreiniging van de omgeving met de afgesleten kunststofdeeltjes is een -nog- niet onderzocht aspect. Windmolenwieken worden meestal gemaakt van met glas- en koolstofvezel versterkte epoxyharsen. Deze harsen worden gefabriceerd door twee componenten met elkaar te laten polymeriseren. Een van deze componenten bestaat uit bisfenol A, of een chemisch verwante vervanger. Dit zijn chemische stoffen die een sterk versturende werking hebben op cellen en weefsels die gevoelig zijn voor het vrouwelijke hormoon, en het immuunsysteem in zijn vroege ontwikkeling ernstig kunnen hinderen. Bisfenol A verspreidt zich in oppervlaktewater, hetgeen bij de Noorder IJ-plas tot problematische situaties kan leiden wanneer verontreiniging van zwemwater (kinderen)</p>	<p>De zienswijze uit zorg over het vrijkomen van kunststofdeeltjes en het vrijkomen van bisfenol A deeltjes daaruit. Daarbij wordt gewezen op een afstudeeronderzoek uit 2020 over bisfenol A emissie uit microplastics en een artikel over nanoplastics. De zienswijze laat zorg zien over slijtage van epoxy wieken die vrij kan komen naar de omgeving waaruit genoemde stof zou kunnen vrijkomen.</p> <p>De wieken van een windturbine, met name de rand die de meeste belasting ondervindt, is niet gemaakt van epoxy maar van glasvezel en soms koolstofvezel. Epoxylijm wordt gebruikt bij fabricage. Als gevolg van deze</p>	<p>Geef in het MER inzicht in de materialen die gebruikt worden in windturbinebladen en geef inzicht in de kennis over het vrijkomen van emissies naar het milieu conform de quickscan van het RIVM of een andere bron, zoals de factsheet op basis van fabrikant informatie van de NORWEA (mei 2021)³.</p>

³ <https://norwea.no/norwea-mener/2021/3/26/faktaark-vindkraft-plast-og-bisfenol-a?rq=bisfenol>

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>optreedt.</p> <p>De Bisfenol A deeltjes zijn namelijk een bron van steeds grotere zorg, in verband met opname door dieren en mensen, waarbij de deeltjes verstorend werken op het functioneren van cellen, organen en hele organismen.</p> <p>Op grond van deze eigenschappen is het vóórkomen van vrije bisfenolen in verpakkingen en het milieu aan strikte regulering onderhevig, die in de nabije toekomst strenger zal worden.</p> <p>Bisfenol A uit wikenmateriaal</p> <p>In het gepolymeriseerde epoxy van de wiken is altijd een kleine hoeveelheid niet gebonden bisfenol aanwezig. De industrie zelf geeft aan dat er per kg epoxy ongeveer 65 mg vrij bisfenol aanwezig is. Zolang de wiek intact blijft is dit geen probleem omdat de diffusie in het polymeer erg langzaam verloopt waardoor er heel erg weinig bisfenol vrijkomt.</p> <p>Echter, wanneer het polymeer door erosie slijt, worden kleine fragmentjes vrijgemaakt, met afmetingen van slechts 0,1 tot tientallen micrometer diameter. Vanuit deze deeltjes komt het bisfenol heel veel sneller vrij dan vanuit de wiek: halfwaardetijden nemen af van honderden jaren naar een paar dagen of zelfs uren.^{1 2} Ondanks de hoge frequentie waarin LEE tot het stilzetten van turbines leidt en er een complete reparatie industrie is opgetuigd om dit zo snel als mogelijk te repareren in verband met opbrengstderving, is er in de wetenschappelijk literatuur zo goed als niets te vinden over de kwantitatieve omvang van het verlies aan epoxy materiaal gedurende de werking van de windmolen.</p> <p>Op grond van modelstudies met teststukjes epoxy in een regensimulator is een berekening gemaakt van de hoeveelheid epoxy verlies per wiek, per jaar. Dit leidt tot een schatting van circa 150 kg epoxy verlies per jaar bij een windmolen met 60 m wielengte. Dit vertaalt zich naar een vrijkomende hoeveelheid van bijna 10 gram (10.000 mg) zuiver, niet gepolymeriseerd bisfenol per jaar per windmolen. En dit wordt allemaal in de omgeving van de windmolen in het milieu vrijgelaten. Op dit moment is het onmogelijk om een inschatting te maken van het risico dat mens en dier lopen door dit fenomeen.</p> <p>ONDERZOEKSVORSTELLEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderzoeksvragen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Het in kaart brengen van de gemiddelde hoeveelheid epoxy materiaal die per windmolen per jaar vrijkomt; 2. Het onderzoeken in welke vorm en afmetingen dat epoxy versnipperd wordt (microplastics); 3. Lokalisatie van de depositie in de omtrek van de windmolen; 4. Analyse van de vrijgekomen stoffen uit de (micro)partikels en kwantificering van bisfenolen; 5. Risicoanalyse van de hoeveelheden vrijgekomen microplastics en bisfenolen voor (aquatische) organismen, waaronder kinderen, in de omgeving van de windmolen; 6. Risicoanalyse van het risico door opname in de humane voedselketen; 	<p>materiaal komen geen microplastics vrij of ontstaan door slijtage. Epoxylijm bevat eveneens geen bisfenol A maar bij de fabricage wordt bisfenol A gebruikt waardoor minieme resten achter kunnen blijven.</p> <p>Het RIVM heeft in 2021 een quickscan gestart naar het vrijkomen van emissies in de levensduur van een windturbine. Conform voorgaande en het advies van de expertgroep Gezondheid is er geen aanleiding onderzoeksvragen uit de zienswijze in het MER te onderzoeken. Conform het advies van de expertgroep worden de uitkomsten van de genoemde quickscan gevolgd en eventueel betrokken bij beheersvoorschriften voor windturbines.</p>	

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>7. Indien nodig, opstellen mitigerende maatregelen, zoals bijvoorbeeld het opnemen van een meldingsplicht van wiekbeschadiging in de omgevingsvergunning;</p> <p>8. Het identificeren van omgevingen waar het risico van wiekenverlies een te grote belasting van het leefmilieu oplevert.</p> <p>• Onderzoeksopzet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dit kan via een enquête bij windmolen eigenaren en/of reparatiebedrijven plaatsvinden; 2. Veldwerk bij al langer bestaande windmolens waarvan een langere registratie van uitgevoerde reparaties en herstelwerkzaamheden bekend is; 3. Gedetailleerd veldwerk in combinatie met data uit het SCADA-systeem van de windmolen; 4. Chemische en fysische laboratoriumanalyse van de in 2 en 3 verkregen samples; 5. Epidemiologische studie op grond van de resultaten van 1 t/m 4; 6. Op grond van de resultaten uit 5; 7. Op grond van regelgeving en resultaat uit 1 t/m 6; 8. Op grond van de aanwezigheid van kwetsbare objecten als scholen, kinderdagverblijven, dichtbevolkte wijken met eventuele lage SES binnen een nog te bepalen afstand. <p>Dit onderzoek is toegespitst op bisfenolen en microplastics uit epoxyharsen. Omdat er een groot aantal verschillende polymeren en plastics gebruikt worden bij de productie van windmolen wieken en de samenstelling niet openbaar beschikbaar is, is het niet mogelijk om een concretere onderzoeksvraag te formuleren. Eigenlijk zou er een apart vooronderzoek uitgevoerd moeten worden om vast te stellen welke ander polymeren nader onderzocht zouden moeten worden.</p>		
59d	<p>CUMULATIE VAN MILIEU-/ GEZONDHEIDSEFFECTEN OP OMWONENDEN</p> <p>Introductie - probleemschets</p> <p>De cumulatie van verschillende negatieve gezondheidseffecten (NGE's) heeft geleid tot een sterke achteruitgang van de volksgezondheid. Voor ieder milieu/gezondheids-item apart wordt een norm vastgesteld. De invloed van cumulatie van én hinder, én hormoon- en immuunverstorende stoffen (o.a. Bisfenol A, zie eerder), én fijnstof, én licht- en lawaai-ontreiniging, én bestrijdingsmiddelen in brede zin enzovoort wordt onvoldoende in samenhang onderzocht en gecontroleerd. Idealiter zou een woning die al onder invloed staat van andere NGE's, worden ontzien waar het toevoegen van windturbine -annoyance, -lawaai, -lichtflikkeringen, en -slagschaduw betreft. Mogelijk komen hier nog bij de verspreiding van wiekenmateriaal (zie het betreffende onderzoeksvoorstel) en verspreiding van fijnstof en de versterking van het geluid van eventuele snelwegen door de turbulentie van de wake achter de turbines.</p> <p>Ten aanzien van de mogelijk cumulerende NGE's door windturbines zijn wij op de hoogte van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'Annoyance', als vaststaand. Zie paragraaf 3.3 en paragraaf 4.3 • Een aantal fysiologische effecten op de mens van infrason en laagfrequent geluid, als vaststaand uit laboratoriumonderzoek en getuigenissen. Gevolgen nog te onderzoeken, zie hoofdstuk 3 en o.a. onderzoeksvoorstel cardiale gevolgen van ILFG; • Verspreiding van wiekenmateriaal in het leefmilieu. Al aangetoond op zee (Rijksdienst voor de Mijnbouw, 2021). Aard en gevolgen op land nog te onderzoeken, zie onderzoeksvoorstel 	<p>Ten aanzien van geluid zie 2a.</p> <p>In de zienswijze wordt verder de zorg geuit over invloed op fijnstofverspreiding door verandering van windturbulentie. Dit wordt meegegeven in het advies. In een MER wordt ingegaan op cumulatieve effecten.</p>	<p>Beoordeel het kunnen optreden van verandering in de verspreiding op verkeersgerelateerde fijnstofverspreiding door turbulentie van een windmolen bij de verschillende varianten en beoordeel eventuele verandering vanuit normen voor fijnstof.</p>

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>wiekenmateriaal & Bisfenol A;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verspreiding van fijnstof door de turbulentie van de wake. Mate en gevolgen van de wake op fijnstofverspreiding zijn nog te onderzoeken. Zie onderzoeksvoorstel hieronder; • Versterking van de geluidsoverlast van o.a. snelwegen. Dit fenomeen wordt gemeld door bewoners. Bestaan van dit fenomeen, mate en gevolgen voor omwonenden (en mogelijk regelgeving en vertaling in MER nog te onderzoeken. Zie onderzoeksvoorstel hieronder. <p>ONDERZOEKSVOORSTELLEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderzoeksvragen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat zijn de aerodynamische kenmerken van de wake van windturbines per type, hoeveel en waar er turbulentie optreedt en over welke afstand deze meetbaar is; 2. Bestaat er een effect van de wake op de verspreiding van de met wegverkeer samenhangende fijnstofvorming? Hoe sterk is dit eventuele effect, en over welke afstand is dit meetbaar? In hoeverre moet dit de minimale afstand tussen turbines en snelwegen bepalen? 3. In hoeverre worden er reactieve mengsels/deeltjes gevormd door het wiekenmateriaal dat vrijkomt in de omgeving met het fijnstof van snelwegverkeer. Vindt dit plaats en zo ja, over welke afstand worden deze deeltjes verspreid? 4. Zijn de meldingen van omwonenden van sterkere geluidsoverlast bij draaiende turbines objectieverbaar. Neemt de hinder van de snelweg toe bij draaiende turbines? Wat is de verhouding tussen ILFG en hogere frequenties. Wordt het aandeel ILFG hoger naarmate de turbines hoger zijn. Worden de geluidsnormen makkelijker overschreden op de locaties waar de combinatie snelweg/ windturbinepark aanwezig is? • Onderzoekopzet: <ol style="list-style-type: none"> 1. De wake achter windturbines is, vanwege rendementsverlies, een belangrijk onderwerp van onderzoek vanuit de windindustrie zelf. De theoretische vertaalslag van de bestaande kennis naar de invloed van de turbulentie op verspreiding van aanwezig fijnstof, als ook van de epoxyharsen die van de wieken vrijkomen, kan vanuit een onafhankelijke Universiteit plaatsvinden; zie onderzoeksvoorstel epoxyharsen voor de nadere invulling van dit onderzoek; 2. De mate van verspreiding van fijnstof is met meetstations te meten, waarbij een vergelijking kan worden gemaakt tussen snelwegtrajecten waar geen windturbines naast staan en trajecten waar deze wel staan/ geplaatst gaan worden; 3. De mate waarin reactieve deeltjes ontstaan uit de epoxyharsen en fijnstof blijkt uit de chemische en fysische laboratoriumanalyse van de samples uit het onderzoeksvoorstel wiekenmateriaal. Dit behoeft speciale aandacht in de vraagstelling; 4. Het onderzoek naar de versterking van geluidsoverlast voor omwonenden door de combinatie snelweg/ turbinepark is met Citizen Science in te vullen: <ul style="list-style-type: none"> • De bewoner gebruikt een app. waarop kan worden aangegeven hoeveel geluidshinder er is op dat moment (op een 5-puntsschaal), • Deze registraties worden samengevoegd met de centraal bekende gegevens over de windrichting en -sterkte op 8 meter hoogte én op de hoogte van de mast, 		

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<ul style="list-style-type: none"> • De bewoner verricht een geluidsmeting met dB(C) filter op een vaste locatie, waarbij ook de verhouding ILFG/ geluid met hogere frequenties wordt gemeten. Dit kan op een aantal momenten van de dag en avond plaatsvinden, gedurende een voldoende lange periode en op voldoende locaties in verband met wetenschappelijke zeggingskracht, • De gegevens uit de hinderregistratie en de geluidsmeting worden simultaan geregistreerd in een centrale database. De gegevens over de windsterkte en windrichting worden permanent vanuit het KNMI in de database opgenomen. 		
59e	<p>GEZONDHEIDSEFFECTEN IN DE VOLWASSEN BEVOLKING Introductie - probleemschets Er is veel recent wetenschappelijk bewijs (zie voor meer uitgebreide informatie blz 13 e.v.) voor een effect van LFG op het risico op beroerte en hart- en vaatziekten. Bovendien leidt geluidsoverlast door windturbines tot slaapproblemen bij volwassenen en kinderen, met een scala van gezondheidseffecten en een toename in aanverwant medicatiegebruik tot gevolg. Verder leidt windturbinegeluid tot mentaal onwelbevinden/depressies. Echter, mogelijk is bovenstaande nog een onderschatting van de vermelde problematiek aangezien het beschikbare wetenschappelijke onderzoek zich beperkt tot windturbines van kleinere afmeting, met een lagere geluidsbelasting, op een grotere afstand dan de bij de Noorder IJ-plas en 5.1.2.e Douwesterrein beoogde situatie.</p> <p>ONDERZOEKSVORSTEL:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek bij reeds bestaande windparken aard, ernst en vóórkomen van elk van de bovengenoemde gezondheidseffecten (hart- en vaatziekten, beroertes, slaapproblemen en de gevolgen daarvan, psychische klachten, toegenomen aanverwant medicatie gebruik) in een situatie die betrekking heeft op de rondom de Noorder IJ-plas en het 5.1.2.e Douwesterrein beoogde situatie (d.w.z. bij een geluidsniveau opgewekt door hoge turbines, vanaf 350-500 m afstand) in relatie tot het voorkomen van deze aandoeningen in een referentie-populatie zonder blootstelling aan windturbinegeluid • Onderzoek deze effecten ook op verschillende afstanden van windturbines, namelijk 600m, 1000m, 1500 m • Doe een nul-meting (bijv gebruikmakend van databestanden van huisartsen en medisch specialisten) • Maak een afweging, bijv kosten-baten analyse tussen enerzijds de te verwachten gezondheidsschade en hieruit volgende schadeclaims richting windturbine-exploitanten en de kosten t.b.v juridische procesvoering en/of schade-uitkeringen en anderzijds de opbrengsten (winst) van de opgewekte energie. 	Zie 2a. Op grond van het beschikbare onderzoek, het advies van de expertgroep gezondheid en de zienswijze is er geen aanleiding te verwachten dat windturbines met andere (grotere) afmetingen tot andere effecten leiden	nvt
I0061+62 NRD			
61a	Zie inspraak op (vanuit Windalarm Oostzaan): Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorderijplas en 5.1.2.e Douwesterrein	Zie zienswijzenr. I0030NRD (gelijke inhoud)	Nvt
I0063NRD Amsterdam Farm Lodge			

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
63a	<p>De realisatie van windmolens in het gebied Noorder IJ-plas (NIJP) zal een nadelige invloed hebben op de bedrijfsvoering van het bedrijf Amsterdam Farm Lodge B.V., waarvan ik directeur en grootaandeelhouder ben, en ook een sterk verminderde natuur en recreatieve waarde van het stadspark NIJP, een toekomstig stadspark aan het IJ, waar ik als bewoonster van Amsterdam-Noord grote waarde aan hecht.</p> <p>In het bijzonder richt mij bezwaar zich op de volgende hoofdpunten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het voornemen om een vergunning te verstrekken zonder wijziging van het bestemmingsplan. 2. Het voornemen om de bovenwettelijke normen met betrekking tot afstand van 600 meter tot gevoelige bestemmingen van de OVN2020 los te laten. 3. Het voornemen om bij de referentiesituatie met betrekking tot de projectMER geen rekening te houden met de plannen voor een NIJP stadspark, omdat deze plannen nog niet concreet zijn. 4. Er bij het vaststellen van de contouren waarbinnen windmolens geplaatst zouden kunnen worden en geen rekening is gehouden met de aanwezigheid van een Buiten Schoolse Opvang (BSO) en een appartementenhotel Amsterdam Farm Lodge op het terrein van het stadslandbouwproject NoordOogst en met de aanwezigheid van de middelbare school Kolom Praktijkcollege. 5. De gemeente Amsterdam zelf normen gaat stellen ten behoeve van de milieubeoordeling en niet de algemene normen uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling wil afwachten. Vooral normen met betrekking tot geluid en mentale en fysieke gevolgen door steeds zicht te hebben op draaiende rotorbladen van windmolens. 	Zie 24a, 44b en 59b	Zie 24a, 44b en 59b
63b	<p>Ad-1: Bestemmingsplan Met verwijzing naar onderstaande sectie in de nota Windturbines Noorder IJ-plas & 5.1.2.e Douwesterrein, sectie 1.3 [1]</p> <p>“De in het projectgebied vigerende bestemmingsplannen ‘Noorder IJ-plas’, ‘5.1.2.e Douwesterrein II’ en ‘5.1.2.e Coentunnel’ voorzien momenteel niet in de bouw of exploitatie van een windturbine, met uitzondering van de locatie op het 5.1.2.e Douwesterrein waar in 2008 al een windturbine is gerealiseerd. Om het voornemen planologisch mogelijk te maken, wordt het instrument van de omgevingsvergunning voor afwijken van het bestemmingsplan gehanteerd (artikel 2.1 lid 1 onder c Wabo), zoals dat sinds 2015 gebruikelijk is voor windparken in Noord-Holland. Met dat instrument kan de vergunning voor de bouw en exploitatie van het windpark voor bepaalde tijd worden verleend. Daarmee is geborgd dat het windpark tijdelijk van aard is. Een ander ruimtelijk instrument waarmee de voorgenomen ontwikkeling mogelijk zou kunnen worden gemaakt, is het bestemmingsplan. Op grond van de geldende Provinciale Omgevingsverordening NH2020 kan dat instrument echter niet worden toegepast”</p> <p>Dit “instrument” is krachtens de wet niet bedoeld voor de bouw van nieuwe windmolens, de memorie van toelichting rept hier met geen woord over. Ook van de tijdelijke aard van het windmolenpark is geen sprake! Ook omdat is het geldende bestemmingsplan uitdrukkelijk aangeeft dat voor het plaatsen van windmolens een apart bestemmingsplan opgesteld zal worden!</p>	<p>De NRD beschrijft de milieueffecten die in het MER onderzocht gaan worden. Het is geen voornemen voor het nemen van een besluit.</p> <p>Ten aanzien van de vorm van eventuele besluitvorming geldt dat de vereiste en gewenste afweging van belangen niet anders is voor een wijziging van het bestemmingsplan als een vergunning om af te wijken van het bestemmingsplan.</p>	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>In het geldende bestemmingsplan Noorder IJ-plas dat op 19-06-2013 de status vastgesteld gekregen door Amsterdam staat bij 3.5 Windturbines; “ Voorgaande betekent voor het voorliggende bestemmingsplan Noorder IJ-plas dat er geen planologische ruimte voor het bouwen van nieuwe windturbines is opgenomen. Te zijner tijd zal voor een eventuele bouw van windmolens een apart bestemmingsplan worden opgesteld. ” Er zal dus een apart bestemmingsplan opgesteld moeten worden om een eventuele bouw van windmolens bij de Noorder IJ-plas mogelijk te maken.</p> <p>In het geldende bestemmingsplan Noorder IJ-plas staat bij 8.5 “geadviseerd is om geen windmolens aan de oostoever van de Noorder IJ-plas toe te staan. De molens staan daar te dicht op de plas waar veel vogels broeden. Op de andere locaties geldt deze beperking in veel mindere mate. ¶ Inmiddels zijn de windmolens niet langer mogelijk gemaakt in het bestemmingsplan” Juist omdat de gemeente Amsterdam de natuurfunctie van de Noorder IJ-plas wil versterken maakt het nog minder gewenst om daar windmolens te plaatsen!</p> <p>De inzichten met betrekking tot windmolenparken zijn de laatste jaren sterk gewijzigd en er is nu onvoldoende juridische basis voor het toepassen van artikel 2.1 lid 1 onder c Wabo om een windmolenpark te realiseren zonder het bestemmingsplan te wijzigen of een apart bestemmingsplan te maken. Huidige inzichten zijn meer gericht het bouwen van windmolenparken op zee en bestaande windmolens te vervangen door windmolens met een groter vermogen.</p>		
63c	<p>Ad-2: Afstandsnorm De Haalbaarheidsstudie 5.1.2,e en Noorder IJ-plas van 18 maart 2020, uitgevoerd door Pondera [2] gaat uit van een algemene vuistregel is dat een windturbine, met gangbare afmetingen (circa +140 meter tiphoopte) op een afstand van 400 meter van een geluidgevoelig object kan worden geplaatst. Terwijl de geldende OVN2020 een afstand van 600 meter voorschrijft.</p> <p>Bij het vaststellen van de contouren waarbinnen plaatsing van windturbines mogelijk zijn is er geen rekening gehouden met de BSO en het appartementenhotel Amsterdam Farm Lodge op het terrein van het Standslandbouwproject NoordOogst en het nabijgelegen praktijkcollege Kolom. Bij de Amsterdam Farm Lodge verblijven gasten tot een maximale verblijfsduur van 6 maanden. Deze contouren zouden op zijn minst moeten worden herzien, en een MER zou gemaakt moeten worden waarbij de combinatie van het gebuid van het verkeer van de A10, het geluid van vliegtuigen, de aanwezige industrie en de te plaatsen windmolens wordt getoetst aan geldende geluidscontouren in het geldende bestemmingsplan.</p> <p>De geldende Omgevingsverordening NH2020 stelt de afstand tot gevoelige bestemmingen zoals woningen op minimaal 600 meter. Het nieuwe kabinet voert een afstandsnorm in tussen woningen en windturbines, zoals aangegeven in het regeerakkoord. Volgens medici en wetenschappers is dat nodig om gezondheidsschade bij omwonenden te voorkomen.</p>	Zie 29k en 40b	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>In de ontwerp-OVNH2022 worden de in de OVNH2020 opgenomen bovenwettelijke eisen voor windturbines, zoals een minimale afstand van 600 meter tot woningen losgelaten. Het is de bedoeling dat er partiële herziening omgevingsverordening NH2020 die naar verwachting in maart 2022 in werking zal treden, waarin de afstandsnorm komt te vervallen [3].</p> <p>In de toelichting op de partiële herziening omgevingsverordening NH2020 [4] staat: “Het verbod om windmolens in Noord-Holland Noord te bouwen en de afstandseis van 600 meter vervallen voor de in de RES 1.0 voor Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid opgenomen zoekgebieden wind en wind+zon. Hiervoor in de plaats komt een aanvullende regeling bij de Omgevingsverordening NH2020/NH2022 (een zogenoemde instructieregel) voor de gehele provincie. Hierin wordt opgenomen dat gemeenten in hun omgevingsplannen/bestemmingsplannen windturbines mogelijk kunnen maken voor zoekgebieden wind en wind+zon die in de RES'en 1.0 zijn opgenomen”</p> <p>Het kan dus niet zo zijn dat de Gemeente Amsterdam de norm van 600 meter laat vallen en geen nieuw bestemmingsplan maakt.</p> <p>Het één en ander is in schril contrast met de plannen van het nieuwe kabinet die een afstandsnorm wil invoeren, zoals aangegeven in het regeerakkoord. Na een gerechtelijke uitspraak moet het kabinet de landelijke regels voor windmolens aanpassen [5] Het kan niet zo zijn dat de gemeente Amsterdam zelf maar even gaat bepalen welke regels, of geen regels, er toegepast worden.</p> <p>klinisch fysicus 5.1.2.e van het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) stelt dat de geluidsnormen, die 10 jaar oud zijn en op veel kleinere windturbines gebaseerd zijn, zijn achterhaald. De Laat deed recent onderzoek naar gezondheidseffecten van windturbines op mensen. Zijn conclusie: die zijn er. Een afstandsnorm is daarom nodig, stelt hij. De Laat gaat uit van tien keer de masthoogte. Bij een masthoogte van 150 meter zou een windturbine op minimaal 1500 meter afstand van de bewoonde wereld moeten staan.</p> <p>Hoewel het kabinet een afstandsnorm wil invoeren, is nog niet bekend wat straks de minimale afstand tot woningen, etc. moet zijn.</p> <p>Het is gewenst dat de huidige plannen nu niet verder worden uitgewerkt totdat het kabinet een besluit heeft genomen over de in te voeren nieuwe normen. Er is nog voldoende tijd om nog voor 2030 de gewenste hoeveelheid groene energie op te wekken!</p>		
63d	<p>Ad-3: projectMER / Nulsituatie of Referentiesituatie</p> <p>Bij het opstellen van de referentiesituatie voor de MER wordt voor de Noorder IJ-plas uitgegaan van de bestaande situatie. Alleen voorzienbare ruimtelijke ontwikkelingen waarvoor concrete informatie voorhanden is, worden deze meegenomen in de referentiesituatie. Met betrekking tot de plannen voor de ontwikkeling van de Noorder IJ-plas is er een Ruimtelijk Toetsingskader (februari 2021). Maar zijn is</p>	<p>In de NRD is aangegeven dat vooruit wordt gekeken naar de mogelijke invloed op andere plannen, zoals in het Toetsingskader Noorder IJ-plas is aangegeven. In het Toetsingskader</p>	<p>Neem in het MER een nul-alternatief op. De situatie waarin alle autonome ontwikkelingen gerealiseerd</p>

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	<p>er geen concrete informatie beschikbaar. Hierdoor kan de natuur en recreatieve functie van het Stadspark ernstig beperkt worden.</p> <p>Tijdens een 5-tal participatiebijeenkomsten is nagedacht over de beleving van het open water, natuurbehoud, toegankelijke entrees en een fietsverbinding. Deze punten zijn verwerkt in het ontwerp Ruimtelijk Toetsingskader Noorder IJ-plas.</p> <p>Belangrijke uitgangspunten voor dit plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het water beleven: De grootte van de plas en het uitzicht erover (richting Noordzeekanaal en haven) zijn uniek. Vooral de noordoever, waar nu de grondbank gesitueerd is, kan een mooie openbare plek worden (met een strand en een kleinschalige horecavoorziening); Het idee van recreatie op een strand is dat mensen kunnen ontspannen. Een aantal "gehakt-molens" vlak voor je neus gaat hieraan niet bijdragen. 2. De natuur verder ontwikkelen: Het ondieper maken van de waterbodem langs de oostelijke oevers wordt afgemaakt. Dit ter verbetering van waterkwaliteit met meer mogelijkheid voor vis-paaiplaatsen en waterplanten op deze ondiepe plekken, die tevens voor waterzuivering moeten gaan zorgen. Het effect van de trillingen van windmolens op paaigedrag van vissen en de invloed op onderwaterleven van windmolens is onbekend, maar het is te makkelijk om er dan maar van uit te gaan dat er geen effect is. 3. Het wandel- en fietsnetwerk uitbreiden: Zie vorig punt, aangevuld met een houten watervlonder langs de zachte oostoever als aantrekkelijke noord-zuidverbinding langs de plas; Door de aanwezigheid van windmolens op de oostoever zal juist het wandel- en fietsnetwerk beperkt worden. 4. De toegankelijkheid vergroten: toevoegen van meer en mooi vormgegeven ingangen van het park, aansluitend op het fiets- en wandelnetwerk; Er is een sterke indicatie dat juist op die plaatsen windmolens worden geplaatst, waardoor de toegankelijkheid niet op logische plaatsen gerealiseerd kan worden. 5. Het verblijven versterken: De noordoever op de plek van de grondbank is goed bereikbaar. Daar kan een publieke voorziening komen, waarbij ook gedacht wordt aan een werkplaats die ruimte geeft aan initiatieven vanuit de omringende wijken, en goed past in de natuurlijke omgeving of daaraan bijdraagt (uiteraard zonder milieubelasting; circulair en klimaatneutraal). Bij het vaststellen van de contouren waarbinnen de windmolens geplaatst kunnen worden is geen rekening gehouden met deze publieke voorzieningen. <p>De zuidzijde van de Noorder IJ-plas kan worden benut voor de verplaatsing van woonboten en bedrijfsvaartuigen uit de ADM-haven volgens Structuurvisie Amsterdam 2040, maar daar is ook geen rekening mee gehouden bij het vaststellen van de contouren waarbinnen de windmolens geplaatst zouden kunnen worden.</p> <p>Met de implementatie van een windturbinepark in het gebied van de Noorder IJ-plas wordt de realisatie van een metropolitane plek (een locaties op een bijzonder punt in de stad, vaak op het snijvlak tussen stad en landschap, elk met een enorme potentie om er een bijzondere plek van te</p>	<p>voor de Noorder IJ-plas is naast diverse andere ontwikkelingen ook aangegeven dat het gebied van de Noorder IJ-plas zoekgebied voor het plaatsen van windturbines is. In het MER wordt een nul-alternatief opgenomen. Dat is de situatie zonder windpark</p>	<p>zijn zonder realisatie van nieuwe windturbines.</p>

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	maken) onmogelijk gemaakt. (Ontwerp Structuurvisie Amsterdam 2040, Economisch sterk en duurzaam) We kunnen dan beter spreken van een industrieel landschap!		
63e	De Noorder IJ-plas is een zogenaamd Europees 5.1.2.e waterlichaam (KRW). Dat houdt in dat er maatregelen getroffen moeten worden die de wettelijke ecologische doelstellingen haalbaar maken. Daarnaast mogen de ruimtelijke ingrepen niet leiden tot achteruitgang van het water en mogen deze maatregelen niet worden belemmerd. Intensiever gebruik van de plas is een risico voor de ecologische ontwikkelingen. Denk aan toename voedselrijkdom door uitspoeling verharding, minder ruimte voor onderwaterplanten en verstoringen door recreatievaart. Bij het zoekgebied voor windmolens is het van belang te vermelden dat het zoekgebied veel ruimer is dan alleen de Noorder IJ-plas; het gebied rondom de infrabundel A10 Noord is erbij getrokken.	In de NRD is de invloed op het watersysteem benoemd maar terecht wordt opgemerkt dat aandacht voor doelstelling vanuit de Kaderlichtlijn Water is gewenst	Bepaal in het MER de effecten op de doelstellingen voor de Noorder IJ-plas vanuit de 5.1.2.e
63f	Bewonersparticipatie Bewoners geven aan dat energieopwekking bij de NIJP kan, mits het open karakter niet wordt aangetast. Dus geen windmolens of drijvende zonnepanelen	Ter kennisgeving aangenomen	Nvt
63g	Ad-4: BSO en Amsterdam Farm Lodge Bij de vaststelling van de contouren waarbinnen windmolens geplaatst zouden kunnen worden als de norm van 400 meter tot gevoelige objecten wordt gebruikt is geen rekening gehouden met de aanwezigheid van een BSO en Amsterdam Farm Lodge op het terrein van NoordOogst.	Zie 44b, in het MER worden effecten op de omgeving bepaald, daarbij dient ook rekening te worden gehouden met functies in de omgeving zoals bedrijvigheid.	Zie 24a, 44b en 59b
63h	Ad-5: Normen ten behoeve van de milieubeoordeling "Aangezien de verwachting is dat het nog lang zal duren voordat een milieubeoordeling voor de algemene normen uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling heeft plaatsgevonden, wordt het voornemen voor het beoogde windpark op de Noorder IJ-plas en het 5.1.2.e Douwesterrein aan lokale, door de gemeente Amsterdam te stellen normen getoetst." Het is totaal onduidelijk aan welke normen de gemeente Amsterdam gaat toetsen en op basis van welke deskundigheid die normen worden vastgesteld. Het heeft er alle schijn van dat het opwekken van energie voor de gemeente belangrijker is dan de gezondheid van haar burgers. Het zou verstandig zijn om het besluit van het kabinet en het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling af te wachten. Er is niet zoveel haast geboden bij de realisatie van het windmolenpark. Er is nog tijd genoeg om de doelstelling van de gemeente Amsterdam voor 50 MW extra windenergie in 2030 te realiseren. Dit kan ook met het opwekken van zonne-energie en met windenergie op andere locaties dan de NIJP.	Zie 40b	Nvt
63i	Ik verzoek u, op grond van het bovenstaande, af te zien van de realisatie van windmolens bij de Noorder IJ-Plas, of om zijn minst concrete plannen voor het NIJP stadspark en nieuwe normen met betrekking tot het plaatsen van windmolens af te wachten voordat er een vervolg aan de plannen voor het plaatsen van windmolens bij de NIJP wordt gegeven.	Ter kennisgeving aangenomen	nvt
63j	Ik ga ervan uit dat u mij van het verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt.	Ter kennisgeving aangenomen	nvt
I0064-66 (Truckland) NRD			

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
64a	Zie inspraak op (vanuit Windalarm Oostzaan): Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorderijplas en 5.1.2.e Douwesterrein	Zie zienswijzenr. I0030NRD (gelijke inhoud)	Nvt
I0067NRD Gemeente Oostzaan			
67a	Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van de Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) Windturbines Noorder IJ-plas en 5.1.2.e Douwesterrein. Door middel van deze brief maken wij de zienswijze van de gemeente Oostzaan op de betreffende Concept- NRD kenbaar. Wij stellen vast dat de relevante autonome ontwikkelingen in de gemeente Oostzaan zijn opgenomen in de Concept-NRD en derhalve zullen worden meegewogen in de m.e.r. We willen benadrukken dat we ervan uitgaan dat deze ontwikkelingen in de m.e.r. worden meegenomen in de referentiesituatie, aangezien dit niet expliciet wordt vermeld in de Concept-NRD.	Autonome ontwikkelingen dienen onderdeel uit te maken van de referentiesituatie in het MER. In de NRD is verder aangegeven dat ontwikkelingen waarover nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden beoordeeld wordt of en welk effect de realisatie van windmolens heeft op de ontwikkeling	nvt
67b	Voorts sluiten we ons aan bij de in de omgevingsberaden gedane oproep om volwaardig aandacht te hebben voor onderzoek van de referentiesituatie of 'nulsituatie'. Daarbij onderschrijven we de constatering in de Concept-NRD dat er bij de beoordeling van milieueffecten rekening moet worden gehouden met effecten op toekomstige functies, aangezien er meerdere opgaven liggen in het gebied.	Ter kennisgeving aangenomen	nvt
67c	Hieronder geven we enkele aandachtspunten mee met betrekking tot de te onderzoeken milieueffecten van windturbines bij de Noorder IJ-plas. Ten eerste maken de voorgenomen plannen een ernstige inbreuk op de leefomgeving van onze inwoners. Windturbines van het geplande formaat (met een tiphoogte van minimaal 150 meter en een rotordiameter van minimaal 100 meter) zouden vanuit vrijwel heel Oostzaan te zien zijn. Daarnaast zouden geluid en slagschaduw van de turbines in onze gemeente, bovenop de mogelijke negatieve gezondheidseffecten, leiden tot hinder voor inwoners en werknemers van bedrijven. We benadrukken hierbij dat geluidsoverlast van windturbines benedenwinds van de turbines ernstiger is en dat het werkelijke geluidniveau benedenwinds hoger is dan uit berekeningen naar voren komt. ¹ Gezien de overwegende windrichting WZW, ligt de benedenwindse zone van het zoekgebied voor windturbines precies boven Oostzaan. In het kader van onze woningbouwopgave vinden wij dat de realisatie van de windturbines er niet toe mag leiden dat gewenste woningbouwontwikkelingen op ons grondgebied geen doorgang kunnen vinden. Ook vinden wij dat de realisatie van de windmolens geen negatieve financiële consequenties mag hebben voor de gemeente Oostzaan als het gaat om onze woningbouwopgave (bijvoorbeeld lagere grondopbrengsten, afwaarderen van gronden, gederfde legesinkomsten i.v.m. het niet of minder kunnen bouwen enzovoort). Tevens zijn wij van mening dat de plaatsing van windturbines op Amsterdams grondgebied geen negatieve impact mag hebben op de waarde van vastgoed op Oostzaans grondgebied. Als dat toch het geval is, zal door de gemeente Amsterdam moeten worden voorzien in een passende financiële compensatieregeling.	Ter kennisgeving aangenomen	nvt
67d	In de Concept-NRD lezen we dat vanuit natuur- en milieubelangen weinig bezwaren worden gezien tegen de realisatie van windturbines in het gebied Noorder IJ-plas en 5.1.2.e Douwesterrein. Het	In het NRD is aangegeven dat gevolgen voor de genoemde Natura 2000-	nvt

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
	noordelijke deel van de Noorder IJ-plas maakt evenwel deel uit van de bufferzone van het Natura 2000-gebied IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske. Het Twiske is als Vogelrichtlijngebied een belangrijk leefgebied voor meerdere beschermde vogelsoorten. Wij benadrukken het belang van de randvoorwaarde dat een windparkopstelling de instandhoudingsdoelen van beschermde natuurgebieden niet in gevaar mag brengen en geen invloed mag hebben op de staat van instandhouding van beschermde soorten.	gebieden worden onderzocht. Daarbij wordt ook rekening gehouden met potentiële externe werking. Genoemde verzoeken sluiten aan bij de eisen uit het geldende wettelijke kader	
67e	Het Oostzanerveld is door de provincie Noord-Holland tevens aangewezen als Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL). Het BPL Oostzanerveld heeft als zeer open en waterrijk veenpolderlandschap een zeer hoge cultuurhistorische waarde en is tevens een belangrijke habitat voor weidevogels. Eén van de kernkwaliteiten van het BPL Oostzanerveld is 'openheid en ruimtebeleving'. De waarde van de openheid wordt bepaald door de aaneengesloten open ruimte en de vergezichten die hierdoor mogelijk zijn. Deze openheid is zeer kwetsbaar, omdat in het weidse landschap bijna elke ruimtelijke ingreep zichtbaar is. Een ingrijpende ruimtelijke ontwikkeling als de bouw van hoge windturbines zeer nabij het beschermde open landschap vormen naar ons inzicht een aantasting van de kernkwaliteit openheid en ruimtebeleving.	Bij het beoordelen van de invloed van landschap (paragraaf 5.8) dient effect op de landschappelijke kwaliteiten in de omgeving te worden onderzocht. Dat betreft ook het bijzonder provinciaal landschap Oostzanerveld	Bij het beoordelen van het effect op landschappelijke structuur, bepaald ook het effect op de landschappelijke kwaliteiten van het Bijzonder Provinciaal Landschap Oostzanerveld
67f	Wat betreft het besluitvormingsproces wijzen we erop dat deze locatie in 2012 door Amsterdam al is vastgesteld als kansrijke en ruimtelijk gewenste locatie, en dat het beeld is dat daarin geen mogelijkheid tot participatie geboden is aan de buurgemeenten, inclusief Oostzaan. Tevens werd er een combiMER opgesteld, werd de bestemmingsplanwijziging vastgesteld en werd een omgevingsvergunning voor een windpark bestaande uit drie windturbines afgegeven. Onze indruk is dat het huidige proces mosterd na de maaltijd is en weinig of geen ruimte meer biedt voor aanpassingen. Dit is voor Oostzaan niet acceptabel. Gezien bovenstaande bezwaren, en met het oog op een goede ruimtelijke ordening, concluderen wij dat, ongeacht de resultaten van de m.e.r., het realiseren van windturbines zeer nabij de gemeentegrens onwenselijk is. Wij roepen u op onze bezwaren terdege mee te wegen in de advisering over de Concept-NRD en in het verdere proces, opdat de gezondheid en het leef- en werkklimaat van onze inwoners en bedrijven niet worden geschaad, de woningbouwplannen in onze gemeente niet worden belemmerd en de kernkwaliteiten van het BPL Oostzanerveld niet worden aangetast.	Met betrekking tot het plan MER heeft overleg plaatsgevonden met de buurgemeenten. Rondom de Windvisie is daarnaast een plan MER procedure doorlopen waarbij ook de NRD ter inzage heeft gelegen en, na afronding van het MER, ook de Windvisie	nvt
I0068NRD			
68a	De Noorderijplas heeft de hoogste natuurwaarde in de HGS. Binnen de HGS is volgens de opgestelde beleidskaders geen ruimte voor toevoegingen die geen meerwaarde hebben aan het groen of beleving hiervan. Laat staan voor toevoegingen die afbreuk doen hieraan.	Zie 29r	Nvt
I0069NRD, 70 (Ondernemersvereniging Zaanstad Zuid) – 74			

Nr.	Zienswijze	Reactie	Doorwerking Advies NRD
69a	Zie inspraak op (vanuit Windalarm Oostzaan): Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windturbines Noorderijplas en 5.1.2.e Douwesterrein	Zie zienswijzenr. I0030NRD (gelijke inhoud)	Nvt

CONCEPT